

సచిత్ర వారపత్రిక

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY

25 నవంబరు 1952
29-1-52

మెడలో దండ

ఫాటో ఎన్ రామకృష్ణ

అమిత సౌందర్యము కొరకు

మీ చర్మమును యౌవనంగాను, ఉల్లాసితంగాను -
పరిశుభ్రంగాను, మనోహరంగాను ఉంచుకొనుడు. సంవత్స
రాంతమున్ను మనోహరియైన సహజ సౌందర్యమును
రూపిగా పొందుదు. "హేజెలైన్ స్నో" మీ
చర్మమును చల్లగాను, కాంతివంతముగాను,
సుందరముగా నొసల్పును. ఇది చోర-నిరోధక
సీచుతో ప్యాక్ చేయబడి వచ్చుచున్నది.

"HAZELINE' SNOW"

(TRADE MARK)

"హేజెలైన్ స్నో" (ట్రేడ్ మార్కు)

బి. రోస్ వెల్ కమ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

సంవత్సర చందా
రూ. 13-0-0
విడివ్రతిక25న.వై

ఆంధ్రపత్రిక

సంచిత్త వారపత్రిక

సంపుటము 52
సంచిక 28
29-1-58

Founder : K. NAGESWARA RAO

హేవిలంబి పుష్ప, శుద్ధ నవమి బుధవారం

★ వి ప యా ను క్ర మ ణి క ★

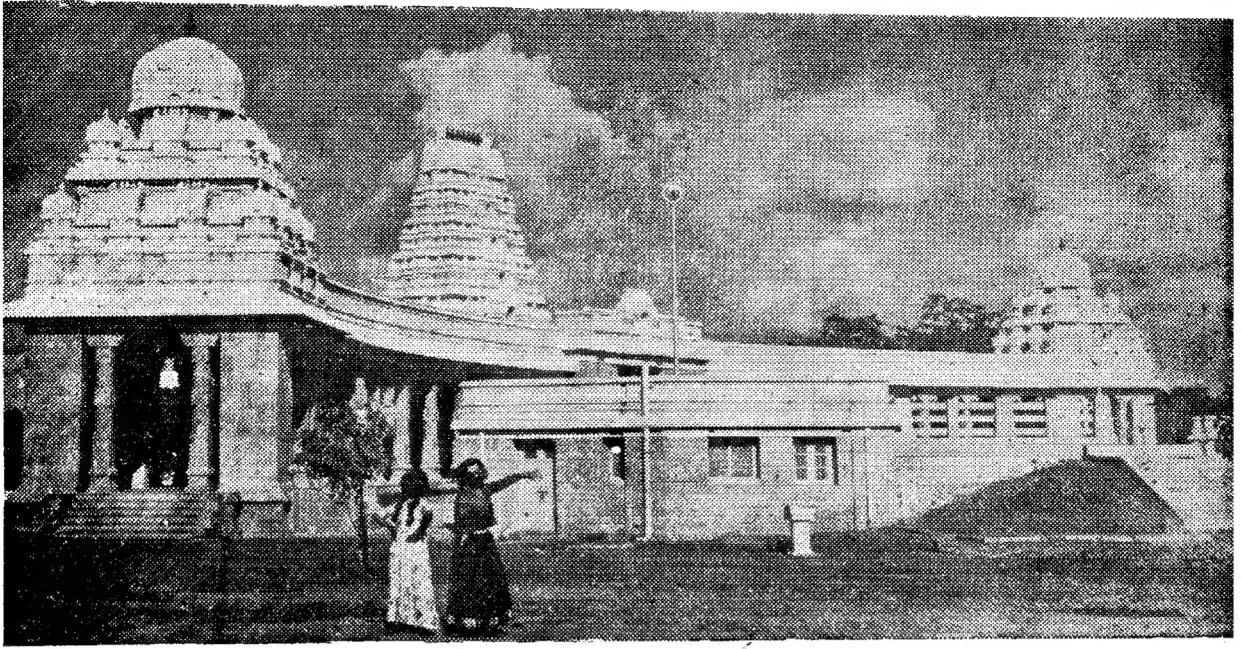

ముఖచిత్రం :

“గంగాగోరీ సంవాదం”లో జానకి

న్యూఢిల్లీ లేఖ—శ్రీ కృష్ణ	5
అడుగడుక్కి—కొమ్మూరి వేణుగోపాలరావు	6
ఆంధ్ర మహాభారతము	9
అభావాలు—ఇసుకపల్లిలక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి	13
భూమి గుండ్రంగా ఉంది—మధిర భానుమూర్తి	17
“హాస్యరచయిత మరణించాడు”—తురగా కృష్ణమోహన్ రావు	20
దగాపడిన తమ్ముడు—బలివాడ కాంతారావు	24
కుళ్లున్న చోట ఈగలు!—సి.హెచ్. మేరీ	28
నక్షత్రఫలితాలు—బి. నరసింగరావు	30
న్యాయమెక్కడుంది?—ముద్దం శైలి	33
వనితాలోకం-రథన వ్రమి—బి. ఎస్. లక్ష్మి	35
పిల్లలూ—పిల్లల తల్లులూ!—పవని నిర్మలప్రభావతి	36
వంటలు—ఉమ్మెత్తాల జ్ఞానభిక్షాదేవి	38
వనితావాణి	39
పంజాబీస్త్రీల దినచర్య—శ్రీమతి ఎన్. సుగుణ	42
బాలసాహితీ-సోమరి—కన్నెకంటి ప్రభాకరశాస్త్రి	43
పండిత పరీక్ష—ధూళిపూడి రాజారామమోహనరావు	44
సినిమా	49

మద్రాసు (గిండి)లో నిర్మించిన గాంధీస్మారకమందిర బాహ్య దృశ్యం

జనవరి, 30

బాపు జీవిత చరిత్ర

[శ్రీలక్ష్మికాంత మోహన్]

దేశముకోసము అనువుల నిస్థివ భీరుడవో గాంధీ!

నీవే వీరుడవో గాంధీ!

క్రులమతభేదాల్ కూడ దనుచు బహు

గోలకెత్తి ఘోషించావా!

ఎల్లప్రజలునూ సోదరులని మా

కెల్లరకూ బోధించావా! దేశము...

భరతమాత, చెర విముక్తికై అన

వరతము కష్టించావయ్యా

కొరతలేక భుక్తిప్రజకేమియు

కరువులు పోవాలన్నావా! దేశము...

కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షమ్మని

ఋషి సందేశం విచ్చావా!

అహింసా పరమోధర్మం బని

అహరహ మ్రాకోశించావా!...దేశము...

భారతీయులను విడదలె యనుకొని

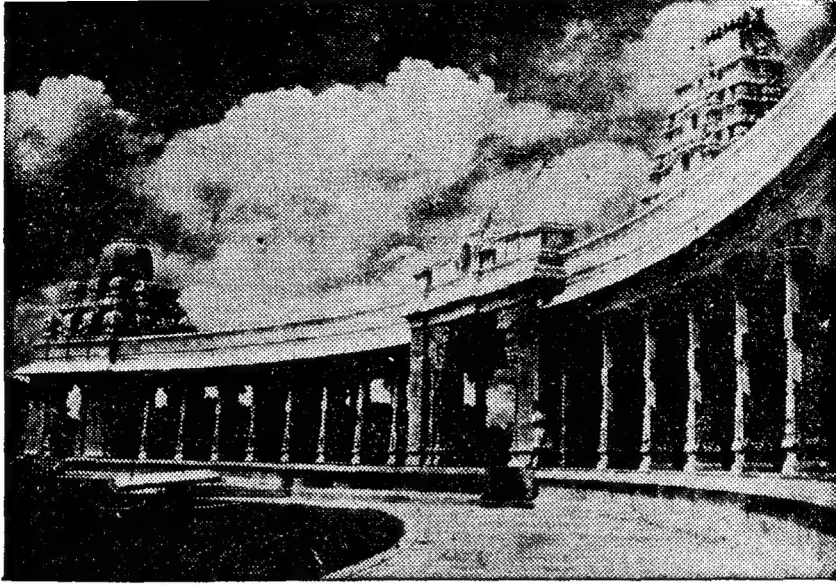
పరమానందం బందేవా!

ఎట్టకేల కొక భారతీయుడే

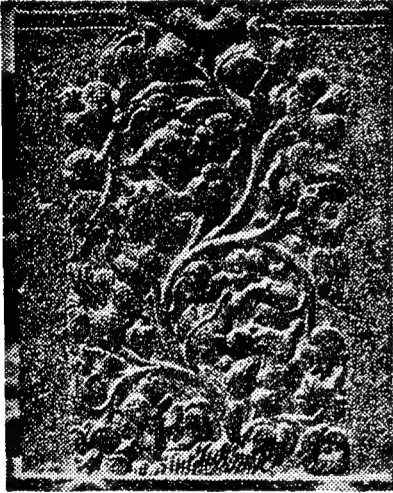
అట్టిమహాత్ముని చంపేదా!...దేశము...

గాంధీ మందిర
అంతర్భాగం

ఫోటోలు :
కేశవశర్మ

గోడలపై లతాశిల్పం

ద్వారంవద్ద భద్రాశిల్పం

మహాకవోట మయూరశిల్పం

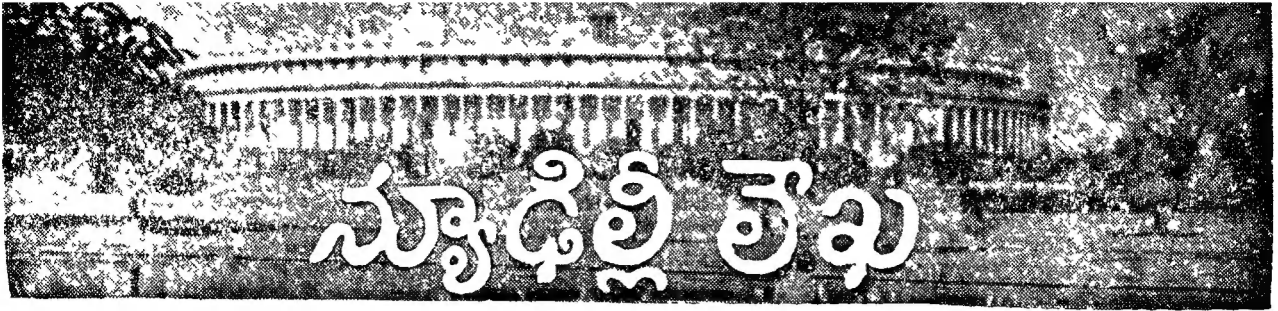
న్యాయాధికారి కోకా సుబ్బారావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ కోకా సుబ్బారావు సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిగా నియమితులైనారు. మల్టీ ఉత్తరువులు జారీ అయ్యేవరకూ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా న్యాయ శ్రీ పి. చంద్రారెడ్డి పనిచేస్తారు.

న్యాయాధికారి పి. చంద్రారెడ్డి

న్యూఢిల్లీ లెఖ

తిండి కొరతకు బాధ్యు లెవరు?

భారతదేశం చూడవచ్చిన మొట్టమొదటి బ్రిటిష్ ప్రధాని హెరాల్డ్ మాక్మిలన్. బ్రిటిష్ రాజు అయినదన జార్జి ఈ దేశం వచ్చి ఢిల్లీలో పట్టాభిషేకం చేసుకున్నాడు. ఆయన ముయితే మనం మరిచిపోవచ్చును గాని, భారతరాజధానిని ఢిల్లీకి మార్చింది ఆయనే. వేల్పుయవరాజులుగా ఏడవ ఎడ్వర్డు, అయినదన జార్జి, ఎనిమిదవ ఎడ్వర్డు, యాద్యుయవ రాజుగా ఆరవ జార్జి న్యూఢిల్లీ దర్శించారు. ఆరవ జార్జి కాలంలోనే భారతదేశం స్వతంత్రమైంది. ఎలిజబెత్ రాణి భారతదేశం రాలేదు గాని ఆమె ప్రధాని మాక్మిలన్ ఇప్పుడీదేశం వచ్చారు. వీరి రాకతో భారత బ్రిటిష్ స్నేహ సంబంధాలు దృఢపరచుకున్నాయి.

* * *
షేక్ మహమద్ అబ్దుల్లాను విడిచి పెట్టడం, విడుదల తరువాతి ఈ మహానుభావుడు చేస్తున్న ఉపవ్యాసాలూ గమనింపాలే, అసలాయన్ని ఖయిదు చెయ్యటంలో భారతప్రభుత్వం ఎంత తెలివైన పని చేసిందో అవగతమవుతుంది. ఈయన ఉపవ్యాసాలు పట్టింట్లో దివిటీల నాట్యంమలే ఉన్నాయి. భారతదేశంలో మర్కట మతకల హక్కి రగించాలనీ, భారతీయ ముసల్మానులను ఇరుకునబెట్టి అసంతృప్తి రచ్చగొట్టాలని గావున ఈయన ప్రయత్నం. దేశవిభజనతో రచ్చిన మత వైషమ్యాలు ఇప్పుడిప్పుడే సద్దుకుంటున్నాయి. ఈ సమయంలో మర్కట ఈయన!

తన ఏ ఏ ఏ వ్యవ మిదెక్కి ఇప్పటి పలుకు బడిలోకి వచ్చాడో అని వ్యవసే తన్ని పక్షేదామని అబ్దుల్లా చూస్తున్నాడు. మధ్య ప్రాచ్య రాజకీయాలంటివి కాశ్మీర్ లోకి లాక్కురావాలని చూస్తున్నాడు. మరీదులో వేడికి ఎక్కి మాట్లాడే నీ అధికారం తన కైవస మవుతుందిని ఈయన ఊహ. కాశ్మీర్ మునిములు, ముఖ్యంగా క్రిమతి మృదులా సారాభాయీ, భారతదేశానికి విధేయులుగా ఉండటమో, అబ్దుల్లాకు విధేయులుగా

ఉండటమో తేల్చుకోవాలి. అబ్దుల్లా మాత్రం భారతదేశానికి ఇక మీద విధేయుడుగా ఉండేది లేదని తేలిపోయింది. అసలీయన తనకి తన తప్ప ఎవరికి విధేయుడో కూడా తెలియటం లేదు. 'వ్యక్తి ఆరాధన, చాలా అపాయకరమైన అలవాటు. షేక్ అబ్దుల్లా ఇందుకోక ఉచితవరణ.

* * *
వ్యవసాయాత్మక దృష్ట్యా దేశంలో ఆహార పరిస్థితిని జాతీయాభివృద్ధి మండలి సాయా సంఘం ఇటీవల కూలంకషంగా చర్చించింది. సమస్యలో కల్లా తీవ్రమైన ఈ సమస్యను విమర్శనాత్మక బుద్ధితో ఎవరూ పరిశీలించక పోవటం బాధగా ఉంది.

శ్రీ కృష్ణ [ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి]

దాదాపు పదిహేనేళ్ళనించీ అధికాహారాత్మక ఉద్యమం ఈ దేశాన్ని పట్టుకుని పీర్చి పీర్చిచేసింది. బాగా పంటలు పండిన ఏడాది ఈ ఉద్యమం గొప్ప "విజయం" సాధించేస్తుంది. ఇవామనకి లిండికి ధోకా లేదని, ఇదంతా ఉద్యమప్రభావమేననీ బాబా బజాయింపు హోరల్లి పోతుంది. కాని వానలు కురవవచ్చుడు "ఎక్కడికప్పులక్కడే, గడచి" ఆన్లు పంటలుపండిన ఏడాది ఈ ఉద్యమం ఎక్కడ తలదాచుకొంటోందో ఎవడికి తెలియదు. అయినా దానికయ్యే ఖర్చు అవుతూనే ఉంటుంది.

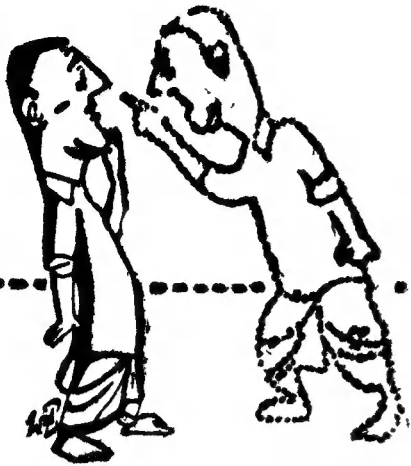
స్వాతంత్ర్యం రాగానే సైమా ప్రభుత్వం క్రిపుకుపాత్రమదాన రాకురాన్ అస్యతీతన ఒక ఆహారధాన్యాల సంఘం వేసింది. ఈ సంఘంలోని 14 గురు సభ్యుల్లో క్రి జి. డి. బిర్లా, క్రి క్రిరాం కూడా ఉన్నారు. ప్రభుత్వం సప్తయి చేసిన

రెక్కలు చూసి మురిసిపోయి ఈ సంఘం ఒక పక్షేలో అనగా 1957 నాటికి, 1,87,10,000 ఎకరాలకు నీటివనస్థల లభిస్తాయని అంచనా వేసుకుంది పాపం!

చిన్న, పెద్ద నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల మూలంగా 88 లక్షల ఎకరాలకు అదనంగా నీరు సరఫరా అవుతుందని మొదటి ప్రణాళికలో అంచనా. బాగానే ఉంది. కాని రెండో ప్రణాళిక ముసాయిదా తయారుచేసే సమయంలో వివిధ రాష్ట్రాలు అందజేసిన రెక్కల్ని బట్టి 68 లక్షల ఎకరాలకే అదనంగా నీరు అందినట్లు (అనుకున్న దానికంటే 22 లక్షల తక్కువ) తేలింది. పోనీలే అనుకుందాం.

కాని పొనింగు సంఘం భారత ప్రభుత్వానికి అందజేసిన నీవేదికల్ని బట్టి నిజానికి 40 లక్షల ఎకరాలకే మాత్రమే అదనంగా నీరు అందినట్లు (అనుకున్న దానికంటే 45 లక్షలు తక్కువ) స్పష్టమైంది. 1956 మార్చి నాటికి 75 లక్షల ఎకరాలకు నీరు సరఫరా చేయటానికి అవకాశమన్నా, ఎవరికి వారు ఊరుకున్నారు. అంటే మొదటి ప్రణాళిక కాలంలో 88 లక్షల ఎకరాలకు నీటిసరఫరా సదుపాయాలను రాష్ట్రాలు ఉపయోగించుకోలేదన్న మాట. ఇవాపోలే రెండవ ప్రణాళికలో 120 లక్షల ఎకరాలకు నీరు సప్తయి చెయ్యాలని సంకల్పం. కాని 1956-57 సం॥ ప్ర పరిస్థితి చూడండి. 18 లక్షల 80 వేల ఎకరాలకే నీరు సప్తయి చెయ్యాలని సంకల్పించి 7 లక్షలకు మాత్రమే నీరు సప్తయి చేయగలిగారు.

సదీలోయ ప్రాజెక్టుల మూలంగా కార్మికులకు పని, విదేశీ యాత్రికులకు విసేదం కల్పించటంతప్ప మరేమీ జరగటంలేదు. కోల్పోడ్ డబ్బు ఖర్చవటంకెప్పిలే దమ్మి డీలాభంలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు లిండికొరత సమస్యలేదు. ఎందుకంటే కేంద్ర అవరకాఖ ఉందిగా-విదేశాలనుంచి ధాన్యాలు దిగుతున్నాయి రాష్ట్రానికి పంచినట్లుంటుంది! ఈలోగా కమ్యూనిస్టుల ప్రాజెక్టులలో పనిచేసే కార్మి (48-వ పేజీ చూడండి)

అడుగడుక్క...

కామ్యూరి వేణుగోపాలరావు

“నే నివాళినుంచి అబద్ధం చెప్పను” అనుకున్నాడు ఆనందరావు బాధున్న అవులించి.

“అవును నిజం నేనబద్ధం చెప్పనే చెప్పను” అనుకున్నాడు.

“అయ్యో గారు యిప్పుడా నిద్రలేవటం గడియారం చైపు చూడండి కొస్తా. ఎనిమిదయింది” అంది భార్య సుగుణ ఎత్తిపొడుస్తూ.

ఈ యెత్తి పొడుపుకు ఆనందరావు చిన్న బుచ్చుకున్నాడు. “రాత్రి పన్నెండింటి వరకూ పాడు అఫీసుకాయితాలు చూసి పడుకున్నావా?” అన్నాడు.

“ఎంత తినువుకోమోండా వస్తాయండీ అబద్దాలు?” అని అతని ముఖంమీదకు వంగి “రాత్రి ఎన్నిగంటలకి?” అని అడిగింది.

ఆనందరావుకు సిగ్గుతో చచ్చిన చావయింది. “పో నువ్వు” అని దుప్పటి కప్పకున్నాడు ముఖంమీద. అతనికి ఉక్కపోసింది. “ఛ ఛ నోరు జారిపోయింది. ఇహ అబద్ధం చెప్పను” అనుకున్నాడు.

ఆనందరావు స్నానంచేసి యివరలకు వస్తూండేసరికి పరంధామయ్యగారు ఊడిపడి “యివాళియినా యిచ్చేదండా? ఎగనామేనా?” అన్నారు.

“అయ్యో పపగారూ ఒక్క మనవి” అన్నాడు ఆనందరావు గుటకలు మ్రంగి.

“పప ఏమిటయ్యా పప. లక్షణంగా పేరు పెట్టి పిలవలేవు. ఈ జారుమడిగాడ్ని చూస్తే అంత ఎక్కెక్కమా?” అన్నాడాయన అగ్రహించి. ఆయన పూర్తిపేరు పరమాత్మల పరంధామయ్యగారు.

“క్షమించాలి. పరంధామయ్యగారూ. ఈ పీట ముడిగాడ్ని కొస్తాకనికరించాలి. తీతాలింకా రాలేదు. మా సెక్రటరీ సెలవు మీద వున్నాడు. రెండు రోజులాగిలే?” అంటూ ఆనందరావు నసిగాడు.

కాస్త్రయం క్తంగా ఒక బస్తాడు తిట్లు తిట్టి, ఛందస్సు తప్పకుండా ముప్పయి

“రాత్రి ఎన్నిగంటలకి!”

అంది సుగుణ

వార్షింగులిచ్చి నిష్క్రమించాడు పరంధామయ్య.

వార్షింగులిచ్చి రంగంమీద నుంచి నిష్క్రమించాడు పరంధామయ్యగారు.

వాస్తవిక జీవితంలో ఎలా వున్నా యిది కథ క్రింద చెప్పకుంటున్నాం. కాబట్టి కథానాయకుడు ఆనందరావు మంచివాడని ఒప్పుకొని అతన్ని పరంధామయ్యలాంటి విలన్ను చాల బాధలు పెడుతున్నందుకు మన మందరమూ కోపగించుకోవాలి.

“అవుయ్యో” అనుకున్నాడు ఆనందరావు.

“నిన్ననే కడుట్రా లక్షణంగా నూట యాభయి రూపాయలూ జీతం వుచ్చుకున్నావు” అని ఘోష పెట్టింది అతగాడి అంతరాత్మ.

తను అసలు అబద్ధ మాడుతున్నాడనే అనుకోలేదు. అనుకున్నా ఎవరూ వినలేదని ఆనందించాడు. కానీ ఖర్చు. అంతరాత్మ వింది.

ఇదివరకు లేడు గాని ఈమధ్య సినిమాలు చూడటం ఎక్కువ యాక చీటికీనాటికి దర్శన మిస్తోంది అతగాడి అంతరాత్మ.

“ఇదే ఆఖరిసారి. యింకా చెప్పను” అని చెంపలు వాయించుకుని బుద్ధిమంతుడిలా లోపలకు నడిచాడు.

చాలామంది కథానాయకుల లాగానే యితనికి ఒక చక్కని భార్యతోపాటూ ఆరళ్ళగుంటుడు, రోగంతో ముక్కిమూలిగే తండ్రి, కోడలుపైని అధికారం చలాయించే తల్లి వున్నారు.

“నల్లమందురా నాయనా” అన్నాడు తండ్రి.

“ఇంకా పెర్మిట్ రాలేదు. దానికోసమే చూస్తున్నా” నన్నాడు ఆనందరావు. వెంటనే అంతరాత్మ వీపుమీద ఒకటి వడించింది.

“కోడల్ని తీసుకెళ్ళమని వాళ్ళకు ఉత్తరం రాశావట్రా?” అంది తల్లి.

“అఁ నిన్ననే రాశాకవరు.”

“కవ రెండుకు యిమాత్రం భాగ్యానికి?”

మాత ఆర్గన్ కావాలన్న కొడుకుతో...

ఈమధ్య రెండు పైసలు పెరిగిందిట కూడాను." అని ఆమె విసుక్కుంది.

"నువ్వెన్నయినా చెప్పి. వాడికి పొదుపు తెలియకే" అంటూ తండ్రి అందుకున్నాడు.

ఆనందరావు తల పట్టుకుని యివతలకు వచ్చాడు. ఈ నాలికను కొనిపారేయాలని పించింది. ఛీ. అనుకోకుండా అన్నీ అబద్ధాలు. తప్పటట.

ఇంతలో కొడుకు వచ్చి "నాన్నా! మాతీఆర్గన్ కనుక్కున్నావు నన్ను?" అని చిక్కుప్రశ్న వేశాడు. వాడికి దానివీడ ఫారీన్ మ్యూజిక్కు వాయించాలని మోజా.

"అవతారం, పాపులో నిన్న కనుకున్నా నురా నాన్నా. ఇంకా బొంబాయినుంచి రాలేదుట" అన్నాడు అభాగ్యుడు.

మాతాతుగా యీ అబద్ధంలోకి అవతారం కూడా కొట్టుకువచ్చాడు న్యాయురల్ గా వుండేందుకు.

"పో. నువ్వెప్పుడూ యింతే" అని కుమారు రత్నం ముఖం ముడుచుకుని నెళ్ళి పోయాడు.

"ఆనందరావు అన్నం నుండు కూర్చుని అదిరిపడాడు.

"కడుపునుకున్నావా? కళ్ళెపలి చెరువను కున్నావా?" అన్నాడు. అతను బండరు ప్రాంతంనుంచి వచ్చాడు.

సుగుణ తినుకు తాలాకా మనిషి. "కాదు. ఖండవిల్లి మడుగునుకున్నాను" అంటూ నవ్వింది

ఆనందరావు చక్కా భోంచెసి ఆఫీసుకు బయల్దేరాడు. పోస్టాఫీసు ఎదురైంది. పోషు మేన్ చుట్టూ మనుషులు ఉత్తరాలకోసం గుడుకూడారు. ఆనందరావు కూడా తల దూర్చాడు. "నాకేమైనా ఉత్తరాలున్నా యేమో చప్పన చూడు నాంచారయ్యా.

అర్థంబు పనివుంది పోవాలి" అంటూ అడిగాడు.

వెంటనే నాలికకరదుకున్నాడు. అర్థంబు పని వుందని ఎందుకు చెప్పాడు? ఆఫీసుకు పోవాలని ఎందుకు చెప్పలేదు.

ఆనందరావుకు ఉత్తరం వచ్చింది.

అందులో అతని చెల్లాయి యిట్లా రాసింది. "అన్నాయ్, మీ బావకు జబ్బు యింకా తగలేదు. డబ్బులేక చాలా యిబ్బంది పడుతున్నాము-ఓ పాలిక రూపాయలు పంపించవూ?"

అనిక్క దానికి జవాబు ఎలా రాయాలో ఆలోచిస్తున్నాడు ఆనందరావు. కొత్త కొత్త కారణాలు. తనకు యీ సెలవితం రాకపోవటమూ, అబ్బాయిని స్కూల్లో చేరిపించటమూ, అర్థంబుగా స్నేహితుడి భార్య చచ్చిపోవడమూ యిత్యాదులు.

అతను ఆఫీసుకు చేరసరికి రోజాకన్న అరగంట ఆలస్యమైంది. సెక్రటరీ తల ఎత్తి ఉరివిచూచాడు. ఆనందరావు వోణుకు తున్న గొంతుతో "డాక్టర్ వేణుగోపాల రావు దగ్గర ఆలశ్యమైపోయిందండి. ఆయన సాయంత్రాలు డిస్పెన్సరీ తెరవడు. మా మిసెస్ కు సుస్తిగావుంటే?" అన్నాడు.

"ఊ!" అన్నాడు సెక్రటరీ భావ యుక్తంగా.

ఒక అయిదు నిమిషాలు గడిచాక ప్రక్క సిట్టిని సుంద్రరావు నవ్వాడు గర్వంగా.

ఆనందరావు తలతిప్పి ఏమిటి అన్నట్లు చూశాడు.

"అందుకే యీ అబద్ధాలంటే నాకు అంత గౌరవం, అపేక్ష. మనసు రక్షించాలన్నా, మన పరువులు కాపాడాలన్న ఆశే దిక్కు నేనైతే వాటిని ఆరాధిస్తాను" అన్నాడు సుంద్రరావు.

"మరి మన రామాయణం, భాగవతం, పురాణాలు?" అన్నాడు ఆనందరావు ఆశ్చర్యంగా.

"చిటికీయ్యా" అన్నాడు సుంద్రరావు దర్పంగా. "ఈ భారత భాగవతాలు ఎందుకు పనికివస్తయ్యా తెలుసా? ఆప్రయోజకులు, అమాయకులు లేకనన్ని ఉదాహరణలు చూపించుకునేందుకు."

ఈనాటికి సుంద్రరావు కొత్త సత్యం కనిపెట్టాడు. ఆనందరావు పనిలో పడాడు. అతని కలం వణికింది. చెయ్యి వణికింది. ఆలోచన వణికింది.

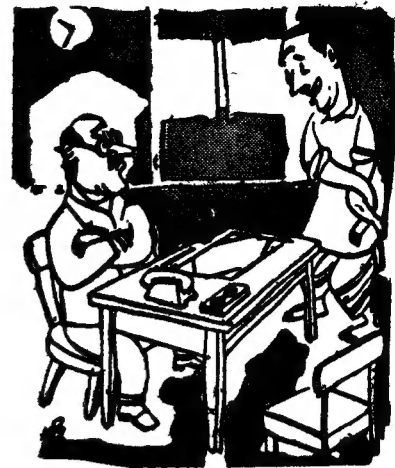
అతని ముఖం ఎరుపుకున్న ఎర్రగా మారింది.

"అబద్ధానికి, మనిషికి అంతదగ్గర సంబంధమా?" అని ప్రశ్నించుకున్నాడు.

"అనువు" అనుకున్నాడు.

"కాదు" అనుకున్నాడు.

తను యివాళ నిద్రలేవగానే ఏమి నిశ్చ

సంజాయిషీ అడిగిన సెక్రటరీ ఎదుట...

యందుకున్నాడు? చస్తే అబద్ధం చెప్పకూడదనుకున్నాడుగా.

ఏమయినాసరే, ఆ నియమం పాటించాలి. "అబ్బరైదు" అంటున్నాడు సుంద్రరావు.

రాత్రి ఏడుగంటలకు యింటివైపు నడుస్తున్నాడు. ఇప్పుడింటికిపోవాలి. వెళ్ళగానే భార్యతో ఒకటి, తనయుడితో ఒకటి, అమ్మతో ఒకటి, నాన్నతో ఒకటి. అబద్ధాలు, అబద్ధాలు.

ఆనందరావు చీకట్లో నవ్వుకున్నాడు. ఆ సవ్య సలగా వుంది.

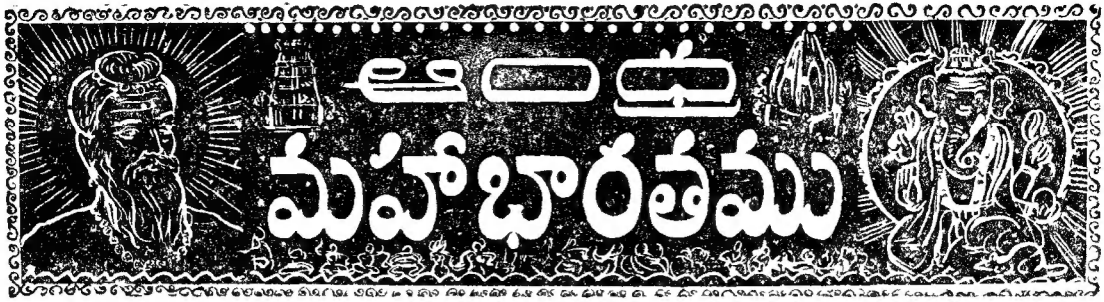
మరి ఇన్నీ తెలిసే, యిన్నీ ఆలోచించే, అలా సలగా నవ్వగలగటం చాతనై వుండే మరునాడు లేస్తూనే అతను "కనీసం ఇవాళ్ళ నుంచయితే అబద్ధం చెప్పను" అనుకున్నాడు.

తెల్ల వెంట్రుక లుండవు

(GOVT REGD).

రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు, అది తాత్కాలికము. మా సువాసన "విశ్వకళ్యాని కైరం" అనేక వనమాలికలతో అయిర్వేద వద్దతిలో తయారైనది. 50 పం|| ల వయస్సువరకు వెండుకలను వర్ణగా వుంచును. ఇదిగాక మెదడుకు వర్ణదనమునిచ్చును ఉన్యదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రాసియడు. "జ్ఞానకక్తి"ని కంటిమాపును వృద్ధి చేయును. కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక సీసాడు. 5/- 3 సీసాడు. 12, వగము నెరసివుంటే ఒక సీసాడు. 6/- 3 సీసాడు. 15/- పూర్తిగా నెరసివుంటే ఒక సీసాడు. 7/- య 3 సీసాడు. 18/- య పని చేయలేదని ఋజువుపర్చిన పూర్తి సొమ్ము వాపసు చేయబడును. కోరినవారికి పూచీ.

MODERN DRUGS CORPN
(106) P. O. Pakribardwan (Gaya)

[ఉ ద్యో గ వ ర్షం నుం డి]

- క. సారధ్యం బాసరింపు మ, పార కృపాలిల నెల్ల భంగుల నా కీ
గౌరవమును జరకాలము, గోరిన యది దీని నిమ్ము గుణరత్ననిధి.
- క. అనినఁ గిరిటికి హరి యి, ట్లను నీ దగు కొర్కి దీర్చు టది నాకు వ్రతం
బనఘా తగ సారధ్యం, బాసరించెద నీకు ననమ యుద్ధక్రీడన్.
- క. అని యూఱడించి నరుఁ దో, డొని ధర్మతనూజ నొద్దకుం బ్రయ మెనగం
జనుదెంచెం గార్యాలో, చనమును దగఁ జేయుబుద్ధి శౌరి గడంకన్
- వ. అంత నట శయ్యపాలికిం బోయిన దూత లతనిం గని పముచితాలాపంబుల సమర సహాయత్వంబునకుఁ గోరి పిలిచినం
బ్రతుండై యతండును బుత్త్ర మిత్త్ర సమేతంబుగాఁ నానాపేనాతినంకులంబుగా గదలి పాండవు లున్న యెడకు
నిత్యవ్రయాజంబుల నడచునమయంబున.

దుర్యోధనుండు శత్రుసాహాయ్యంబు గోరుట

- తే. ఇంశయును విని కౌరవా ధీశ్వరుండు, దక్షు లగు నా శజనముల దక్ష ణంబ
మద్రదాధుని చనియెడు మార్గమునకు, బుచ్చి యెడ నెడ నతుల వి భూతి మెఱయ.
- సీ. అరుదారు మేలుక ప్లాయితం బై చూడ, నొప్పారి తనువగు చప్పరములు
బర పైన చెలువంబు గరగరికయుఁ దియ్య, తెలిసీరు గలిగిన దీర్ఘి కలును
బాడవైన మువ్వంచఁ బాలుచున్నగ నేనుఁ, గులకు గుట్టములకుఁ గొట్టములును
ముందర బయలైన చందంబు జతురాభి, మతమైన యాస్థాన మండపములు
- ఆ. బియ్యములును నేయు, బెగుగును గూరగా, యలును వంటకట్టి యలును గడ్డి
కవణములును బెల్లు గా నొడగూర్చి ని, గూఢవృత్తి దాను గూడ నడిచె.
- వ. ఇవిధంబున విడిదలపయనంపు సంపదలు పొంపిరివోవం దనకు సమకట్టిన సమస్తవస్తువులయనై కల్యంబునకు
శత్రుండు సంతుష్టాంతరంగుండై నిజపరిజనంబులం జూచి యిట్లు చతురంబుగా మనకు వలయువాని సంపాదించుటకుఁ
బ్రవర్తకులైన యుద్ధిష్ఠిరామాత్యు లెవ్వారు వారలం దోడ్కొని రండు వారలు ప్రసాదదానంబున కర్తు లని పలుకు నవన
రంబున నటమున్న పలుదెఱంగులఁబనులు సేయుచున్న తన పల్లాయనంబువారిలోఁ గలసి మఱువడి యున్న కౌర
వేశ్వరుం డమ్మటలు విని యతనికిం బొడసూప విదియ సమయం బని సముచితప్రకారంబున దన్నెఱింగించికొని
వినయంబునఁ గనిన నతండును సంభ్రమంబున గాఢాలింగనంబు సేసి కనకాననంబున నునిచి యంతయు నిమ్మహాత్ము
నుద్యోగంబున నయ్యేంగవలయు నని తలంచి విషయం బంది నీ కెయ్యది యిష్టంబు గోరు మిచ్చెద వనిన గాంధారి
నందనుండు పరమానందంబునం బొంది యిట్లనియె.
- క. నత్యనరన్రతి వగు మా, చిత్రవికారదము నీదు చిత్తము నియమా
దాత్త్యంబు మెఱయ నాకు న, మాత్మగడవై పూని నడపు మత్తైన్యంబున్.
- ఆ. తలఁపఁ బాండవులును, భార్యరాష్ట్రాలు నీకు, నొక్కరూప భక్తి యు క్తి జాల
నీవు నన్ను మాన నీయుడు గాఁగ న, నుగ్రహించి తగఁ బరిగ్రహింపు.
- చ. అనవుడు శత్రుఁ డియ్యకొని యట్టిద కాదె విభేద వృత్తి నా
మనమున లేదు పాండవసమాజము మీరును నొక్కరూప కా

- పున నిది తెన్నమాట దగవుం దలపోయంగ మున్ను ప్రీతి గాం
చిన నిను నెమ్మి గూడుటయ చేయుదు నిట్టుల యెల్లభంగులన్.
- ఉ. దాన గొఱంత లే దభిమతం బిది గాకయుఁ గల్గెనేనియుం
బూని యొన ర్తు నన్నఁ గురుపుంగవుఁ డెంతయుఁ బొంగి నీవు న
మ్మానము సేసి నా కిటు లమాత్యుడ వైన పదంబుకంటె మే
లై నుతి కెక్కు కోర్కి యెటు, లారసి చూచిన నొందు గల్గునే.
- వ. అనిన విని వికచపదమం దగుచు మద్రేశ్వరుండు.
- క. చను నీవు హస్తినగరం, బున కేనును బొందుభూప పుత్తుల ప్రీతిం
గని యట వత్తు నవశ్యం, బును వారలఁ జూడవలయుఁ బోయెద ననినన్.
- ఆ. లట్ల కాక వేగ మట వోయి మరలుండు, వరము మఱవ కుండ వలయు మిమ్ము
జేరి నెగడువాడ గారుణ్యమున నిట, యరసి యుండుఁ డనియె గురువిభుండు.
- వ. అనవుడు.
- క. దరహాసముతో మద్రేశ్వరుఁ డాలింగనము సేసి సందియపడ కే
వరుగు మని పనుప నాతఁడు, కరిపురికిం జనియె మది వికాసము బొందన్.

శల్వుఁడు పాండవులంజూడ నుపప్లావ్యంబునకు వచ్చుట

- వ. అంత శల్వుండు నుపప్లావ్యంబునకుం జని స్కందావారంబు దఱియం జొచ్చి ధర్మనందను నివాసంబున కరిగిన
నతండు దమ్ములుం దానును ద్రౌపదీసుభద్రలు నభిమన్యుప్రభృతిపుత్రనర్గంబును నెదురు వచ్చి కృతస్రజాముడై
తోడ్కొని పోయి కాండనాసనంబున నునిచి యర్జునపాద్యంబు లిచ్చి కుశలం బడిగిన సర్వంబును గుశలసంప
న్నంబి యని వారల నందఱు నభినందించి యుద్దిష్ఠిరుం బునరాలింగనంబు సేసి యిట్లనియె.
- క. జనరహితం బగు వనమున, ననుజన్ములు ద్రుపదభూపరాత్మజయును నీ
పును నింతకాల మలయక, యునికి కడుకా దుష్కరము మహాదాత్రమతీ.
- ఆ. దానికంటె సరిది దలపోయ నజ్ఞాత, వాన ముజ్జ్వలాంగ భాసమాను
లైన మీకుమీ దయా సూన్యతాదుల, పెంపు మిమ్ముఁ గడవఁ బెట్ట కున్నె.
- క. ఇమ్మహి యెల్లను నీ మది, యుమ్మలికకుఁ జాల నొచ్చె నురీవర నీ
విమ్మెయి నిప్పు డఖిలదురి, తమ్ములుఁ గడచుటకు నమ్మ దమ్మునఁ బొదలెన్,
- వ. అని యుచితసంభాషణంబులు సేసి దుర్యోధనుండు దమ్ముం గాంచినవిధంబును నతండు ప్రార్థించిన తెఱంగును
దానికిఁ దా నియ్యకొనుటయుం జెప్పిన ధర్మనందనుం దతని కిట్లనియె.
- తే. మేలు సేసితి రొక్కరి మెచ్చి వారి, కోర్కి దీర్చుట పెద్దల గుణమ కాదె
యది మదీయచిత్తమునకు హర్షకరమ, తివిరి యొక్కటి వేఁడెద నవధరింపు.
- వ. పార్థునకుఁ గృష్ణుండు సారథ్యంబు పేయవడైయున్నవాడు. కర్ణుండు పార్థుతో నెప్పుడు మచ్చరించుచు నుండు
వీ రిరువురకు సంగ్రామంబైనయప్పుడు కృష్ణునకుఁ బ్రతిసారథ్యం బొనరింప మీర కాని యక్కడం దక్కొరుండు
లేడు గావున నవశ్యంబును మీకుం గర్ణసారథ్యంబు గర్తవ్యంబు గాఁగలయది సమర సమయంబున నిరాకరించి
పలికి కర్ణచిత్తంబునకుఁ గలంక వుట్టించి పార్థురక్షింపవలయు నకృత్యం బని యనుమానింపక మత్సార్థనంబున
నెల్లభంగుల వివిధం బనుష్ఠించువార లని యభ్యర్థించిన సమ్మతించి శల్వుం డిట్లనియె.
- క. అగు నిది వోలును నాకుం, దగ వట్టిద కర్ణునకు రథంబు గడవ నీ
వగు దని కోరిన కౌరవ, జగతీశ్వరుప్రార్థనంబు నలుపఁగ వలయున్.
- క. కర్ణునిసారథి నైనను, నిర్ణయమున కేను బాధునిం గాచెద నా
దుర్ణయవిచారు నెమ్మెయిఁ గర్ణకరోరంబు లాడి కలఁతుం బోరన్.
- తే. దర్శమును దేజమును మాయఁ దలరఁ బలికి, చిక్కువడిచిన నేయంగఁ జేతులాడ
కునికి రాధాతనూజు నర్జునుండు దీప్త, బహుళ బాణవరంపర పాలు పఱచు

చ. ఇది యొక్క జేల నీవు మది నెయ్యది గోరిన జేయువాడ నాఁ
డదయత సూతసూతి నభ నాడినమాటకుఁ జాల నొచ్చి మా
హృదయము లెల్ల నీవలన నెంతయుఁ బక్షము సేయు నక్కటా
యదియును గాక మీపడిన యాడ లెవ్వరి నొవ్వఁ జేయవే.

ఆ. ఇట్లు వడితి ననుచు నెడ నీవు వగవకు, గారవమున నీ మనోరథమ్ము
ఫలము వొందు నెల్ల భంగుల దేవత, లయినఁ బడుదు రొక్క యవసరమున.

వ అనిన విని ధర్మనందనుండు మద్రపతిం బ్రస్తుతించి మహానుభావా భవదీయభాషణశ్రవణంబునఁ జిత్తంబు కలంక
దేతె నని సంభావించి యతనికి సముచితంబు లగు మజ్జన భోజనంబు లొనరించి యనంతరంబ యతండు పయ
నంబునకు నుద్యోగించిన.

ఆ. అతని ననుప నేఁగి యధిక సంప్రీతి నే, తెంచు నవ్వు డయ్యుధిష్ఠిరుండు
రణములోన మీరు రాధేయుఁ బలుకుట, మఱవకుండవలయు మమ్ముడలఁచ.

క. అనుటయు మద్రదేశ్యుఁ డా, తని నూఱడఁ బలికి గాఢ తరముగ నాలిం
గన మొనరించి చనియె హ, స్తినాపురికి బలముతో నతి త్వరితగతిఁ.

వ అట్టి యవసరంబున.

మ. సకలారాతి భయం కరుం డగుచు నుత్సాహంబు వాటించి నే
లకు వ్రేఁ గయ్యెడుభంగి వచ్చె రణలీలాకాతుకం బొప్పఁ దా
నొక యక్షోహిణితోడఁ బాండవబలం బుల్లాసముం బొంద సా
త్యకి బాహుబలగర్వనిర్వహణవిద్యాప్రౌఢి సంరూఢుఁ డై.

వ. అంతం జేదివతి యగు ధృష్టకేతుండును జరాసంధనందనుం డగు సహదేవుండును జె తొక్కయక్షోహిణితోడం
జనుదెంచిరి సహోదరు లేవు రగు కేకయపతులు నేకాక్షోహిణీసమేతు లై యేగుదెంచిరి తదనంతరంబ.

క. కొడుకులుఁ దానును గుట్టుపు, దడములఁ గరిఘటల భటరథవ్రాతములం
బుడమి చలింపఁగ ద్రుపదుఁడు, గడు వేడుకఁ దోడు సూపెఁ గాంతేయులక్కున్.

వ. అదియును నొక యక్షోహిణికిం గలిగి యొప్పె నయ్యవసరంబున ననుజతనుజసమేతుండును భార్వతీయమహీ
పాలనహితుండును నై యొక్కయక్షోహిణి యొడ్డనంబు దీర్చి.

క. చిందములమ్రోతఁ బగతుర, డెందంబులతోడ ది క్తతీనంధులు నం
దంద పగులంగఁ గుంతి, నందనులకుఁ దోడు మత్స్యనాథుఁడు సూపెన్.

వ. పాండ్యవిభుండు లోనుగాఁ బలుదెసలనుండి వచ్చినబలం బొక్క యక్షోహిణికిం గలిగి యొప్పె.

క. ఏ డక్షోహిణు లిమ్మొయి, గూడెం బొందున్మపనుతులఁ గ్రూరాహవ నం
క్రీడావినోదమునకుం, దోడుపడం బూని యతికుతూహలవృత్తిక్.

వ. ఇవ్విధంబునం గూడి పెరిగి యుద్ధిష్ఠిరునైన్యంబు గయ్యంబునకుం గాబుద్రవ్యచు నుండె నంత నక్కడం గిరాత
కాంచన సైన్యనివయంబులం గూర్చికొని సమరంబునకు నమరి యొక్కయక్షోహిణి గల భగదత్తుండు నుయో
ధనుం గలిసె. భూరిపరాక్రమం డయిన భూరిశ్రవుండును మహాబలాఁ డయిన శల్యుండును నేకాక్షోహిణీసమే
తంబుగా నేతెంచిరి. వారలయల్ల నన్నద్ధుడై కాంభోజనాథుండైన నుదక్షిణుం డను యవనేశ్వరుండును వచ్చె
నతైఱంగున పమకట్టి జయద్రథ వ్రముఖు లైన సింధుసౌవీరవరపతు లరుగుదెంచిరి. మాహిష్మతీపతి యగు
సీతుండు యాదవవీరుండగు కృతవర్మయు నవంతీశ్వరులు సోదరులు నగు విందానువిందు లిరువురునుం గా ని
న్నలువురు నొక్కొక్కయక్షోహిణితోడఁ జనుదెంచిరి. మఱియునుం బలుదెసలనుండి వచ్చి కూడిన వాహినులు
మూఁడక్షోహిణులకుం గలిగె ధార్తరాష్ట్రులకుఁ దోడుపడం బూనిన యవి పదునొకం డక్షోహిణు లయ్యె నట్టియెడ.

క. సవరణల నొప్పి యనిఁ బాం, డవబలముల మార్కొనం గడంగుచు నత్యు
త్సవమునఁ బేర్చినసేనల, కవకాశము లేదు విడియ హ స్తిపురమునన్.

క. నానాముఖముల విడియం, గా నియమించెను బలంబుఁ గౌరవపతి యా
సేనలదొరలకు నిలువఁగ, నైనను నెడ లేమి నధిక భార్యం బెనఁగన్.

వ. ఇతైఱంగునం గురుశాంగలంబున రౌహితకారణ్యంబున మరుదేశంబున నహిచ్ఛత్త్రంబున గాలకూటంబున గంగా
కూలంబున వారణావతంబున వక్రస్థానంబున విచ్చలవిడి విడిసి ధనదాన్యాదినమస్తవస్తువుల కలిమింజేసి యెలమి
మిగిలియున్నంత.

క. పాంచాలమహీవల్లభు, పంచిన భూదేవుఁ డుచితభంగి నగరి కే
తెంచి ధృతరాష్ట్రుఁ బ్రీతిం, గాంచి కృపద్రోణవిదురగంగాసుతులన్.

వ. వారివారి మందిరంబులకుం జని కని నముచితాలాపంబులం బ్రసన్నచిత్తులం జేసి దుర్యోధనునందర్శనంబును
విర్వర్తించి వీత్యనిపుణారాధనంబున ధృతరాష్ట్ర నభిముఖం గావించి యొక్కనా డక్కొరవేళ్వరు పేరొం
గంబున నపుస్తసేనావతులం గలయం గనుంగొని యిట్లనియె.

సీ. ధృతరాష్ట్ర పాండుభూపతులు నహోదరు, లగుటయు వారల యాత్మజులకుఁ
దమతమతండుల ధనములు గైకొనఁ, దగుటయు మీకు నందఱకుఁ జూడ
నుచితంబ కాదె యట్లుండెఁ దొల్లింటి చం, దంబును మనకుఁ దెల్లంబ కాదె
ప్రాణగొడ్డము లగు పనుల వారలఁ దీర్చఁ, దలఁచినఁ బుణ్యంబు కలిమిఁ జేసి

తే. బాహుబల మొప్ప నిజరాజ్యపదవిఁ బొంది
యున్న పంచనమెయి మహిఁ గొన్న తెఱఁగు
నెఱుంగుదుర కాదె దీనికి నెల్ల నియ్య
కొనియె నీ పెద్దరాజు నే మనఁగ నేర్తు.

కా. నారీరత్నము నట్లు దెచ్చి నభిలో న న్నారలుం జూడఁగాఁ
జీరల్ ప్రోవులు గాఁగ నొల్పుటయు లచ్చిం బుచ్చికోలున్ మహా
గ్రాహణ్యధి నిల్వఁ బంచుటయు దైన్యవ్య క్షిప్రైపల్కులుక
నైరింపం జనుపాండవేయులకు నీ సంద్ధికమం బొప్పదే.

క. వీరల వృత్తముఁ బాండుకు, మారులవర్తనము తెఱఁగు మాత్సర్యము లే
కారసి ధృతరాష్ట్రునకుక, గారవమున బుద్ధి సెప్పఁ గాఁ దగు మీకున్.

తే. పాండవులు గౌరవులతోడి పగకు నొల్ల, రఖల భూప్రజానాశన మగుట జేసి
వార లన దని తలఁపంగ వలవ దధిక, ధర్మపరులైనకతమున దగవు నడచె.

వ. అందుఁ గూడినవి యే డక్షోహిణు లిందు గూడినవి పదునొకం డక్షోహిణు లని తలఁపిరేని వినుండు.

క. బాహుబలఘనుండు భీముండు, సాహనరసికాత్ముం డయిన సాత్యకియు మహా
గ్రాహవభూమి సహస్రా, త్కోహిణు లట్లగుట మీరు సూడరె యెందున్.

క. గాంధీవధన్వు నాహవ, పాండిత్యముఁ దలఁప నతని భండనమున మా
ర్క్కొండు నని యొకఁడు గడఁగుట, కొండం గని తగరు దాఁకఁ గోరుట గాదే.

క. ఆబీభతుని భూరిభు, జాబలమును దుర్నివార శౌర్యము శరవి
ద్యాబహుశతయును బందికి, నై బవరముఁ జేసినట్టి హరుండ యెఱుంగున్.

వ. అదియునుం గక.

మ. వివిధోపాయపరాయణుండు రిపుదోర్విర్యావహారక్రియా
ప్రవణోద్యోగుండు మంత్రరక్షణకళాప్రావీణ్యగణ్యుండు ధై
ర్యవివేకాదిగుణోత్తరం డఖలవిద్యాజాలసంవేది మా
ధవుడా ■ క్కటె పాండవేయుల కసాధ్యం బెద్దియుం గల్గునే.

అ. అదను దప్పకుండ నమ్మహాత్ముల నమ్మి, బిలువ బంచి హితము బ్రయము రెండు
పక్షములకు నగుట పాటించి తగవుమై, గొంత భూమి యిచ్చి కూడి మనుడు.

మహాభారత ప్రచురణ

వారపత్రిక పాఠకుల ఆభిప్రాయాలు

ఆంధ్ర వారపత్రిక సంపాదకులకు,
ఆర్యా!

తమ పత్రిక ద్వారా మహాభారత ముఖ్యఘట్టములను వారం, వారం అందజేయుట చాల ఉదాత్తమైన సాహిత్య సేవ. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఇది ఎంతేని అవసరం. మహాకావ్యాలను భారత రామాయణాదులు) వరచిన ఈ రోజులలో మీరు ప్రారంభించిన ఉత్కృష్ట కార్యం తప్పక సత్ఫలితాలను ఇస్తుందని మా ఆశ. ఈ సందర్భములో తమకు కొన్ని నూచనల నివ్వ వాచాసిస్తున్నందులకు మీరు చాలా ప్రార్థన.

ఒకటి: నాలుకేజీలు కేటాయించటం చాలసంతోషం. ఆ నాలుకేజీలను పత్రిక మధ్యలో జేయటం ముఖ్యం. ఇంతకంటే ముఖ్యమైన విషయం ఆ నాలుకేజీలు కొంచెం మంచిపేరువేస్తే చదువరులకు నిజంగా ఉపయోగపడుతుంది.

రెండు: మీరు చెప్పినట్లు ఉపాఖ్యానాలను వదిలటం అవసరమే. అయితే పూర్వపరాల గుర్తుకొని ఆ వదిలిన వానిని నూచించటం అవసరం.

మూడు: మంచి పేపరు జేయటం (ఆ నాలుకేజీలు) కష్టమైనచో తక్కిన జేజీలలో రెండు జేజీలు తగించటమో లేదా మరో కష్టములేని పద్ధతిని నాలుకేజీలు కాస్త మంచి పేపరు జేయటమో చేసిన మీ సాహిత్య సేవ నిజముగా సార్థక మగును.

కనుక మా ఈ నూచనలను, మన్నింతురని మా ఆశ. మీ సహృదయత, వికాల హృదయము, మీ సాహితీ సేవ మా ఈ శ్రేణుకు ముఖ్య కారణములు.

—ఉమామహేశ్వరరావు,
జొన్నలగడ్డ.

* * *

ఆర్యా,

తమ ఆంధ్ర వారపత్రికలో మహాభారతమును ప్రకటించుట చాలప్రశంసనీయము. ఈ క్రింది సలహాలను గమనింపగోరెదను.

1. క్రమమైన పారనిర్ణయం చేయించవలెను. ఈ విషయము చాలకాలము నుండి పండితుల చర్చలో నున్నది. తమ వంటివారు పూనుకొనుట యుక్తము.

2. కొమాలు, పెనికోలను, మొదలైన గుర్తుల జేయించవలెను.

3. యతిస్థానమును తెలుపుటకు గుర్తుల తప్పకుండ జేయించవలెను. పాఠకులకు ఇది మిక్కిలి సహాయపడును.

తాండూరి గోపాలకృష్ణ,
కొవ్వూరు.

* * *

ఆర్యా,

“ఆంధ్రపత్రిక” సచిత్ర వారపత్రికలో, సంకాంతం సంచికనుంచి ఆంధ్ర మహాభారతము నుండి ముఖ్య ఘట్టము

లను ప్రచురించబూనటం పాఠకులకి దయ వీకగ్రీవంగా హస్తాంతరగలసందర్భం.

కాని ఆంధ్ర మహాభారతము అందరూ అర్థము చేసుకుని ఆనందించవలయునన్న, ప్రతిపద్యమునకు టీక వ్రాయటం అంత తేలికపని కాకపోవచ్చు. దాని స్థానే, ఆ పద్యముయొక్క స్వాభావిక పటుత్వం పాఠకుల మనస్సులకు హత్తుకునేలా, చక్కటి చిక్కటి తాత్పర్యమునుగూడ ప్రచురించినచో యెంతో పుష్కలముగా యుండును. ఇన్నేళ్లుగా అమలులోయున్న విద్యా సంప్రదాయమువల్లనేమి, మరి యే యితర కారణములవల్లనేమి, గద్యమునే సరిగా అర్థమయ్యేలాగ చదువలేని చాలమందిని మేము, భారతములాంటి కావ్యమును అసలు సరిగా పైకి చదువగలమాయని సంజీవాము. అట్టి యీ సమయములో, మీరు మన వాఙ్మయమును తెరచాటునుండి తీసి మాకు చూపించటం మరువరాని మేలు. కనుక, సలాభావముగనని విచారించక, తాత్పర్య సహితముగా వచ్చే సంచికలనుండి ప్రచురించగలరని ఆశిస్తున్నాను.

‘ఒక పాఠకుడు’

* * *
[వచ్చేవారం: మరికొన్ని శ్రేణులు, సమాధానం]

మెక్లీన్స్ యింతకు

ముందుకంటే పళ్లను తెల్లగా శుభ్రపరుచును!

అభివాంలు

అభివాంలు
లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి

ప్రతి ఒక్కరినీ చచ్చిపోయిందని వచ్చి చచ్చి పోయిందని మూర్తి గుండె అగినంతవయింది. చచ్చిన జయ అనేద నంకా, ర న ను అవహించినట్లయింది. గభాఠన కాక్తరు దగ్గరకు వరుగుతుకు వెళ్ళాడు.

అమెగారు ఒక్కసారిగా చూసి 'ఎందు కట్టా కటికిపోతున్నాడు, జయ కొచ్చి వ ప్రమాదం యేంలేదు, అడవాళ్ళకు యిది మామూలే...' అన్నది అలి సామాన్యంగా రన పనేమిటో చూసుకుంటూనే.

'అదిగాదండీ' అనబోయి, అమెగారి ముఖం చూసేటప్పుటికి వెనక్కురగాడు మూర్తి.

'ఇంకా అదృశ్య వంతుకాదు. కలికి గండంలేవ్వింది. ఇంకే భయం లేదు. అమ్మాయిని కుఖం గా యింటికి తీసు కళ్ళెచ్చు. పాపం భుజినీలన బరికించలేక పోయాను,' అన్నది ముక్తసరిగా.

ఈ మాత్రం, మాటాడితే తొరకలి గు కుందా మనుకున్న మూర్తి కుంచి నమయం దొరికింది.

'పాపం మీరుమాత్రం యేం చేస్తారు! చెయ్యక తీరిం తేమిటో చేశారు. ఇక మా అదృశ్యం... మీతో ఒక్కమాట...' నీళ్లు నమలాడు.

అమె యే కళ్ళనుంచో చచ్చునవచ్చి లోంచి లేచినట్లయింది, ఇద్దరూ ప్రక్క గదిలోకి వెళ్ళారు.

'జయను బరికించండి ... ఎట్లాగూ బరికించండి...' రెడబడుతూ అన్నాడు.

'మీ మగవాళ్లు కటి పిరికివాళ్లు, ఈ మాత్రానికే యింత యిదవాలంటే. నేను చెప్పానుగదా; మీ కింకా భయం యెందుకంటే! కాక్తరు ఎంతో తేలికగా అన్నది.

'జయ పిల్లలకోసం కలవరించిపోతూ వుంటుంది. తొలికి లేచినప్పటినుంచి ప్రక్క పిల్లల్ని పెట్టుకుని ఆడుకుంటూ వుంటుంది. పిల్లలంటే అంత మోజు. అమె గర్భవతి అయినప్పటినుంచి అమె సంతోషానికి అంతే లేదు. తాను కూడా తల్లిని అనబోతున్నా నని భుష్పూరిపోయింది. అదేది, సంతానం లేక పోయిన తర్వాత జీవించటం యెందుకం టుంది! ఏమో అమె మనస్సు నాకు అర్థం కావటంలేదు. పిల్లలంటే అంతప్రాణం... అలాంటిది స్వప్నా తెలియంగానే యీ దినయం తెలుస్తే యొక్కడ అవుతుంటుం దో అని నాకు చెప్పియంగా వుండండి. కా కేమీ తోచటంలేదు...' ఆయాన పడుతూ

అమెగారి వంక చూశాడు మూర్తి.

'అవులే నన్నేం చెయ్యి మంటారు... పిల్ల తు లే చచ్చిపోయింది...' కటు భుగాలన్నది.

ఈ మాట విని మూర్తి యింకా అనేదన వదులు త్నాడు.

'ఎట్లాగూ పి చచ్చి చెప్పారీమీద. మీ కేయింత యిదయిపోతూ వుంటే అడ

అభావాలు

నిశ్చయించుకొంటుంది! ఏదోఅలాచించండి ఉపాయం... ఆమె చెల్లిపోతూ అన్నది.
 'మీరంత తేలికగా అంటేకాదు. జయ సంగతి మీకు తెలిదు...వట్టి భయసురాలు. ఆమెకు గుండె నిబ్బరం తక్కువ. నా కేమీ పాలుపోవటంలేదు. ఎట్లాగోనా జయను కాపాడండి...' మూర్తి ప్రాధేయపడ్డాడు.
 ఆమెగారు ఆలోచిస్తూ మూర్తి వంక చూస్తూ ని తి జ డి పో యి ం డి. మూర్తి పూపిరి పీల్చుకున్నాడు. ఆమె తల పూపుతూ తనగదిలోకి వెళ్లిపోయింది. మూర్తి తరండాలో వచ్చాడు చేసున్నాడు. తన బుర్రలో యెన్నెన్నో ఆలోచనలు గిరున తిరిగి పోతున్నాయి. జయకు సంతానం మీద యింతకూ జని తెలుస్తే మూర్తి ఆమెను ఒక్కనాటికి పెళ్లిచేసుకునేవాడు కాదు. కాలేజీలో వదులుకుంటూ, పోతుగా తిరుగుతూ, నలుగురితో పరిచయంచేసుకుంటూ, నలుగురి నోళ్ళిలో వడ్డమూర్తికి, పెళ్లితోందర యే విధంగానూ లేదు. అయితే తల్లితండ్రులు గట్టిపట్టుపట్టి, 'మళ్ళా కట్నాలిల్లు వస్తోంది, యింతకాలం ఆగి, యింతవదులు చేప్పించటం వృధా అవుతుందనే' వేదనలో, మూర్తిని విగించేశారు. తల్లిదండ్రుల మనస్తత్వంతో యేకీభవించక పోయినా, తప్పనిసరిగా పెళ్లి

కొడుకయి మార్చున్నాడు. అసలు ఆ పెళ్లి జరగటమే చాలా విచిత్రంగా జరిగింది. మూడుముళ్ళు వజ్రేదాకనమ్మకంలేకపోయింది. ఏమీకాన ఏవ రొచ్చి, మూర్తిని రచ్చకీడు పూకో అని అందరూ భయపడుతూనే వున్నారు. పుకార్లకేం, యిష్టంవచ్చినట్లు చెలరేగిపోయినాయి; ఎక్కడనుండికీ తెలికండా యీ పెళ్లి జరిగిపోవటంవలన, అభాసు కాలేదని కొంతమంది అనుకున్నా, అవ తలపార్టీవాళ్ళు సంఘంలోవున్న ఆంక్షలను వట్టి మెదలకుండా పూనుకుండి పుంటారు అనుకున్నారు కొందరు. ఏమైతేనేం, పెళ్లి పులే నలకుణంగానే జరిగి పోయింది. అందులో పెళ్లివంగానే ఆపూరు మకామెత్తి వెళ్లిపోయాడు. కాంతో వేదంతా చలారిపోయింది. అయితే, వృద్ధు లిద్దరు కొడలు యింట్లోకి రావా అని మళ్ళీ ఒక పట్టు పట్టారు. మూర్తి తన మొండికనాన్ని బలాన్ని, ధైర్యాన్ని ప్రదర్శించుకున్నాడు. కాని ఆ తల్లి మా తల్లి చేసుకుంటామని తెలిసిరిం చేటప్పటికీ, తల్లితండ్రుల మాట వివక తప్పింది కాదు; జయ కాపరానికి వచ్చినప్పటినుంచి, మూర్తి అదోవిధంగా పుండటం మొదలుపెట్టాడు. కాలకా భార్య కాపరానికి వచ్చినప్పుడు, భర్తకు పుండాల

టీచర్: "నీవు లేవు మా ఇంటికి వచ్చితివి" — అనే వాక్యం రైటా, రప్పా? విద్యార్థి: తప్పండి. టీచర్: ఎందుచేత? విద్యార్థి: మీ ఇల్లైక్కడో నాకు తెలియదుకదా? * * * యజమాని: (నాకరుతో) మన ఇంట్లో దొంగలు వడితే ఏం చేస్తావురా? నాకరు: అయ్యా! టిటిలోనుండి దూకి పారిపోతానండి. —గవ్వ కన్నారావు, విజయనగరం.

నీవ లక్షణాలేవి, మూర్తిలో కనిపించాల. ఉన్న పూర్వపులే స్నేహితు డని యీ స్నేహితు డని అటూ ఇటూ అలరిచిలరిగా తిరుగుతూ వుంటే, పూరుమార్పారు. ఉరు మార్పారు గాని, మూర్తి బుద్ధేమి మార్చగలిగాడు. దీపం ముందర మనుకుపడుతూ జయమృ మార్చుంటే, పన్నెండింటికొ, ఏ ఒంటిగంటకొ రలుపు కట్టుకుని చక్క వస్తాడు లోపలికి 'ఏమింటి యింత ఆలస్య మయింది' అని కొర్రలో అడిగింది కాని, రోజూ వున్న ఆలవాటుకు యే మని అడుగుతుంది. ఎంతో విసుగా వస్తాడు. అన్నం తిన్నవాడు తింటాడు. తేనివాడు తేడు, అప్పు కా ప్రాణం విసిగించక కానేవు పడుకోని అంటూజయను విడిదించికోడుతూవుంటాడు. చప్పున జడలో పూలదండలాగి విసిరికొట్టి, తవడిండు తాను తీసుకుని దూరంగా వెళ్లి పడుకుంటుంది కాగా కోపం వచ్చినప్పుడు. ఒక్కొక్కప్పుడు యెంతసేపా ప్రతిమాలుతుంది. 'ఈ వయస్సులో మనకు పిల్లలేమిటి! ఓవడేవాకా మనకు పిల్లలు కలగకూడదు' అని ఒకసారి ఎగతాళి క్రింద అనేటప్పటికే జయ అవాడు అన్నం ముట్టలేదు. నిద్రపోలేదు. మూర్తి ముడుచుకుని మార్చుంది. దగ్గర వెళ్లి ప్రతిమాలుదా మనుకుంటే, తెల్లకప్పుతుండేమో నని భయం. అసలు మూటాడక పోతే, మనస్సాపుటం లేదు. చాలాసేపు తిక్మకపడి యెదోవిధంగా నవ్వువెప్పటానికి ప్రయత్నం చేశాడు. జయ, ఎంత సేపటికీ, ఏ పిల్ల కనిపించినా చప్పున చంకలోకి తీసుకొని ముద్దుపెట్టకొని తన మురిపాన్ని చెల్లించుకుంటుంది. మూర్తి చూస్తే మూర్తిం

హెచ్చరిక! మాబిడ్డ జలుబు ప్రమాదకరంగావచ్చు!

జలుబు ముదిరి, ప్రమాదకరమైన వ్యాధి! దీనివకముందే పూర్తి పూరక మందుతో జలుబు వాదలు నివారించుకోండి! జలుబును 2 ఏదాల నివారిస్తుంది!

1 ముక్కు ద్వారా మనిచేస్తుంది.

2 దర్జం ద్వారా మనిచేస్తుంది.

■ విక్స్ విఫోరెడ్ టబ్లెట్స్ వచ్చుమార్చిన అమెరుకవనమే. ఈ విక్స్ ఏర్లగండి కడుక అని వ్యావకారంలేని రోజు ముక్కు, గొంతురోజు అయినా వాడను నివారిస్తుంది.

విక్స్ విఫోరెడ్
 రొమ్మ, గొంతు పీపులపై దుద్దండి!

చిటచిటలాడిపోతాడు. తన మొహాన్ని ఎక్కడ చూసుందో అని తప్పించుక వెడతాడు. రోజు రోజుకు యింట్లో పోరు యే కుక్క వయిపోతోంది. చిట్టచివరకు మూర్తిమానసికంగానూ, కారీరంగానూ జయకు లొంగి పోవాలనిపించింది.

జయ గర్భవతి అయినప్పటినుంచి, క్రింద నిలవటంలేదు. అప్పటికప్పుడే బొమ్మలని, చిన్నచిన్న చొక్కాలని, యేమేమిటో తెమ్మంటూనే వుంది. చిన్నచిన్న వస్తువులు యేమి చూసినా, ఆమె సంతోషానికి అంతు లేదు. ఎప్పుడు తన పాపను చేతుల్లోకి యెత్తుకుంటానా అంటూ యెదురుచూస్తున్నట్లు ఆ మహారత్నంకోసం నిరీక్షిస్తోంది. ఆమె చేతులు రోజురోజునూ మూర్తికి ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తున్నాయి. లోకంలో తనభార్య బిడ్డను కనబోతోందా, లేక బిడ్డను కనబోయేవారే యెదురు మొదట యిట్లాగే వుంటారా అని అనుకుంటూ వుంటాడు. ఏమయితేనేం = ఘడియ రానే కచ్చింది. పిల్ల పుట్టటం అయింది, చావటమూ అయింది. ఈవిషయం జయకు తెలుస్తే, ఆమెను పట్టగలమా! దుఃఖాన్ని ఆపుకోగలదా? = ఆవేళిలో యేమి చేసుందో ఎవరూ వూహించలేదు. అయితే దాకర ఆలోచనగా తలవూసింది. కారణం యేమయివుంటుంది? ఎంత దాకరయితే మాత్రం, పోయిన పాతాన్ని తీసుకురాగలదా? ఇంకా జయకు కొన్నాల్సి పాలు ప్పుహ రాకుండా వుంటే బాగుండును. ఇదే మాలోచన! జయ త్వరగా కొలు కొవారి. ముందర యీ గండం గడిచే దెల్లా? ఈ కబురు యేవిధంగా చెప్పటం! ఎవరిపిల్ల నైనా తీసుకువస్తే! ఏతలి వూరుకుంటుంది. తనపిల్లను ఇచ్చేయ్యటానికి! బుర్ర వేడెక్కి పోతోంది. మూర్తికి ఎటుఆలోచన పోవటం లేదు.

ఒకటి రెండుసార్లు తొంగిచూశాడు గదిలోకి. ఆమెగారు యింకా యేమిటో చూస్తూనే వుంది. వెళ్లి పిలుద్దామనుకున్నాడు. లోపల అయిదారుగురున్నారు. వాళ్లెవ్వరికీ తన ఆదుర్దా తెలియటం యివ్వలేదు. టైము చూసుకొంటున్నాడు. ఈలోపల జయకు ప్పుహవచ్చి, వా బిడ్డ యొక్కడంటే యేమని చెప్పటం! తెలించి లోపలకు వెళ్ళాడు. దాకర కుర్చీలోలేడు. 'లోపలకు వెళ్ళారు. ఇప్పుడే వసారు. కూర్చోండి' అన్నాడు అందులో ఒకడు. గత్యంతరం లేక అక్కడే కూర్చున్నాడు. టైము నడిచిపోతోందికాని, ఆమెగారు లోపలనుంచి రానేరావటంలేదు. తను సాహసించి లోపలకు వెళ్ళే పరిస్థితి కాదు. ఉక్కిరి బిక్కిరయిపోతున్నాడు. ఆమెగారు ఎప్పుడు వస్తుందా అని కళ్ళు విప్పకుని చూస్తున్నాడు. గభాలున తలుపు

తెరుచుకుని రానేవచ్చింది. చప్పున లేచి నిలబడ్డాడు. ఆమె సంజుచేసింది. చక్రవర్తి ప్రక్కగదిలోకి యిద్దరూ వెళ్ళారు.

'ముందర ప్రమాణం చెయ్యండి, ఎవరి లోనూ చెప్పవని...' దాకర గంభీరంగా మూర్తి మోహంలోకి చూసింది.

ఏమిటని అడిగే ఆలోచన లేకుండా 'అట్లాగే' అన్నాడు.

'మీ జయకు ఏమీ ప్రమాదంలేదు. నైగా బిడ్డ కూడా బ్రతికేవుంటుంది...' ఆమె చెప్పటంలో కొంచెం ఆలస్యం చేసింది.

'మరి ఆ పిల్ల చచ్చిపోలేదన్నమాట!...' ఆదుర్దాగా అడిగాడు.

'ఆ పిల్ల పుట్టంగానే చచ్చిపోయింది... కాని... నీకోక రహస్యం చెబుతాను. దానికే నిన్ను ప్రమాణం చెయ్యమన్నది. పట్టునుంచి ఒక అమ్మాయి మా ఆకు వ్రతిలో చేరింది. పెళ్ళి కాలేదు. అయితే పిల్లను కన్నది. ఇది ఒక రహస్యం.

గొప్పింటివారేమూయి, కాల బారింది. తన వూళ్ళో తెలిసిపోతుందని అక్కడా యిక్కడా కాలక్షేపం చేస్తోంది. పెద్ద చదువుకని బొంబాయి వెళ్ళిందని చెప్పించారు. ఇక్కడేమో వాదగర వాగానం తీసుకుని ఆనుపగిలో చేరింది. నేను ఒప్పుకున్నాను. పుట్టినపిల్ల విషయమే నేను చూసుకుంటానని. ఆమె అడిపిల్లే కన్నది.

"ఇంకా ఎందు" - ప్రతి కుక్కవారము రేమియో నిరోస్ 41.72 మీటర్ల మీద పాఠం 6-30 నుండి 6-45 వరకు విని అనండింది.

అభావాలు

కాగితమిది నా ఆలోచనలకు అంతు లేకుండా వున్నది. మా యిద్దరికీ రప్ప యీ తక్షణము యింకొక్కరు లేరీదు... ఇంకా నేను నిశ్చలంగా చెప్పకలేదనుకుంటా... అమెగారు తీవ్రంగా మూర్తి మొహంలోకి భూసింది.

మూర్తికి గుక్కలివ్వకునేటట్లు లేదు. ఆ మహానీచి మూలచించాలో తోచటం లేదు. చప్పన తల పూపాడు - చేతులో తూపాయిని పెట్టుకుని, దాక్కురు జయ మంత్రం దగ్గరకు వస్తుంటే, నన్ను ఆశ్చర్యపో యింది. దాక్కురు కనుసంజ చేసింది నన్ను చూసి. మూర్తి లోపలికి వచ్చేటప్పటికి, నన్ను తలెత్తి చూడలేకపోయింది. ఆతను గ్రహించాడు. జయకు స్వప్నకావచ్చేటము కూడా అవుతోంది. మెర్రిగా ప్రక్కలో కదిలింది. మూర్తి సంతోషానికి అంతులేదు; కళ్ళు బలవంతా కలెరుచుకుంది. జయకు తెలివివచ్చింది. ఎదురుగా భర్త కనిపించాడు. సిగరతో కళ్ళుమూసుకుంది. అటూయిటూ చూసుకుంటూ వదిలింది. ప్రక్కలో పాప చేతులుకొట్టు కదులుకున్నాయి. జయ సంతోషం పట్టలేకపోయింది. పాపకళ్ళల్లో చూసి, మురిసిపోయింది. ఆనందబాష్పాలు వచ్చినాయి. వళ్ళు పులకరించింది. గుండె దడిదడి కొట్టుకుంది. ఎంతో భీతియం చేసింది నలుగురు చూస్తుండగా పాపను దగ్గరకు తీసుకొవటానికి. మూర్తి కొంచెం దూరంగా వుండి చేతులు బారజాచాడు. పాపను యివ్వకుంటున్నట్టు. జయ పెద్ద

నిట్టూర్పు విడిచింది. పాపను చూసి, అచ్చగా తల్లి పోలికని కొందరు, అమృతం, ఆకన్నా, అచ్చు తంజే, అడవిల్లకు తంజిపోలికవస్తే మంచి దంటారని కొందరు అనుకుంటున్నాడు. అన్నీ విని పూరుకుంటున్నాడు మూర్తి. జయ మెర్రిగా కొలుకుంటోంది. దాక్కురు కూడా వచ్చుకున్నది. 'మేమిచ్చే మందుల కవులే యింత త్వరగా ఆరోగ్యం చేశారేది' 'కొదవి అవును అమెకంత గాఢమైన ప్రేమ సంతానం అంటే అందుకనే నేను భయ పడింది.' అన్నాడు మూర్తి. 'అమృత్యు గండం గడిచిందనుకున్నాడు' దాక్కురు, మూర్తి. 'ఒక్క పుష్పాయంతో రెండు సమస్యలు పరిష్కరిత మయినాయని యిద్దరూ సంతోష పడ్డారు. 'ఇక యింటికి తీసుకళ్ళుచ్చు' అని దాక్కురు చెప్పింది. మూర్తి సన్నాహాలు చేసుకున్నాడు యింటికి తీసుకు పోవటానికి. ఆ సాయంత్రమే ప్రయాణం. మూర్తి అనుప్రతికి వచ్చేటప్పటికి బాగా చీకటిపడింది. చచ్చి గుమ్మంముందు నిలబడేటప్పటికి లోపలిగా గునగునలు వినిపిస్తున్నాయి. చప్పన ఆగాడు. ఏమిటోవినిపిస్తున్నాయన్న మాటేగాని, ఏమి అర్థంకావటంలేదు. ఆయలే దాక్కురుగొంతుక మాత్రం గుర్తుపట్ట కలిగాడు. చప్పన తలుపు తెరుచుకొని దాక్కురు తెలుకుచచ్చింది. అటూయిటూ పరీక్షగా చూసింది. మూర్తి తలుపు చాటున వదిగాడు. ఇక్కడ యెవ్వరూ లేరని గట్టిగా నమ్మకంపెచ్చింది. దాక్కురు సంజ

[ఉదయం]

మేష్టరు : అరే, రేపట్నుంచి ఆలస్యంగా వచ్చేవంటే ఎముక లిరగకొడతా.....

[ఆ సాయంత్రం]

మే : ఏరా? మళ్ళీ ఆలస్యంగా వచ్చావ్? డొక్క చీల్చేస్తా నన్నానా?

కుర్రాడు : రే పట్నుంచి అన్నారు కదండీ మరి.....

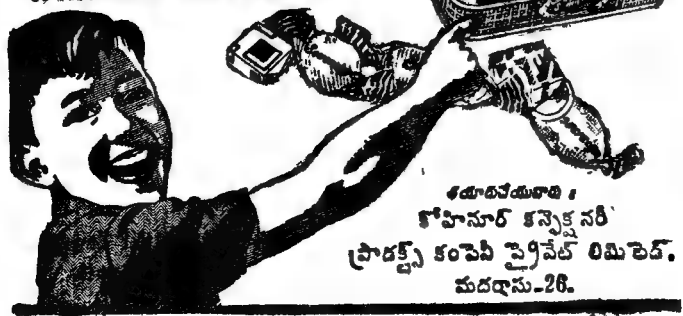
—క. గొకురచంద్, విజయవాడ.

చేసింది. గదిలోంచి ఇర్రై యెళ్ళులోపు నడి యాననవతి, కంపిస్తూ అతిథయంగా తొందర తొందరగా వచ్చేస్తోంది. ఎత్తేర్కికై రైట్ల ముందర సరోజిని మొహం స్పష్టంగా కనిపించింది మూర్తికి. వెన్నుమీద కొట్టినట్లయింది. ఉలికిపడ్డాడు. కిరీరం అంతా వేడెక్కి పోయింది. కళ్ళు మూసుకుపోయినాయి. రెండుక్షణాలలో తెప్పరిల్లాడు. అప్పటికి దాక్కురు వాకిట్లోంచి తనగదిలోకి వస్తోంది. మూర్తిని చూసి, ఆమె ఒక్కడుగు వెనక్కు వేసింది. చప్పన తమాయించుకుని ఎప్పుడు వచ్చారు అన్నది. మూర్తి యేమీ మాట్లాడ లేదు. ఏమిటి అట్లా చూస్తున్నారని అన్నది ఆవేళంగా. అప్పటికి ఆతను సమాధానం చెప్పలేదు రెండుక్షణాలు అట్లాగే నిలబడి 'ఆ అమ్మాయి ఎవ్వరూ' అన్నాడు మూర్తి.

'నేను మీకు చెప్పిన అమ్మాయే! ఇవాళే వాళ్ళు పూరు వెళ్ళిపోతోంది. మిమ్మల్ని చూపిస్తానన్నా కూడా "నేను యే వ్యరిని చూడను. నేను యిక్కడవున్నట్లు యెవ్వరికీ తెలియకూడదు. వారికి కృతజ్ఞతలు చెప్పండి. నేనుచేసిన తప్పుకు పసిపిల్ల విధిమైనబాధ అనుభవించకూడదు. వాళ్ళు తీసుకొన్న తర్వాత, వాళ్ళు పిల్లమదిరిగానే పెంచుతారని అనుకుని వెళ్ళిపోతున్నాను. అంతకంటే నేనుచెప్పేది లేదు... నేనేమీ చెప్పలేను" అంటూ వెళ్ళిపోయింది సరోజిని... మీ పిల్ల చచ్చిపోయినా... కళ్ళు తుడుచుకుంటూ, గడ్గదస్వరంతో దాక్కురు ఏదో అనబోయింది. అమాంతంగా మూర్తి, రెండుచేతులు మొహాన కప్పుకొని, 'వాపిల చచ్చిపోలేదు... వాకూతురు బ్రతికేవుంది... నా కూతురు బ్రతికేవుంది.' గొణుక్కుంటూ చకచక గది లోకి నడిచాడు.

శ్రేష్ఠమైనవి... సావరిన్

మితాయిలు, టాపిలు దేశమంతటా ఆదరించబడినవి.

శ్రీహనుమంతుని కృపానూరి కన్నెక్లనరీ ప్రొడక్ట్స్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్. మద్రాసు-28.

EP

భూమిగుండ్రంగాఉంది

[నాటిక]

కరణం: అయిలే, ఇది విన్నావా బావా?
కామరాజు: ఏదయ్యా?
కరణం: అదే! మన సుబ్బయ్య కూతురు లేమా?

కామరాజు: ఎందుకు లేదు? నిత్యపంలా ఉంది!

కరణం: ఆ అమ్మాయి పెళ్ళిచూడ!
కామరాజు: ఓ! మూటా!... అది ఇప్పుడు వివరమే? ఇదివరకే విన్నాను.

కరణం: అయితే నేనేనా ఏమిటి ఆఖరున విన్నది?... సా...రి!...మీ అందరికీ ఎప్పుడు తెలిసిందయ్యా?

లచ్చయ్య: ఆ దేవిట య్యా! కరణం గారూ! అన్నీ విద్వారంగానే చెప్తావ్!... సుబ్బయ్య కూతురు పెళ్ళికథ నీకు తెలియదంటే ఎవరు నమ్ముతారు?... ఆ విషయం ఈ ఊళ్లో చాలాగోపాలానికి తెలిస్తే నీకేనా తెలియనిది?

కామరాజు: అయినా, మమ్మల్ని లోక రా కొట్టించాలని గాని, ఈ ఊళ్లో నీకు తెలియని సంగతులుంటాయా!

కరణం: మీరు నమ్ముటం లేదుగాని, నిజంగా చెప్తున్నాను... నేను ఈ మాట నిన్ననే విన్నాను. ఏ ఒట్టు బడితే ఆ ఒట్టా?

కామ: ఈ మాత్రానికి ఒట్టూ, సత్యాలూ ఎందుకులే?...

కరణం: మరి మీరు నమ్మకపోతే ఏం చెయ్యను? మీ కిదివరకే తెలిసిందేమోగాని, నాకు నిన్న రాత్రివరకూ తెలియదు. ఆమాట విని చాలా ఆశ్చర్యపోయాను. ఇందులో ఆశ్చర్యపడవలసింది ఉందని కాదుగాని, చెప్పాదూ! ఆ అమ్మాయికి పెళ్ళికుదిరిందంటే నేను చాలానేపటివరకూ నమ్మలేక పోయాననుకో!

కామ: (ఖంగారుగా)... ఆ!... ఏమిటి? లచ్చయ్య: (ఆశ్చర్యంగా)... పెళ్ళా!... ఎవరికి?

కరణం: అవును... సుబ్బయ్య కూతురికి పెళ్ళి కుదిరిందట!

కామ: నిజంగా?...

కరణం: నిజమే! అదే! అలా ఖంగారు పడతారే?

లచ్చయ్య: పెళ్ళి కుదిరిందా?

కరణం: అంత ఆశ్చర్యపడుతున్నారే? పెళ్ళి కుదిరింది. నిజమే!

ఇందలి పాత్రలు:

కరణం	సుబ్బయ్యకొడుకు
కామరాజు	కూరమ్మ
లచ్చయ్య	సుబ్బయ్య
సుబ్బయ్య	వరసమ్మ
వారిగాడు	వంకమ్మ

కామ: ఎవరికయ్యా! వివరంగా చెప్తా. మమ్మల్ని చంపుకు తినక!

కరణం: చెప్పేందుకేముంది? మన సుబ్బయ్యకూతురు కామాక్షికి.

కామ: కామాక్షికి? నీకు బాగా తెలుసా?

కరణం: నన్ను అడుగుతారే?... మీకు నాకంటే ముందే తెలిసిందన్నారుగా?

లచ్చయ్య: బాగుంది! ఇది మాకేం తెలుసు? ఆ అమ్మాయికి ఏ సంబంధమూ నచ్చటంలేదని, అందుచేత ఇక పెళ్ళయే అవ

మధిర భానుమూర్తి

కాశం లేదని నలుగురూ అనుకుంటున్నారని తెలుసు... అంతే గాని, ఆ అమ్మాయికి పెళ్ళి కుదిరిందన్నమాట మాకేం తెలుసు?

కామ: కరణం బావగారూ? (కొంచెం గంభీరంగా) ఇది ఎన్ని కేసు?

కరణం: ఏం?

కామ: అచ్చే! అసలు ఎన్నది?

కరణం: నాలుగు.

కామ: ఇప్పుడో!

కరణం: మూడు!... అలా అడుగుతున్నావే?

కామ: అచ్చే! నువ్వు మెలుకువగా ఉన్నావో, నిద్రపోతున్నావో నని!

కరణం: అదేమిటయ్యాయ్! పట్టపగలు, రచ్చబండమీద కూచున్న నాకు నిద్రపోయే ఖర్మ మేమిటి?

కామ: మరి కాకపోతే ఏమిటయ్యా? నువ్వేమిట?... సుబ్బయ్య కూతురు కామాక్షికి పెళ్ళా? ఇదివరేనా నమ్మే సంగతేనా?

కరణం: ఓ! అదా! కథ!... నాకు మాత్రం ఏం తెలుసు? నిన్న విన్నాను... నమ్మకం కుదరలేదు. అంతేలే మిమ్మల్ని అడిగాను-మీ కేమైనా తెలుసేమో నని!

లచ్చయ్య: మాకు మాత్రం మేం తెలుసు? నువ్వంటే వివరమే... ఇంతవరకూ మాట మాత్రంగానేనా వివరమే.

కామ: కాని, ఇది నిజమే అయినట్లయితే, చాలా వింతగానే ఉంది.

లచ్చయ్య: వింతా? మరి వింతా?... నిన్నకాక మున్నేనా - నాకు సుబ్బయ్య కనిపించి, పెళ్ళిక్కడా కుదరలేదని చెప్పి, కంటి తడిపెట్టుకున్నాడు.

కామ: అంతేనా? నన్ను సంబంధాలేమోనా ఉంటే చూడమనలేదా?

కరణం: ఈ కథ లన్నీ నేను మాత్రం ఎరగనూ? అందుకనేగా నేనూ నమ్మలేక పోతున్నది!

కామ: దానికేంగాని, ఇదే గనుక నిజమయితే సుబ్బయ్య ధన్యజే!

లచ్చయ్య: ఆ! ఈ కార్యం కాస్తా అయిపోతే గడ్డెక్కుతాడు!... పాపం!... చాలా యాతనలు పడ్డాడు.

కరణం: యాతనా? ఇంకా యాతనా? అందులోనూ అలాంటి పిల్లకి పెళ్ళిచెయ్యటం మంటే మరి కష్టం!

కామ: అయినా, ఒక్కమాట చెప్తాను విను బావా?— (కొంచెం గొంతు తగ్గించి) ఏ వయస్సుకి అదయితే నే అందమూ, చందమూ.

లచ్చయ్య: అవునునా? కాని అతనేం చేస్తాడు?

కరణం: ఏంచేస్తాడేమిటి? ఇంట్లోకంటి కెదురుగా ఉన్న మేనల్లుడిని వదులుకుని వై సంబంధాలకి ఎగబడకూడదు.

లచ్చయ్య: ఏదో సామ్యం చెప్పినట్లుగా ఉంది! అంతా అతనిచేతుల్లోనే ఉన్నట్లు చెప్తావే?... పిల్ల ఘటిస్తారా! ఎన్ని విధాల చెప్పినా వినిపించుకుంటేనా?

కామ: అందుకే చిన్నపిల్ల లప్పుడే పెళ్ళి చేసేయ్యా లని అంటాను పెద్దయ్యాక పెళ్ళి చెయ్యటం - అందులోనూ ఇప్పటికాలపు పిల్లకి - మరి కష్టమనుకో?

లచ్చయ్య: అవునునా? కాని, అత

★ భూమి గుండ్రంగా ఉంది ★

మాట ప్రకారం జరగొద్దా? మన చాద ప్రం గాని!...

సారిగాడు : దండాలండి బాబయ్యా! కరణం : ఎవరది?... ఓరి!... నువ్వా? ఇదుగోనయ్యా! నమయానికి ను బ్బ య్య పారేరు సారిగాడు వచ్చాడు...వాడినడిగితే ఇట్టే తెలుసుంది... ఓరే! సారిగా! ఏమిటా మాదావుడిగా ఉన్నట్టున్నావ్?

సారి : మాదావుడికాక మరేంటి బాబూ! రేపులేదు ఎల్లండి పెళ్ళిండి! ఈ రేల్లికి రేల్లి, పందిళ్ళూ అప్పి తయారవా లని అయ్యగోరు ఘటేగా పెట్టేరండి! ఇదుగో! ఆ మాదావుడిలోనే ఉన్నాంబాబూ!

కామ : అవునుగాని, పెళ్ళివరికిరా? కాడి : మా అయ్యగోరి అమ్మాయిగారు లేరండి కామాచ్చమృగ్గురు!...ఆరి!!...

లచ్చయ్య : కామాక్షమ్మకే?...ఎప్పుడు వదిరిందిరా? సారి : అయ్యన్నీ నా కెవరు పెట్టారండి? అయ్యగోరు నిన్ను ఊరల్లారు ... ఇయ్యేల వస్తూనే పెళ్ళికుదిరిందని. ఎల్లంజే లగమని అన్నారండి!...అంతే. ఇక మాకు పనిమీద పని! తీరికలేదండి!

కరణం : అవునా...మరి...ఇంతకీ పెళ్ళి కొడుకెవరు? కల్లు కామక లేమిటి? వాళ్ళ వేడారు...ఆరి!...అవేమీ చెప్పవేం? సారి : ఏమీనండి నాకొ ఇవరాలు తెల వ్వండి!...మరి వాకు నెలవిప్పితే...

కామ : సరే! ఘో... సారి : సీతం దండాలండి! కరణం : అదయ్యా! కథ! విన్నాంగా! కామ : ఆరి! ఇంక అనుమానం లేదు. నిజమేనన్నమాట!

లచ్చయ్య : ఇంకా అన్నమాటేమిటి?... అనలు కరణం చెప్పల్లో పడ్డమాటకీ అబద్ధం కూడానా? కరణం : ఇంతకీ సంబంధం ఎవరో తెలి సిందికాదు!

లచ్చయ్య : నీకు అదెంతపని? రలుచు కున్నావంటే త్రిణంలో లాగయ్యేవా? కామ : అయినా అంత తొందరగా నుంచున్న పలాన్న చెయ్యవలసిన అవసర మేముచ్చిందో!

లచ్చయ్య : అదే అంతుచిక్కటంలేదు... ఇది కూడా నువ్వే తెలుసుకోవాలి! కరణం : ఇదుగో! ఇప్పుడే వెళ్ళి కేల్పుకు వస్తాను...

కామాక్షి పెళ్ళిటా... నుబ్బమ్మ : మరేమటా! నేనూ ఇప్పు డిప్పుడే విన్నాను. వెంకమ్మ : అప్పుడే ఇది మీదాకా కూడా వచ్చిందీ?

వరసమ్మ : అదేమిటమ్మా! ఊరందరికీ తెలియగలేనిది, ఇక మాకేనా తెలియనిది? వెంకమ్మ : అది కాదులే! నాలో చెప్పి నావిడ “ఇది రహస్యం! ఎవరితోనూ చెప్పొద్దు!” అందిరే...అందుకని!

సూరమ్మ : మామ అలాగే చెప్పారు! నుబ్బమ్మ : పోనీలేండి! మనమూ రహ స్యంగానే ఉంచుదాం! వరసమ్మ : ఏమిటో! చాద ప్రంగాని, ఇది దాగుతాయా? ... నైగా, ఏనాటి కామా ళ్లమ్మ?...ఎప్పు డవలసినపెళ్ళి?

వెంకమ్మ : అందుకే కళ్యాణఘడియ రావా లంటారు. వరసమ్మ : వచ్చేవరకే! తీరా వచ్చాక ఏమింది? కాళ్ళల్లో నిప్పులు పోసుకు పసులు చెయ్యాలి!

నుబ్బమ్మ : అయినా ఇదేం విధూర మమ్మా పోలిగా వ్యవధిలేకుండాను!... నిన్న ఊరునుంచి వచ్చాట! — రే పు పెళ్ళి అంటాడుట! ఆనుబ్బయ్య కేనా కాస్త కపం, సుఖం తెలియక్కర్లేదా? తన కంత తోనే అంటేనా?

వెంకమ్మ : ఏంచేస్తాడు? సంబంధాలకోసం తిరిగి తిరిగి విసుగెత్తిఉన్నాడు. అంచేత ఎప్పు డయిపోతుందా? అని ఉన్నాడు. నుబ్బమ్మ : అనకూడదు గాని, నే నొక్క మాట చెప్తాను వినిండి—అడవిల్లకి మరీ అంత స్వేచ్ఛ ఇవ్వకూడదు.

సూరమ్మ : ఆరి!...నీపిచ్చిగాని...అతను స్వేచ్ఛ ఇచ్చేదేమిటమ్మా? ఆతల్లి ప్రాతా ప్తామే అంతాను!— వరసమ్మ : ఎలాగయితేనేం? అ వ స్థ లు మాత్రం ఆయనగారు పడ్డారు.

నుబ్బమ్మ : అదా అతల్లిమామల్లో కేమేనా ఉంటేనా? సూరమ్మ : ఇది బాగుంది! వాళ్ళ కలాంటి బాధే ఉంటే నిత్యపంలాంటి సంబంధం— మేనికేం—ఎందుకు వదులుకుంటారు?

వెంకమ్మ : అకుర్రాడు బాగా స్థితిగతు లున్నవాడేటా?... నుబ్బమ్మ : ఆరి! స్వంతఇల్లు, పడకరాల పొలంఉంది...ఉంటేనేం? మరీ పెద్దవదవు కాదుట! అందుకని వీరికీ నచ్చలేదు.

వెంకమ్మ : తెలివితక్కువే! అలాంటి సంబంధం వదులుకోకూడదు...చదువు లేం కూడు పెడతాయా? నుడ పెడతాయా? ఈ

రోజుల్లో ఇంత భూవసతివున్న సం బం దుంచిది. సూరమ్మ : తెలివితక్కువతనం ఆ న కు! పొగరుమాతుతనం అను!...నైగా అంటుంది “అకుర్రాడు అపల్లెటూలో వ్యవసాయం చేసుకుంటూ కూచంటే మాకామాక్షి అక్కడ ఉండలేదు...కాస్త బస్తీయినా కాకపోలే ఎలాగి?...” అని—

నుబ్బమ్మ : ఎన్ని పోకులని?...ఏజిల్లా కలె క్టర్ అల్లుడుగా రావాల నుంది అవిడకి... మరీ అంత అదృష్టం పడుతుందో, పట్టడో గాని!...

వరసమ్మ : ఈపిల—కామాక్షి—ఎంతటి దనుకున్నావ్?...రండి అనేకవిధాల నచ్చ చెప్పబోలే—నాడి నేగనక పెళ్ళిచేస్తే ఊరి పోసుకునో, మామలో దిగో చస్తానంటూ దేవుడిపటం పుచ్చుకు ప్రమాణం చేసిందట కూడాను!...పాపం! ఆయనేం చెయ్య గలడు?

సూరమ్మ : పోనెద్దా! ఆతల్లి, మా మరూ అలాగ అనటమే మంచిదయింది. లేకపోతే అకుర్రాడి మెడకి ఈమహాకీర్తి గుదిబండయి కూచునేది!

నుబ్బమ్మ : అమాట నిజమేలే. వరసమ్మ : అదికాదు! ఈ చోద్యం చూశారా? వాడికి చదువు చాలదన్నారా?— పోనీ అని నుబ్బయ్య నానాయకసలూ పడి ఎమ్మే ప్యాసయిన కుర్రాడిని తెస్తే, అ కుర్రాడు ఎల్లగా ఉన్నాడన్నారట.

నుబ్బమ్మ : అయ్యో! గీరువాణాని! ఏమీ లోటులేదు. మా ఊరు సంబంధమే ఒకటి తీసుకువచ్చాడు—ఆ మధ్య న...కుర్రాడు బాగానే చదువుకున్నాడు...నెలకు మూడు వందలకునైగా సంపాదిస్తున్నాడు...అన్నీ బాగున్నాయా?...కను ముఖతీరు బాగుండ లేదని వెలకారం చేశారు...

వెంకమ్మ : అయితే ఈవిడకి ఏమన్నాడుదో రావాలిండి! వరసమ్మ : ఈవిడ రతీదేవికాదుమరీ? నుబ్బమ్మ : మగవాడన్నవాడినల్లా తీసుకు వచ్చాడు. కాని ఎక్కడూ వాళ్ళకి నచ్చ లేదు.

వెంకమ్మ : అయితే ఈ పెళ్ళికొడుకుని చూడవలసింది! ఎంత అందగాడో, ఏమిటో?...

శ్రీకాఫ్

దగ్గు, ఉబ్బసమలులకు

దివ్యాషోభము

నేవల్లు కైమికల్వోర్త్రగ్స్

మిలెడ్ మదలసు-30

2
[నీలాటిరేపులో నలుగురు ఆడవాళ్ళూ చేర్చి సూరమ్మ : నుబ్బమ్మ! విన్నావా? వాళ్ళ

మూరమ్యు: అసలు ఒక సంవత్సరంనుంచి విసుగెత్తి సంబంధాలు తెరకటం మానుకున్నాడు సుబ్బయ్య...మరి ఇంక చూశావుగా ఎలా కుదిరిందో?

సుబ్బయ్య: అసలు ఈ సంబంధం ఎవరమ్మ మూరమ్యు: ఏమో! నాకు మాత్రం ఏం తెలుసు?

పరసమ్యు: అదే తెలియటం లేదు—ఎంత ఆచూకీ తీసినాగాని...మా ఇంట్లో నిన్నటి నుంచి చూస్తున్నారు ఈ విషయం తెలుసుకోవాలని...ఏమీ తెలియటం లేదు...

మూరమ్యు: మీ వారికే తెలియకపోతే ఇంకెవరికీ తెలుస్తుంది?

సుబ్బయ్య: కరణం గారి కుక్క దా తెలియలేదంటే ఎంత కాదు మరి?

పరసమ్యు: కాని, ఈ విషయంలో మాత్రం నుంచి గట్టుగా ఉన్నాడు.

మూరమ్యు: ఉండనీ! ఈ గట్టు మాత్రం ఇంకెంత నేపు.....రేపు ఈ పాటికి పెళ్ళి అవడా? పెళ్ళికోడుకుని చూడమా?...ఇప్పుడంటే వాచారుగాని, అప్పుడేం వాస్తారు? ...అదే తెలుస్తుంది!

సుబ్బయ్య: అదీ అవసరమేలే! పోవం! చాలా రోజులుగా సంబంధాలు కుదరలేదా? అంచేత, ఎలాగో కుదిరే ఈ సంబంధం పెళ్ళియిందనిపించేవరకూ కాస్త రహస్యంగా ఉండటం మంచిదే!

పరసమ్యు: అసలు ఇంక తొందరగా ముచ్చూర్తం పెట్టుకు రావటంలో కూడా ఆంతర్యం అదే అయి ఉంటుంది. ఎలాగో ఒక లాగు పిల్ల, తల్లి ఒప్పుకున్నాక వెంటనే పెళ్ళి చేసేయ్యకపోతే, ఏమీ కాన్పయినా అతల్లి, మామగారే మనస్సులు మారవచ్చని సుబ్బయ్యకి భయమయి ఉంటుంది!

మూరమ్యు: అదీ నిజమేలే! వాళ్ళు ఎంత కేసా తగినవారో!

3

కామరాజు: ఏం?—లచ్చయ్యకి సుబ్బయ్య ఇంట్లో పెళ్ళికి పిలుపువచ్చిందా? లచ్చయ్య: అదేమిటయ్యా!—కామరాజు! పిలుపు కూడా రాకుండా ఉందా? కామ: అంటే పిలుపు రాదని కాదు... నవ్వు వెదుకున్నావా? అని!

లచ్చయ్య: ఏం? నవ్వు రావా? కామ: రాకేం? నలుగురం కలిపి వెళ్ళొచ్చుకా అని అడిగాను.

లచ్చయ్య: నేనూ అందుకే ఆగాను. కరణం గారు కూడా వస్తానన్నాడు.

కామ: అయితే ఇంకెక్కో పెళ్ళికోడుకు మాట ఏమున్నా...

లచ్చయ్య: అదే అంతు చిక్కటంలేదు. అక్కడే సుబ్బయ్యని అడిగాను.

కామ: ఏం? వెనకటి సుబ్బయ్యే నమకుంటున్నావా?—చాలా మారి పోయాడు... నేనూ అడిగాను...అమాట ఒక్కటి తప్పించి నీ మాటలు వచ్చాయి.

లచ్చయ్య: నా దగ్గర కూడా అలాగే చేశాడు.

కామ: పోనీలే! ఇప్పుడిక తొందరంకు? ఇంక కాన్పేపట్టా పెళ్ళిపందిట్లో ఎలాగూ తెలుసుంది!...అడుగోకరణం! రావయ్యా! రా!

కరణం: ఆ!...నవ్వుకా! మీ రిద్దరూ సిద్ధంగానే ఉన్నారే?

లచ్చయ్య: నీ రాక కోసం ఎదురు చూస్తూ కూచున్నామనుకో!

కరణం: ఇక్కడికే వెళ్ళాలి అంటున్నారే గానూ. ఇంకెక్కడా ఎవరో వచ్చారు. అంచేత కాస్త ఆలస్యమయింది.

లచ్చయ్య: అయితే నేం? ఫరవాలేదు! ఇంక ఆలస్యం చేయ్యకండి!..సుముహూర్తం దగ్గర పడుతోంది.

కరణం: ఇంక ఆలస్యమేమి ముంది?... వదిలి!...

4

[పెళ్ళి పందిరిలో స్వప్న స్వప్నంగా మాటలు, మంగళవాద్యాలు, వివాహ మంత్రోచ్ఛారణ]

సుబ్బయ్య: రండి! రండి! ఆ! కరణం గారు! నచ్చారా? బాగుంది!...రండి కామరాజు గారు!...ఏం లచ్చయ్యకి నవ్వు ఇంక ఆలస్యంగానా రావటం?... ఒక! పెద్దాడా?...వీరంపటి కాఫీ, ఫలహారం ఇప్పించులోపలికి తీసుకోండి...

ఒక గొంతు: (మూరమ్మంచి) ఆ!... (తరువాత దిగిరా) రండి! లోపలికి రండి ఇలాగ!...

కరణం:అయ్యో! ఎందుకండీ! అవన్నీనూ!.. ఇప్పుడు ఇంటిదిగ్గరనుంచేగా-వస్తూంటా?... సుబ్బయ్య: ఆ! ఏమిట చేసే బుట్టచిరిగిందా ఏమిటి? పరవాలేదు రండి!

కామ: ఉండండి! వరుణ్ణి చూసి... లచ్చయ్య: ఆరే! ఈ అబ్బాయిని ఎక్కడో చూసినట్టుందే!...

కరణం: ఓ!...ఈ అబ్బాయి...మీ... మేనల్లుడు కాదు?

సుబ్బయ్య: ఆవువండీ!...వాడే!... ఏదోమీ అందరి ఆకీర్షణనవలూ అయిందని పించే సున్నాను...మరి నేను ఆలాగ పెళ్ళిరావా?

కరణం: అయ్యా! తప్పకుండాను! మీరు మాతో కూచుంటే ఎలాగ?

సుబ్బయ్య: మీరు కాఫీ, ఫలహారం వుచ్చుకోవాలి సుముండీ!

లచ్చయ్య: ఓ! తప్పకుండాను! అందులోనూ కరణం అసలు వదలడు.

[నలుగురూ నవ్వుతారు]

కరణం: [కొంచెం గొంతు తగ్గించి] అవునుగాని, ఇదేమిటయ్యా! ఈ సంబంధం ఎలా కుదిరిందంటా?

కామ: మరి వెనక ఈ అబ్బాయికిస్తానంటేనేగా—[పాణత్యాగం చేస్తానంది]—ఈ పెళ్ళికూతురు?

లచ్చయ్య: ఆ!...ఆ అబ్బాయే ఈ అబ్బాయి!

కామ: మరి ఇప్పుడో?... లచ్చయ్య: ఇప్పుడే ముందీ! నిశ్చయం లాగ వాడినే పెళ్ళాడుతోంది.

కరణం: పిల్ల ఇవపడిందంటా?

లచ్చయ్య: ఇంకా నీ పెద్దరి నీకు నడలేదన్న మాట! ఇవపడక ఏం చేస్తుందయ్యా? ఇంకా గొప్పవాడిని పెళ్ళాడాలని మొదట్లో విడిచి కాదండి!...ఎన్నో సంబంధాలు చూస్తే ఏ ఒక్కటి నచ్చక పోగా, చివరకి పెళ్ళియేయగా మేకనిపించలేదు కాబోలు!.. ఏం చేస్తుంది? చివరకి విడిచే పెళ్ళాడేందుకు ఒప్పుకుని ఉంటుంది!...

కామ: అందుకే రహస్యంగా ఉంచి ఉంటారు!

కరణం: అయితే, తిరిగి, తిరిగి బయట తేరిన పోటికే వచ్చిందన్న మాట!

లచ్చయ్య: మరి భూమి గండ్రంగా ఉంది కాదు?

కరణం: మహా బాగా చెప్పావులే!

[అందరూ నవ్వుతారు]

లల్లారాం అండ్ కంపెనీ

(స్థాపితము 1928.)

ఎన్నో సంవత్సరాలుగా మన్నికకు, నాణ్యతకు, పరస్పరమైన ధరలకు ప్రసిద్ధి చెందిన

* ఇనుప పెట్టెలు * ఉక్కు బీరువాలు * క్యామెరాలు * బాక్సులు

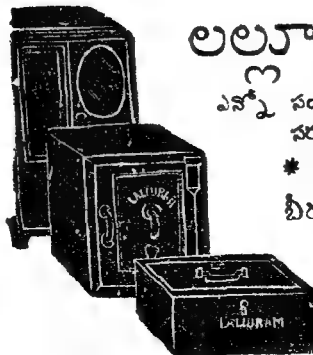
లల్లారాం అండ్ కో,

వెంగళేశ్వారి వీధి, విజయవాడ - 1.

క్రొత్త బోడు: మాదిరిపాటు కెడరుగా.

తెలంగాణ ప్రాంతం: 2/156, బ్రాహ్మ్య, మద్రాసు-1.

నవర వజా

హస్త్యరచయిత మరణించాడు

ఈనాడు తెలంగాణ కృష్ణమోహన్ రావు

ఒక చిన్న ఉపాధాతం : ఈ కథ పేరు 'హస్త్యరచయిత మరణించాడు.' నిజంగా మరణించలేదు. అంతా ఉట్టు పట్టి చే. కథ గదా మరి?

కథ : నాకీ కథ ఎలా ప్రారంభించాలా అర్థం కావడంలేదు. ఈ కథంతా విన్న తరువాత మీరు బహుశా : ఇది కథే కాదని అంటారేమో? అసలు నాకు కథలు రాయడం చేత కాదు. కాని ఈ రోజుల్లో ప్రతివాడూ కథ రాసేవాడే! ఆ పక్కింటి అమ్మాయిని గురించి నగం కథ, ఈ పక్కింటి అమ్మాయిని గురించి నగంకథ తీసుకొని; నగం జరిగింది, నగం జరగండి కథలన్నీ వస్తూ వున్నాయి. నాలో అనూయ, బ్రదలక నానికీ పిద్దంగా ఉన్న అగ్ని వర్షంలాంటి రగిలింది. నేను కూడా కథ రాయా అని నిశ్చయించుకొన్నాను. కథ రాయాలని మామంట్ల, బుర్ర కాజులల్లీవుకీ దరఖాస్తు పెడుతుందని మీకు తెలుసు. అందుకని ఆంధ్రదేశపు రచయితల అడుగుజాడలను అనుసరించి, మా పక్కింటి అమ్మాయిని గురించి నగంకథ, అటు పక్కింటి అమ్మాయిని గురించి నగం కథ తీసుకొని; జరిగింది నగం, జరగండి నగం కలిపి కథ రాసేశాను. అంతా విని, మీరు ఇది కథ కాదంటే, నేను చెయ్యగలిగింది ఏమీలేదు. మీరు ఇది కథ అని అంగీకరిస్తే మాత్రం, విషం, ఈ కథాంతంలో నా కథానాయకుడు విషం తిని

చనిపోయాడు. ఇది కథ కనక విలే, విషాదాంత కథ కాదు.

నే దిక్కడికి విచారభారంతో క్రుంగి పోతూ వచ్చాను. కారణం — ప్రఖ్యాత హస్త్యరచయిత, యువకుడు, నటుడు, ముందు ఇంకా వృద్ధిలోనికి రావలసివచ్చాడు కృష్ణమోహన్ రావు, నాకీ - అంటే దీనివంట 22 వ లేదీ-నుధాన్యం రెండు గంటలకు విషం తీసుకొని మరణించాడు. అతను చనిపోయేవరకు నేను అతనితోనే ఉన్నాను. బ్రతికున్న రోజుల్లో అతనికళ్ళు చారతేసి ఉండేవి. నిజానికి అతను విషం తిని చనిపోయానికి తగినంత కారణం మేమీ లేదు. ఈ క్రమంలో అతనికంటే ఎక్కువ కష్టాలు వత్తవాళ్ళున్నారు. ఆ సంగతి నాకు తెలుసు, అతనికి తెలుసు. 'నేను హస్త్యంగా బ్రతుకుతున్నాను కనుక ఎన్నడో హస్త్యంగానే, కారణంలేకుండానే, చనిపోతాను' అంటూండేవాడు నాతో. నేనీ మాటలు హస్త్యానికి అంటున్నాడు అనుకొన్నాను కాని, నిజంగానే అంటున్నాడని ఆఖరి క్షణంవరకు గ్రహించలేకపోయాను. 'హస్త్యరచయితలో హస్త్యం మరణిస్తే, హస్త్యరచయిత మరణించి పోతే!' అనేవాడు నాతో. అందువలన నాలో హస్త్యం మరణించకముందే ఈ లోకం వీడి పోతాననేవాడు. ఏమైతే నేం? ప్రఖ్యాత హస్త్యరచయిత మరణించాడు. అతనికళ్ళు

చారతేసి ఉండేవి. నేను విచారభారంతో క్రుంగిపోతున్నాను. కథగా మీరు అంగీకరిస్తే, విషాదాంత కథ కాదు ఇది : నేను తప్పిగా కళ్ళు మూస్తాను. కృష్ణమోహన్ రావు మా ఇంటి పక్కనే ఉండేవాడు. అతను విషం వుచ్చుకొనే ముందు నాతో చెప్పి మరీ వుచ్చుకొన్నాడు. నేనతన్ని నిలదీసి అడిగాను : 'ఇంతకీ నవ్వు ఇవ్వకు చచ్చిపోడం చేసికీ?' అని. 'చచ్చిపోడం అందరికీ తప్పనిసరే! హస్త్యరచయిత నా ఎప్పుడో అప్పుడు గుటుక్కు మునవలసిందే! అదంతా సరే— ఇప్పుడు నవ్వు చచ్చిపోడం చేసికీ?' అని అడిగాను. 'అదంతా ఓ పెద్దగాథలే!' అన్నాడు ఓ నిట్టూర్పువీడి. నాకు వళ్ళు ముందుకొచ్చింది; నాలుగు రిట్లు తిట్లాడు. 'మహా చెప్పావులేవోయ్. చచ్చే జీమిటో ఊరికీ చస్తున్నావా? నాలుగు వుత్తకాలు రాసి పడేసి చస్తున్నావా. ఎవడికైనా నీ చీవిత చీర్ర రాయాలని బుద్ధి వుట్టిందనుకో. ఎవడికో ఏమిటి? నాకీ బుద్ధి వుడుతుంది శేపు. ఈ వివరాలన్నీ ఎక్కడ వెతుక్కుంటావో? ఎందుకు చస్తున్నావో చెప్పి మరీ చచ్చిపో!' అని డబాయించాను. అతను దీవంగా మొహం పెట్టాడు. పెట్టి, 'ఆ పక్కింటి అమ్మాయి లేదా? కారడ! ఆమె రేడియోలో పాట పాడింది. అదీ కారణం!' అన్నాడు. హస్త్యరచయితలకు

మొదట కొద్దిగా తక్కువంటుందని మీకు తెలుసు. (మామూలు రథయంత్రాలే చాలా తక్కువంటుంది) నేను మోహన్ రావుని గట్టిగా కేకలేశాను. 'ఇంకా నయమే! ముందుగా చెప్పావా? అన్నాను. 'అనవసరంగా ఆత్మహత్య చెసుకొన్నావా? ముందో వెనకో ఎప్పుడో అప్పుడు పోలీసువాళ్ళు ఆరెస్టు చేస్తారు!' అని చెప్పించాను. 'అమ్మ బాబోయ్! నిజమేనా? అన్నాడు. మొత్తం మీద భయపడ్డాడు పెదమనిషి. అతని చేతులొంచి విషం నీసా తీసుకొని బలమీద పెట్టాను. నీసాకి గట్టిగా బిరదా పెట్టాను. కథ చెప్పమన్నాను. చెప్పాడు. సంతోషంగా కథ విన్నాక నే, నీసా అతనికి తిరిగి ఇచ్చాను. అతను మరణించాడు. నేను విచారభారంతో కృంగిపోయి ఇలా వచ్చాను. నాకు చాలా బాధగా ఉంది: అతని కళ్ళు చారైపోయి ఉండేవి.

మా ఇంటికి ఇటుపక్క కృష్ణమోహన్ రావు వాళ్ళు ఉండేవారు. అతను హాస్యరస యితే కాదు; పత్రికా విలేఖరి కూడా. సాధారణంగా పత్రికా విలేఖరులకి తెలిసిన విషయాలు తక్కువ. తెలియ దని ఒప్పుకొనే విషయాలు మరి తక్కువ. ప్రతి విషయాన్ని గురించి ప్రశ్న వేస్తారు. ప్రతి విషయాన్ని గురించి మూట్టాడతారు. ఈ బుద్ధి కృష్ణ మోహన్ రావు కొంపతీసింది చివరికి.

మా ఇంటికి అటుపక్క కారదమ్మ ఉంటుంది. మనిషి బాగుంటుంది. చాలా బాగా పాడుతుంది. హైదరాబాదు రేడియోలో చాలాసార్లు పాడింది. ఇరుగో మెక్కున్న ఈ పాడుబుద్ధి కృష్ణమోహన్ రావు కొంప తీసింది చివరికి!

ఉన్నవాళ్ళు ఉన్నటుండక, ఆరిందియా రేడియోవాళ్ళు కారదమ్మని పాటవాడ మని పిలిచారు - సరిగా రెక్వైర్డ్ క్రితం, అక్టోబరు 22 క రేడియో ఆమె పాడింది. పాడింది గదా అని నాలుగు డబ్బులు చెతిలో పెడితే ఏమైంది చెప్పండి. వాళ్ళో పెద్ద చెక్కు రాసిచ్చారు. చెక్కులు తెచ్చి పెట్టే చిక్కులకు లెక్కలేదు నిజానికి. ఆమె కనక రేడియోలో పాడనంటే; పోనీ పాడినా, వాళ్ళు చెక్కు రాసియ్యకపోతే, కృష్ణమోహన్ రావు కి చిక్కులొచ్చిపడేవికాదు. 'మీ అబ్బాయిచేత ఇది కాస్త మార్పించి పెడతారా?' అందిట అనిడ. అడిగిందే చాలనుకొని, తటాన చెక్కుతీసుకొని, సంతకం పెట్టి, పక్కజేబులో పెట్టుకొన్నాడు మనవాడు. అందులోనూ లాల్మీ పక్కజేబులో, 'పత్రికా విలేఖరి దగ్గర డిప్యూరు కొట్టేస్తారులే?' అని డైర్యం కావాలి - ఆ చెక్కు, కొంత డబ్బు కలిపి పక్కజేబులో పెట్టుకొన్నాడు. పెట్టుకొని, సముద్రంలా పొంగి

పోరలుతున్న జనం మధ్య మునిగి తేలి, బస్సు ఎక్కడు చిక్కడపలి దగ్గర. ఆ జనంలో బస్సు ఎక్కడం ఒక చిన్న యుద్ధం చేసినంత పని. చెప్పకొత్తగా యారేమో తగలకుండానే బస్సు ఎక్కడు అతను. బస్సు కదిలింది. బస్సు కదలగానే జ్ఞాపకం వచ్చింది మాతృగా తన జేబులో డబ్బు ఉన్న సంగతి. పుడిజేబులోకి చెయ్యి పోసిచ్చి చూసుకున్నాడు.

నెలకు ఇన్ని కేసులు పట్టుకొవాలని పోలీసువారికి ఒక రూలు ఉందిట. అలాగే నెలకు ఇన్ని జేబులు కొట్టేయాలని దొంగలకి ఒక రూలు ఉంది ఉండవచ్చు. నెలకు ఖరీదైన డబ్బులు పట్టుకొని, పోలీసువాళ్ళు డబ్బులను నింపుకొంటారు. దొంగలు సాధారణంగా జాగ్రత్తపరు! నెల మొదట్లోనే ఒక అరడజను జేబులు కొట్టేసి తమ జేబులు నింపుకొంటారు. లేకపోతే, దొంగల సమాజంలో వాళ్ళ పేరు ప్రతిష్ఠలు నిలవు. ఈ సంగతి మనకు ముందే తెలుసు. అందుకని మొదటివారంలో చాలా జాగ్రత్తగా ఉంటాం - మన జేబులో డబ్బున్నా, లేక పోయినా. డబ్బుంటే పోవచ్చు. డబ్బు లేకున్నా జేబే పోవచ్చు. డబ్బు లేనప్పుడు పోయిన జేబును కుట్టించుకొడానికి వెళ్ళేక్కట్టించి వస్తుంది?

నేను చెప్పిన సంఘటన వారంకోసం క్రితం డిసెంబరు 18 క రేడియో జరిగింది. మన కథానాయకుడు, కృష్ణమోహన్ రావు, బస్సు ఎక్కటప్పుడే జేబులు సరిగా చూసుకోవలసింది. చూసుకోలేదు. బస్సు ఎక్కితర్వాత జ్ఞాపకం వచ్చింది. అప్పటికే బస్సు దీపక మహల్ బస్ స్టాండువద్దకు వచ్చేసింది. జనం చాలమంది దిగిపోయారు. కృష్ణమోహన్ రావు జేబులు తడిమి చూసుకొన్నాడు. అతను జేబులో పెట్టుకొన్న ఎనభై రూపాయల డబ్బు, డిప్యూరయిదు రూపాయల చెక్కు-భద్రంగా ఉన్నాయి!

కృష్ణమోహన్ రావు చిక్కడపలి బస్సు స్టాండువద్ద నిలబడవచ్చేదీపక మహల్ స్టాండువద్ద మరో వ్యక్తి విచారాన్ని చూచించే ముఖంతో నిలబడిఉన్నాడు. చార్ మిసార్ సిగరెట్లు కాలుస్తున్నాడు కానీ సిగరెట్లుమీదలేదు దప్పి అతనిది. బస్సుకోసం నిలబడ ఇద్దరు ముగ్గురు వ్యక్తుల వైపు సాధిప్రాయంగా చూస్తున్నాడు. అతడు జేబుదొంగ: సంజీవనంలేదు: రావణాసురుడి తలకాయల్లా అతని కొటుకే పేంటుకి వరుకి ఎక్కడమానినా జేబులే! అతనలా విచారంగా చూస్తూండగానే బస్సు వచ్చేసింది. బస్సులోంచి తుపానులా దిగాడు జనం. మన మిత్రుడు-జేబుదొంగ అని మనం

చరిత్రాధ్యాపకులు: ఒకే కృష్ణా నీకు తెలిసినమట్టుకి ఇప్పుడు యుద్ధము ఎవరెవరికి జరుగుతోంది.? ఎవరికి జయము రావచ్చు? కృష్ణ: ఒక గంట క్రితము ఇంటి వద్ద మా అమ్మకు, మా నాన్నకి యుద్ధము జరుగుతూవుందండీ. మా అమ్మకు అప్పడాలకట్టి, చీపురుకట్టి, రోకలి, మొదలయిన ఆయుధాలు వుండుటచేత మా అమ్మకే జయము రావచ్చునండీ.

—గవ్వ కన్నారావు, విజయనగరం

నిశ్చయం చేసుకొన్న మిత్రుడు-జనాన్ని చూసుకొని బస్సులోకి ఎక్కబోయాడు. 'జేబులు జాగ్రత్త బాబూ! అన్నాడు కండక్టరు దిగేవార్లో మద్దేలింది (కండక్టరు సర్వ జాలు: వాళ్ళకన్నీలు తెలుసు. వాళ్ళకి జేబు దొంగ లండయా కంతకీ వచ్చు.) అందరూ జేబులు తడుముకొన్నారు. మన మిత్రుడు కూడా తడుముకొన్నాడు. కృష్ణమోహన్ రావు కూడా తడుముకొన్నాడు, బస్సులో నిలబడి జేబులోంచి డబ్బు పెకితీసి చూసుకొన్నాడు; తప్పిగా మళ్ళీ జేబులో పెట్టుకొన్నాడు. బస్సు కదిలింది. కథానాయకుడు ఆనాటి పేషరు తీసి తలపంకిస్తూ చదవడం ప్రారంభించాడు.

ఆ తరువాత కథ ఎలా చెప్పాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు. మనమిత్రుడు బస్సులో ప్రవేశించడం, పులి బావుడివరకు టిక్కెట్లు తీసుకోడం, కథానాయకుడి వద్దకు వచ్చి 'జత్రా మాతియే!' అని పక్కన కూచోడం, తరువాత పులిబావుడే రాకుండానే కాచి గూడా చార్ స్టాండగ్గరే దిగిపోడం—ఇతన్ని చెప్పకుండా కదిలేస్తేనే మంచిదేమో? నాకు కథలు రాయడం చేత కాదు. అందులోనూ విచారభారంతో క్రంగిపోయి ఉన్నాను. ఇదంతా ఎలా చెప్పాలో అర్థం కావడంలేదు. చివర్ని ఏం జరిగిందో మీరు గ్రహించే ఉంటారు.

మన మిత్రుడు కాచిగూడా చార్ స్టాండగ్గర బస్సుదిగిపోయాడు. అతను బస్సు దిగతూంటే, మరోమిత్రుడు బస్సుక్కడ

“హాస్యరచయిత మరణించాడు”

బస్సెక్కి, ఇతన్ని చూసి వెనక్కితిరిగి నవ్వాడు. ఇద్దరూ స్నేహితులయ్యారట.

కండక్టరు కృష్ణమోహన్ రావు దగ్గరకు వచ్చాడు. “మీ దగ్గర ఏమైనా డబ్బుందా?” పోయిందా? అన్నాడు. కృష్ణమోహన్ రావు చలుకున్న జేబు తిడుముకున్నాడు. డబ్బుపోయింది. “ఉంది; లేదు” అన్నాడు అదోలా మొహంపెట్టి. కండక్టరు ఒక నవ్వు నవ్వాడు. “వాడోజేబుదొంగ లెండి. నాకు తెలుసు. అందుకేనే అడిగాను” అన్నాడు. అని వెలి చెల్లు నొక్కాడు. నొక్కగానే బస్సు కదిలింది.

“ఉంది; లేదు” అనడంలో కృష్ణమోహన్ రావు ఉద్దేశం: “డబ్బు అసలు ఉంది కాని, ఇప్పుడు లేదు” అని. “డబ్బు ఉంది; పోలేదు” అని ఇతనన్నాడని అతి నవ్వుకొన్నాడు. అనుకొని, నవ్వి, వెలి చెల్లునొక్కాడు. నొక్కగానే బస్సుకదిలింది.

కృష్ణమోహన్ రావు మహానటుడే కావచ్చు! అతను నూతనంగా ‘హా! చచ్చితి చచ్చితి. ఇప్పుడేమిచెతు? కలకటా! దైవమా! మరదిదీ! నాకేలరా దురతి తెచ్చిపెట్టింది? నాధనకుంతయు పోయేనే? అని అరిచినట్లయితే, కండక్టరు చెల్లునొక్కేవాడుకాదు. అతను క్లిటరకం అమెయ్యార్ వేదాంతాల మొహంపెట్టాడు. పెట్టేసరికి, డబ్బు పోలేదు కాబోలనుకున్నాడు కండక్టరు. జీవితంలో ఉపయోగపడని నటనకల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి చెప్పండి!

కృష్ణమోహన్ రావు కండక్టరుదగ్గరకు వెళ్ళి,

“బస్సు ఆపు!” అన్నాడు. “ఏం?” అన్నాడు కండక్టరు. “డబ్బుపోయింది” అన్నాడు మనవాడు. “మరి-ఇండాకా చెప్పలేదే?” అన్నాడు కండక్టరు. అంటూనే చెల్లు నొక్కాడు. బస్సు ఆగింది. “ఎంత?” అన్నాడు ఒక ప్యాసింజరు. “ఎప్పుడు?” అన్నాడు మరో ప్యాసింజరు. “ఏమిటి?” అని అడిగింది ఒక లేడీ ప్యాసింజరు. “డబ్బు పోయిందట!” అంది మరో లేడీ ప్యాసింజరు. “ఎంతటి?” అంది మూడో లేడీ ప్యాసింజరు. “పేసెంజర్ తో మాట్లాడుతూ, బస్సు ఆపుతా వేమిటి? అని గదమాయించాడు డ్రైవరు. “ఇంతకూ ఎవరు కొట్టేకారు?” అని అడిగాడు ఒక లాయరు, ఆకావాదిలా మొహంపెట్టి “డ్రాంగట్టు” అంది, ఆయన వెళ్ళాం కామెను, మెరుగున్నకళ్ళతో, “హా! నీ ఇల్లు బంగారంకాను!...ఉత్తి గడ్డు రోజులమ్యై ఇది.” అంది అనిడ అత్తిగారి లాంటిది ఒకానిడ.

“బస్సుపోనియ్యి!” అన్నాడు కృష్ణమోహన్ రావు, క్షుప్తంగా, కండక్టరుతో.

ప్రథమ పురుషలో కథ చెప్పేటప్పుడు తనకు తెలియదానికి మిలలేని విషయాలను గురించి చెప్పకూడదని ఏసో పుస్తకంలో చదివాను. కాని ఆ విషయాలనుగురించి చెప్పకపోలే ఇప్పుడు కథ నడువదు. వివాహి అందరూ నాస్నేహితులే కాబట్టి చెప్పేస్తాను.

మనమిత్రుడు-జేబుదొంగ-బస్సు దిగానే మొదట చేసినపని ఒక రిక్సాపిరిచి కాచి

నూదా స్నేహుని పోవడం. అసలు అతను చాలా మంచివాడు. తను దొంగలసమాజానికి (వెసిడెంటు కాబట్టి, అప్పుడప్పుడు దొంగతనం చేయకపోతే సమాజంలో అప్రతిష్ఠ అని కాకపోతే - అతని కది సురరామా ఇష్టం లేదు.

బస్సులో అతనికి ఒక మూర్ఖుడు డబ్బు తెక్కుచూసుకొంటూ కనపడ్డాడు. (మూర్ఖుడు-ఎవరో తెలుసుగా?) ఎందుకై నా మంచి దని అతని జేబులో చెయ్యి పెట్టాడు పక్కన కూచొని. విదురూపాయలకట్ట చేతికొనే అది తన జేబులో! బదిలీచేశాడు. “అదృష్టవంతుణ్ణి ఈవారే” అనుకొంటూ రిక్సా ఎక్కి కాచిగూడా వచ్చేశాడు. వచ్చి రిక్సా జేబుచూసుకొనేసరికి విదురూపాయల కట్ట మాయమైంది. “ఏమి?” అని ఆలోచించే సరికి తన బస్సు దిగేటప్పుడు బస్సు ఎక్కిన పెద్దమనిషి జాపకం వచ్చాడు. మనసు చివుక్కుమంది అతనికి. పోలీసువారికి రిపోర్టు చేద్దామా? అనుకున్నాడు. అయినా డబ్బు పోలే మళ్ళీ దొరుకుతుందా ఏమిటి అనుకొని మాట్లాడకుండాకొన్నాడు. డబ్బు పోగా చెక్కు విగిరింది. చెక్కువిగిడ సంతకం పెట్టే ఉంది. కాని చెక్కు పట్టుకొని తేంపులో ఇస్తే పోలీసులు అపినుని పట్టుకొంటారని తెలుసు. “చింపేద్దామా?” అనుకొన్నాడు. కాని ఒక నిమిషం ఆగి ఆలోచించాడు. పరధ్యానంగా జేబు రుమాలు తీసే చెక్కును అటూ ఇటూ తుడిచాడు. అలవాట్లన్నీ ఎక్కడికి పోతాయి?

ఈలోగా బస్సు కోటివద్ద ఆగింది. కృష్ణమోహన్ రావు కూడా దిగిపోయాడు. దిగి పోతూ, ఎందుకై నా మంచిదని “ఆ దొంగాణ్ణి అనమాలు పట్టగలవా?” అని అడిగాడు కండక్టర్నీ. “నెల్లొక్కయినా గురు పడతా నన్నాడు కండక్టరు. కృష్ణమోహన్ “నీపేరు చెప్ప-పోలీసులకి రిపోర్టు చేస్తాను” అన్నాడు. కండక్టరు ఇతన్ని మింగేసేటట్లు చూస్తూ, పళ్లు పటపట కొరికాడు. “లేరేదీ గిలే ఎవరికైనా కోపం వస్తుంది. అందులో ఎవడో కొత్తవాణి పిరిచి, ‘నీపేరు చెప్ప, పోలీసువారే! రిపోర్టు చేస్తా!’ అంటే ఎందుకు చెబుతాడు? ‘నాయనా, నీపేరు చెప్ప. నీసహాయం కావాలి నాకు. దొంగాణ్ణి పట్టుకోవాలి’ అంటే చెప్పేవాడు. బహుశా: కండక్టరు కళ్ళెరచేసి చూస్తూనే, చెల్లు నొక్కేశాడు. బస్సు కదిలిపోయింది. ‘కొత్త నోకాయా?’ అంటూమాగాదు రిక్సావార్యం దరూ రిక్సా జన సహజ భుతూహలంతో. కృష్ణమోహన్ రావుకి అక్కడే ఉరిపోసుకు చచ్చిపోదామని బుద్ధి పుట్టింది. కాని తాడు దొరక్క ఉరుకొన్నట్లు.

కృష్ణమోహన్ రావు పత్రికా విశేషం

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవునదన్నీ, నీ సరియైన చర్యనుగురించిన్నీ నీవు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోసుకార్డుపై నీకు యిష్టముగ ఒక పుష్పము పేరున్నూ, నీవు వ్రాయలేదీ, నేక వివరములున్నూ, నీ సరియైన చిరునామాయన్నూ పంపితే వ్రాసి పంపుము.

కొత్తిరివ శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, నీవు కార్డువ్రాసిన లేదీ లగాయతు || మాసములలోను నీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితపార్శ్వము, ఏ కష్టపరమలో నీకు జయము కలుగునో, నీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశీగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసఖులు, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాద్రవ్యలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మానవారీగా వ్రాసి య. 1-4-0 లకు మాత్రము వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్ప్రగహము లేకుండా పున్న యెడల కాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై పంపబడును. మేము పంపిన భోగ్యం మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల నెకము కాపసు చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDutt Shastri, Raj Jyotishi (WP-13) Jullundur City.

కాకపోతే చాలా బాగుండేది. అసలు కారదమ్మ రేడియోలో పాడుకుందా ఉంటే, చాలా బాగుండేది. ఆమె పాడినా, రేడియో వాళ్లు చెక్కు ఇవ్వకుండా డబ్బిస్తే చాలా బాగుండేది. మన కథానాయకుడు చనిపోయే వాడు కాదు. కారదమ్మ రేడియోలో పాడింది. ప్రఖ్యాత హాస్య రచయిత మరణించాడు. నేను విచారభారంతో క్రుంగి పోతున్నాను.

మోహన్ రావు పత్రికా విలేజర్ కాక పోతే, అతనికి పోలీసులకి రిపోర్టు చేయాలని బుద్ధి పుట్టింది. కానీ అతనికి అలా బుద్ధి పుట్టింది. పోలీసు వాళ్ళు మెదడు కొద్దిగా తక్కువ వినాడు భగవంతుడు అని లోకంలో ఒక ప్రతీతి ఉంది. ఇది చాలా అన్యాయమేమో? ఎవడు పోలీసువాడోతాడో, ఎవడు కాడో, ఎంత భగవంతుడైతే మాత్రం, ఎలా తెలుసుంది భగవంతుడికి ముందు? అసలు పోలీసు వాళ్ళని ఎన్నుకొనేముందే, మెదడు తక్కువ వాళ్ళని ఎన్నుకొంటారని కొందరు అంటారు. దొంగకనిక వెక్కిరిసిపోతే, తలలున మీదపడి పట్టుకొని కిక్కిరియగలిగిన వారిని సబిన్ స్పెక్టరుగా ఎన్నుకొంటారని కూడా అంటారు. ఇదంతా ఉర్రి అతిశయోక్తి అనుకొంటాను. కృష్ణమోహన్ రావు పోలీసులకి రిపోర్టుచేశాడు. 'డబ్బా! పోయిందా? అప్పుడే ఖర్చు పెట్టేసుంటాడు' అన్నాడు సబిన్ స్పెక్టరు. చెక్కు కూడా పోయిందని చెప్పాడు ఇతను. 'చెక్కు కూడానా? అప్పుడే మార్చేసుంటాడు' అన్నాడు సబిన్ స్పెక్టర్. 'తేంకువాళ్ళు! ఫోన్ చేయగలిగాయి!' అన్నాడు మనవాడు. 'ఫోనుకేం? చేస్తాను. కానీ ఏం లాభంలేదు' అన్నాడు సబిన్ స్పెక్టరు, తలకాయ అడ్డంగా తిప్పడానికి ప్రయత్నించేస్తా.

పోలీసు సేవననుంచి బయటకు రాగానే, ఆత్మహత్య చేసుకుందామనుకున్నాడు కృష్ణమోహన్ రావు. 'నీ తుపాకి ఓసారి ఇస్తావా ఆత్మహత్య చేసుకు మళ్ళీ ఇచ్చేస్తాను' అంటే ఇవ్వసన్నాడు పోలీసువాడు.

దొంగడు చాలా మంచివాడని చెప్పాను. ఇంకోడయితే, చింటి అరతల పాకేకవాడు. మంచివాడు కాబట్టి ఒక కవరులో పెట్టి సెంట్రల్ తేంకు! పంపించాడు. చెక్కు చెదరకుండా వచ్చింది చెక్కు; తనూనే తెచ్చిపెట్టింది చిక్కు. దాన్ని ఏంచేయాలో తెలియలేదు సుమానాకి. అఫీసరు గారికి కూడా తెలియలేదు. అందుకని ఆయన సుమానాని గట్టిగా కొట్టాడు! తీరా వైదరాబాదు స్టేషన్ తేంకు! పంపిస్తే ఆ అఫీసరుకి కూడా తెలియలేదుట ఏంచేయాలో. సుమానాకి కూడా తెలియలేదుట అందుకని ఆ అఫీసరు గారు ఈ అఫీసరుగారిని టెలిఫోనులో పిలిచి తిట్టారట. అక్కడి నుమాస్తా

ఇక్కడి నుమాస్తా కొరకొరా చూకాట్ట. అలిండియా రేడియోవాళ్ళని టెలిఫోనులో పిలిచి 'ఏముంటారు?' అని అడిగితే, వాళ్ళు దొంగాణ్ణి ఒక్కణ్ణే మనహాయించి, మిగిలిన వారి నందరినీ పేలు పేయన తీవ్రారట. ఈ పరిస్థితుల్లో ఏంచేయాలో కృష్ణమోహన్ కి తెలియలేదు. ఆత్మహత్య చేసుకుందామని నిశ్చయించుకున్నాడు. 'నీదగ్గర కాస్త కత్తి ఉంటే ఇస్తావా? మళ్ళీ ఇచ్చేస్తాను చచ్చి పోయిన తర్వాత' అని ఎదురుగా ఉన్న తేంకు సుమాస్తా వడిగాడు. అతగాడు కత్తెర చేసి చూసి, 'చాలు చాలే! బ్రతికి ఉద్దరించావు! చచ్చి పాధిస్తావు కాబోలు!' అన్నాడు; అని బల్లమీద ఉన్న రైతునీసి ద్రావ్వో పడేసుకొన్నాడు.

పత్రికా విలేజర్లు అప్పుడప్పుడు చచ్చి పోతూనే ఉంటారు కానీ, బ్రతికున్నప్పుడు బ్రతికే ఉంటారు. అందుకని దొంగాణ్ణి పట్టుకొనే ప్రయత్నం మానలేదు మనవాడు.

ఎల్లకలకు చెక్కు చిక్కింది అతని చేతికి. 'ఎలా చిక్కింది? అని అడక్కండి: ఇది తేంకింగ్ స్క్రిప్ట్! మీరూ నేనూ అయితే, చెక్కు చిక్కితే రిక్టాంగిల్ తేంకుకి పరుగెడతాం. కానీ మోహన్ రావు పత్రికా విలేజర్ అన్న సంగతి మనం మరిచి పోకూడదు. చెక్కుమీద వేలుముద్ర లేమేనా ఉన్నాయేమో చూడడానికి పోలీసు సేవనకి పయనమైనాడు. కళ్ళిద్దాల నుంచి భూతద్వాలవరకు అన్నీ పెట్టుకు పరిశీలించారట అందరూ కలిసి. చెక్కుమీద జేబుదొంగ వేలుముద్ర దొరకలేదు. కానీ కృష్ణమోహన్ రావుని, వాళ్ళమ్మగారిని, వాళ్ళింట్లో అవ్వపిల్లిని, కారదమ్మని, వాళ్ళ అవ్వ పిల్లిని, పాతికో పరకొ తేంకు సుమాస్తాలని కనపడ్డాయి. 'వీరిందరినీ లాకప్ లో పెట్టే సేనో? అని మృదువుగా నూచించాడు సహృదయుడు సబిన్ స్పెక్టరు.

ఆత్మహత్య చేసుకుందామన్న నిశ్చయం దృఢమైంది రావుకి. 'మీదగ్గర కత్తెర ఉంటే ఏమేనాఉంటే ఇస్తారా? మళ్ళీ ఇచ్చేస్తాను మరిచిపోకుండా' అన్నాట అతను. 'మళ్ళీ మాటాడితే అరెస్టు చేస్తాను' అన్నాడు సబిన్ స్పెక్టరు.

కృష్ణమోహన్ రావు చెక్కు తీసుకొని స్టేషన్ తేంకుకి వెళ్ళాడు. 'ఏమిటి? అన్నాట సుమాస్తా. 'చెక్కు' అన్నాట ఇతను. అతను ఇతనివైపు బాలిగాను, చెక్కువైపు తీవ్రంగా చూకాట్ట. 'నాయనా! వెలిపో! ఎందుకు చెబుతున్నావో వెళ్ళిపో. చేతకాని దొంగ తనాలు ఇంకెప్పుడూ చెయ్యకు' అన్నాట్ట. 'ఈ చెక్కు నాదేనండీ!' అన్నాట్ట ఇతను. 'పోలీసువాళ్ళను పిలవనా?' అన్నాట్ట అతను అదోలా నవ్వి.

'ఈ పరిస్థితులలో నేను ఆత్మహత్య చేసుకోకేం చేస్తాను?' అని కన్నీరు మున్నీరుగా ఏడ్చాడు కృష్ణమోహన్. అతన్ని చూసి, నాకు కడుపు తరుక్కుపోయింది. 'భేష్! అని నీవు తట్టాను. నా చేతుల్లో నేనే బిరదాతీసి, విషం సీసా చేతి కందిచ్చాను. అతను విషం తినేసి మరణించాడు.

కృష్ణమోహన్ రావు, ప్రఖ్యాత హాస్య రచయిత, మరణించాడు. ఆఖరిక్షణంవరకూ నేను అతనితోనే ఉన్నాను. తరువాత విచారభారంతో క్రుంగి పోయి ఇలా వచ్చాను. నాకు చాలా బాధగా ఉంది: అతని కళ్ళు చారడేసి ఉండేవి.

ఉపసంహరం

ఇది కథ కాదని మీరు ఒప్పుకోలేకా బహుశా: మీరు ఒప్పుకోకపోయినా నేను చేసేది ఏమీలేదు. కానీ ఒక్కవిషయం: 'హాస్యరచయిత మరణించాడు' అన్నాను. అంతా ఉండి. నిజంగా బ్రతికేఉన్నాడు. కానీ కథంటే అంతేగదా? ★

విషపు కోతగాయములు

జామ్-బక్ త్వరితంగా శమనమగును

కోతగాయములు, వగుగు, కీంక కాటులు, మూడు రోజులలో మనిపోవును. కాలి వాపులు ప్రణమలు, పుండు, కాల్పులు, మరియు విషపు గాయములు ఏడు రోజులలో శమనమగును. ఎగ్జమా మరియు తలగజ్జ తగ్గణం రహిత మగును. మీద జామ్-బక్ రో విజరిందికో గంట - చర్మ వ్యాధులకు వకం గుణకరమైన మూలికా ఔషధము. ఇందు అంతు క్రొవ్వలుగాని మామెలుగాని లేదని గ్యారంటీ చేయబడినది.

Zam-Buk

జామ్-బక్ మూలికా ఔషధము
జామ్ బక్ ఔషధము లేదని ఔషధ
క్రిమిన వారి మాడుడు ... ఒక్కరాని యంతే చర్మ చికిత్స చర్మ పొందర్యము గలిగించు గుణములు గలది.
మందుల వ్యాధులందరి వధను దొరకును
ఏ.ఇ. ఫుల్లెహర్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.
పోర్ విజెంటు : దాదా & కంపెనీ,
86, సైన్స్ నాయకా వీధి, మద్రాసు-8

(నవల)

దేగాపడిన తమ్ముడు

రచన:
బలివాడ
కొంతారపు

[గతవారం తరువాయి]

5

ప్రారాధనాటి వెలమవిడ పుల్లయ్య పెళ్ళి స్థిరమయ్యింది. ఈ పెళ్ళిసరించి తలలోలా అనుకున్నాడు. ■ వూరు చిత్రితలో యిదోక సంచలనాన్ని కలిగించిన ఘట్టం.

రూపురేఖలులేని, గతి లేని బొట్టికి, రూపురేఖలుండి నలుగురిచేతా శ్రేణి అనిపించుకున్న పాపడికి పెళ్ళి! కుటుంబం ప్రాశస్యించి యెందరుకోరి పిల్లనిస్తామన్నారో? తన అందులో యెవరినో చెప్పకున్నా ఆ సిహస్రులు కలిసాచ్చేవే ఇప్పుడు రెండు వేలలాఖర్లు తనే భరించాలి.

కొందరు రాత అనుకున్నారు. పెద్దపిల్ల రాట్నాలసాలలో పాతిక రాట్నాలు తిరుగుతూండగానే ఆదంబలు ఈ పెళ్ళినిగురించి ప్రాశంబాడుకున్నారు.

చివరకు “అయ్యమ్మ కాపం వూరకనే బొతాదా? సత్రే! సత్రే!” అని ఒక వయసు మళ్ళిన మనిషి. అందరూ నిజమని తెలుపారు.

■ స్థలప్రాణం ఒక తరంనుంచీ ఇంకో తరంవారికి కథరూపంగా అలుకుంది. ఒకప్పుడు ఒక జంట ఆ దారిని వెళ్ళిపోతూంటే,

వూళ్ళో కొందరు నిరగబడి నవ్వారట! మొగుడు వికారంగా చాటిగా వున్నాడు. పెళ్ళాం తీవిగా, అందంగా, జబరెన మనిషి! ఈ దూజోదూలేని ఈ జంటమహాసి నవ్వగానే ఆ పెళ్ళాం పతివ్రత అవటంచేత, కాపం ఇచ్చిందట. “ఈ వూరి అడవిలకి ఈ వూరే గతి” అని. ■ నమ్మకంవల్ల సాధారణంగా వూరి పాటకజనం, రైతుకుటుంబాలు, ఈ యింటిపిల్ల ఆ యింటికి, ■ యింటిపిల్ల ఈ యింటికి వచ్చేటట్లు చేసుకుంటుంటారు.

ఈ కాపం నీలికి కూడా తగలటంచేత వూళ్ళోనే మొగు డొచ్చాడన్నారు.

పెళ్ళికి నీలి ఒప్పుకుంది. పుల్లయ్య వచ్చా అనుకున్నాడు. సిగరేమా అని రెట్టించింది. కాటేసింది... పెళ్ళికి ఒప్పుకుండే... బరే! నోరూరిపోయింది. “పట్టుకుంటానేన్నాను... నా పంతుం నే గిం ది. దాన్ని ఇలాగలాగ యెలాగడుగుతాను? మీసాలు రిప్పనా? సిగు నాకా దానికా? ■ రోజురావాల... రానీ...రానీ!” అని పుల్లయ్య పెదవులు బిగించాడు.

రోజంతా అడే తలపుకువచ్చేది. చాచా. నాకిప్పుడూ యిలాగ వుండేదే! నోరూరిపోతుంది. నీలి నా మనసులో నిగనిగలాడిపోతుంది. దానికి ఒకతట లొంగుతానా? దానిమాట దానికప్పచెప్పనా!” తల ఆడింది

చాడు “బరే బరే నాకు కొడుకే! ఈ వూరు బంగారం నాకొడుకు బంగారం...”

ఒక్క ఎగురు ఎగిరాడు!

పెళ్ళి రోజువచ్చింది. పెళ్ళికొడుకు ఇంటి మందర పందిర నేళారు. ఆడెమ్మ అప్పడి పెద్దరికం. ఆఫలు ఈ పెళ్ళిఖర్చులకి రెండు వందలు పద్దా గిద్దా లేకండా అలుడితో చెప్పివుచ్చుకుంది. ఈ గుమ్మలాంటి ఇంట్లో పొందికగానే పెళ్ళి జరిపిద్దామని. పుల్లయ్య పెళ్ళం తే పొన్నాడువాళ్ళకూడా వచ్చారు.

నీలి తల్లితల్లి పళ్ళూడిన ముసలిది. రోజులు లెక్క పెట్టుకు కూర్చుంది. చింపిరిజుత్తుకు ఆడెమ్మప్పు మంచిమానె రాసింది. కొత్త కోక కట్టించింది. ■ ముసలిదాని కళ్ళు ఈ చివరిదిలేలో ఆశతో చూస్తున్నయే బుగోరా మేళంవాగుతూంటే పసందుగా వినిపిస్తోంది.

ఈ ముసలిది ఒకప్పుడు మనుమరాలిలా నే వుండేది. మామ్యురాలికి నీలిది. కట్టుకున్న మొగాడు త్రాగుబోతు. ఒళ్ళింతా చూరణం చేసేవాడు. యెముకకు యెముక విరిచేసే వాడు. ఎవరితోనూ చెప్పుకోలేదు. నీలికి నిజానికి కట్టుబడింది. యౌవనం ఒక్కడికే అనుభవించడానికి అప్పుచెప్పింది. పిల్లలు పుట్టారు. పెరిగారు తిండిలేక చచ్చినవాళ్ళు చచ్చారు. అదంతా జ్ఞానంవస్తే, మని

మంతా గిరగిర చుట్టుకుపోతుంది. వణికిపోతుంది. గుండెదడ పట్టుకుంటుంది.

అంతా చచ్చారు. మిగిలిన ఒక్క మాతుడుమాతరే. తననుమాత్రం ఈ పిల్ల కోసం బ్రతకనిచ్చాడు డేముడు.

మేళం మోగుతోంది. ముసలిది అరుగు మీద కూర్చుని పెళ్ళిపీటలపై పు చూమాంది. ప్రార్థన జరగవలసిని తంతు జరిగిపోయింది.

మధ్యాహ్నం భోజనం లభిస్తుంది.

పెళ్ళికొడుగు అలక సాగించాడు. పెళ్ళి పక్కనేవున్న వంగిన చింతమానుమీద కూర్చున్నాడు. తోటి పెళ్ళికొడుగు కూడా చెట్టెక్కాడు. పుల్లయ్య చుట్టూ చూశాడు. ఇక్కడే... ఈ చెట్టుచూసే... నీలియాపు, చూపు... సాంపు, పెంపు చూసి మురిసి పోయాడు. ఆ మెకంటిని తాకి ఉండ్రకంతో ముద్దులాడాడు. చేతిమీదకాటు చూసుకున్నాడు.

“ఇంకెంతసేపు...!”

సాయంత్రం కావస్తోంది. పశువులబీడు నుంచి తిరిగివస్తున్న పశువులు సాలలు చేరుకుంటున్నాయి. అడవికూతుళ్ళు కడవలతో నీరు తన యెదురుగుండా తీసుకపోతూ పుల్లయ్యపై ఒక చూపు పోకేస్తున్నారు. నాలుగడుగులు ముందుకు వేసి వూసులాడుకుంటున్నారు. చిన్ననవ్వు నవ్వుకుంటున్నారు. పుల్లయ్యకు సిగ్గు పుట్టకొచ్చింది. అడవివాగ్విద ఎన్నికబుర్లాడాడు! వాళ్ళని విషం చూసినట్లు చూశాడు. ఇప్పుడో? ఆ అడవిదానికి లొంగిపోతున్నాడు!

వాళ్ళంతా తనను గురించే వూసులాడుకుంటున్నారు. నిజంగా... “అడుగోనీ— నాపంతుం పెల్లాల. మీసకట్టున్న మొగోడ్చి నాను!” అనుకున్నారు.

గలగల గంకమ్మ పారుతోంది. చెట్టు మొదలకూర్చుని యేటివైపు చూస్తున్నాడు. కారధిమీద బళ్ళు, బమ్మలు, మేకలమంద, మనుషులు పోతున్నారు. చూస్తున్నాడు.

మేళం వినిపించింది... వస్తున్నారు...

తోటి పెళ్ళికొడుగు చెట్టుమీదనుంచి ఒక్క గంతేకాదు.

పుల్లయ్య కొత్త కమాజు, పంచా, జరీ వాణి, తలపాగా సద్దుకున్నాడు!

పొలోపొలో మని అడంగుల కిలకిల మంటూ చుట్టుముట్టారు. అందరూ వరసకి వదిలెలు... మరదళ్ళు... పుల్లయ్య ముఖం దించేశాడు! తోటి పెళ్ళికొడుగు! “యెత్తరా ముఖం, సిగ్గుపడతావేంది? అడవిరాకట్టాలు” అన్నాడు. అడవిమృదు “దాసుంచాం!” అన్నారు.

మేళం మోగుతోంది. పుల్లయ్య పెళ్ళికి వూరంతా పెద్దరే! ఈతంతుకు పెళ్ళికొడుగు సిగ్గుపడిపోతున్నాడు. రమ్మని యెవడో జాతోడు పిలుస్తున్నాడు! మామవరస... పుల్లయ్యలేచాడు. “కూకుడో! కూకుడో!” అని అరచాడు కుర్రాళ్ళు. అదాల్లాంటా “ఓ... ఎందుకు కూకోడు!” అంటూ సన్నని స్వరాలు కలిసి వినిపించాయి.

పుల్లయ్యను బలవంతం చేసి కూర్చోబెట్టారు. ముఖం పక్కకు తిప్పించారు. అలక... ఇది అలక అన్నట్లుగా ముఖకళన, అందరు కుర్రాళ్ళు అరచి మార్పించారు. మేం నెగ్గామని సగంబంగా నవ్వుతూ యెగురుతూ యావనులపై చూశారు.

“ఓడిపోవారు!” అని కుర్రాళ్ళు అరచేటప్పటికీ అదాళ్ళు నవ్వుతూ ముఖాలు చూసుకున్నారు.

పుల్లయ్యకి మరదలు వరస అవుతుంది... ఒక పిక్ పికలాడుతున్న పెళ్ళికొనిపిల్ల, ఒంటి లింకంతో, కళ్ళ తిరుగుతో కళ్ళకల్లాడుతోంది.

పంతంతో ముందుకు పెళ్ళికొడుగువరకు వచ్చింది. ఈ నూనూగుమీసాల యంత్రులు మొఖాలు తేలవేసి పెదవులు చప్పరించుకొంటూ పిల్లవైపు చూశారు. బరే...

గొంతు కెత్తింది. కిక్కురు మనకండా వూరుకోన్నారు. పాడుతుంటే ఆమెవైపు

గిలిగింతలు

టీచర్ : పిల్లలారా! ఎల్లుండి పెద్ద పరీక్షలు గనుక ఏమయినా సందేహాలు వుంటే అడగండి చెబుతాను.

విద్యార్థి : సార్! ఒకే ఒక్క సందేహం. పరీక్షా ప్రతాలు ఏ ప్రెస్సులో ప్రింట్ అవుతున్నాయండీ?

— గవ్వ కాన్నారావు, విజయనగరం.

కళ్ళపై చెప్పి చూస్తున్నారు.

“ఏమయ్యా మీరలిగి తోట నున్నారా! గుర్రమూ లేదని మీరలిగినారా? గుడ్డికుక్కన్నాది యెక్కేరావయ్యా! గంభమూ లేదని మీరలిగినారా! గదపుర్రున్నాది గానుకోవయ్యా! ఆకులూ లేవని మీరలిగినారా? చిక్కుడాకులున్నాయి వేసుకోవయ్యా! చెక్కాలు లేవని మీరలిగినారా? చింతపిక్తా లన్నాయి వేసుకోవయ్యా! ఏమయ్యా మీరలిగి తోట నున్నారా? పొలయ్యింది. పకపక అందరూ నవ్వుతారు. ఊసులాడుకున్నారు. రెండు పోలినాడు వాడించుకుంటున్నారు. ఇంతలో కలుగుతున్నది. “బాపనబాబు మూర్తం దగ్గరపడినాది. రమ్మంటున్నారని” పొలో మని అంతా కదిలారు. అలాడి అలక పొదానికి ఈ పెళ్ళి అయ్యేవరకూ మామగా అభినయిస్తున్న మరెవ్వరినీ ఏమీ ఇయ్యలేదు. అల్లుడు చిరునవ్వుతో మామ వెంటబడ్డాడు.

పెళ్ళిపంధిరి! పీటదగ్గర ఒకపక్క మేడి, మారు పెట్టారు. రెండోపక్క నన్నగల్లు. మేళం మోగుతోంది. ముసలమ్మ అరుగుమీద కూర్చుని చూస్తోంది.

సాయంత్రం లగ్నం. అక్షింతలతో వరసయినవాళ్ళు సరసాలాడుకుంటున్నారు. ముత్యులుపుల కోలాహలం ఇంతా అంతా కాదు. వాళ్ళ గొంతుకలదగ్గర మొగాళ్ళ గొంతు కలు పనికొరలేదు. పుల్లయ్య పెళ్ళి... ఆ గేరా గిరవాలు... ఆ మెలితిరిగిన కండలు... అందరికీ అదో వర్రి అభిమానం.

తంతువూ రైయింది. పుల్లయ్య సెతుమానం కట్టాడు. “అచ్చింతాలు యెయ్యండ్రో!” అని ఎవరో అరిచారు. అక్షతలు పడ్డాయి. పెళ్ళికొడుగు పెళ్ళికూతురివైపు ఓ వోర చూపు చూశాడు.

ముఖానికిపసుపు, పసుపుపచ్చనికోక, చేతి

ప్రఖ్యాతిగాంచిన స్వాస్ బ్రాండ్

ప్రూటోల్ & మామిడి పండ్లరసము

స్క్వాష్, సిరప్, జామ్, పైనాపిల్ & మామిడి పండ్ల ముక్కలు ఎల్లప్పుడూ వాడండి.

స్వచ్ఛమైన వెన్న కాచిన నెయ్యి కూడ దొరుకును.

ది ఇండియా కానింగ్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్,

విజయవాడ-2.

హైదరాబాద్ ఎగ్జిబిషన్ లో మా స్థాలు సెంటర్ : 185 నుండి 189 వరకు

Publicity Arts

★ ద గా ప డి న త మ్ము డు ★

గానాలు, చెవులకి కమ్మలు, ముక్కుకి సకరం కమ్మి, మేడలో పగడాలకు తిక్కుంటు, కాలికు మట్టలు, కంటికి కాటుక, మడుట కుంకుమ బొట్టు, నలని మెట్టి. పులయ్యసంతోషంతో సర్దుక కూర్చున్నాడు.

ముసలిది పిచ్చిగా నవ్వుకుంటోంది. ఆడ మృగపు తన పెద్దరికం సాఫగా సాగిపోయిందని మురిపిపోతోంది. అందరి ముఖాలలో కొంత నిలగుతున్నది.

భావనయ్య అరటిపండు వరిచి, పెళ్ళి కొడుకు చేతిలో పెట్టాడు. మేళం ఆగిపోయింది. మనసులు మాట్లాడకండా చూస్తున్నాడు. గానన రైట్ కాంతి పందిరిని ప్రకాశం కలగజేస్తోంది.

పులయ్య పురోహితుడు చెప్పినట్లు అరటి పండు సగంకొరికి, మిగతాసగం భార్య నోటిలో పెట్టాడు. ఆ మెరిస్తూక భావనయ్య చెప్తుంటే పులయ్య "ఈ యేళ్ళనుంచి నిన్ను నాను పెళ్ళాడినందున, యేపనిచేసి తెచ్చిన డబ్బు సగం నీకు యిస్తాను" అన్నాడు.

ఈసారి ఆమె సగంముక్క కొరికి మిగతా సగం మెనుడి నోటిలో పెట్టి సిగ్గుతో మెలిగా: "ఈ యేళ్ళనుంచి విమర్శిస్తూ నాను పెళ్ళాడి నందున, యిప్పట్నుంచి మా కన్నవారివలన దాని మిగతా బంధుగులవలనగానీ వచ్చిన డబ్బు- నా సర్వస్వం మీ అధీనం చేస్తున్నాను," అంది.

ఈ మాటలు ఆ నిసిం చివర బ్రాహ్మడు ఇద్దరినీ లేవమన్నాడు. రేచినా పులయ్యకు మనసంత ఆ మాటలతోనే నిండిపోతోంది. ఆ మాటలలోవున్న సత్యం గుండెకు హతు కొవలంకల పెళ్ళాం నేపు మాటిమాటికి చూస్తున్నాడు, తన కేదో పవిత్రమైన బంధం దగ్గరకు చేర్చింది. కొద్ది నిమిషాల ముందు కన్నా ఇప్పుడామె ఇంకొవిధంగా కనిపిస్తోంది. తన పంతాన్ని ఆకేశాన్ని ఈ మూడుమూలా చల్లార్చినట్లనిపించేయి. భార్య నేపు గౌరవంగా చూస్తున్నాడు.

దంపతులు పల్లెయిక్క పూరేగారు.

6

నిటిబడ్డన రెల్లుపూలు గారికి మెలిగాకదులు కున్నాయ్. బడ్డన కొత్త పెళ్ళి కొడుకు నోటిలో పలుదోమపుల్ల పెట్టి యెదురుగా నిసింతే వారధివైపు చూస్తున్నాడు. బొడుటి యెండలో వంట మనేవారంగా కనిపిస్తోంది. నీలాటిచెవులో పలకనలికలు, పూసులాడుకుంటూ పులయ్యనేపు ఒక చూపు పారేస్తున్నాడు. ఆలమందలు యేటి

అవతల బడ్డనవపున్న బీడులో మేస్తున్నాయ్.

పులయ్య కళ్ళపై చెప్పి వీటివైపు చూస్తున్నాడే కానీ, నీలితోనే మనసు నింపుకొన్నాడు. రాత్రి పల్లకిలో ముఖమేనా ఎత్తిందికాదు. దానికొటికకళ్ళలోని తగుకులు, చూద్దామని వుబలాటపడ్డాడు, కాని సిగ్గు!

రేచిపోయాడు. పళ్ళుదోమపుల్ల అక్కడ పారేసి గంగలో దిగి ముఖం, కాళ్ళూ చేతులా కడుక్కున్నాడు. పెళ్ళిబట్టలు, పసుపు ఒంటి నే వున్నాయ్. గబగబ ఇంటికి వెళ్ళాడు. గదిలోకి వెళ్లి నీలిచెయ్యి పట్టుకొవాలనుకుంటే, అదిమృగపు అరుగుమీద కూర్చుంది. ఒళ్ళు చల్లారింది.

ఆకేళంత ఆరాటమే. ఇల్లు కదలేదు. ఎవ రొచ్చినా లోలోన వినుకుంటున్నాడు. కొద్దిక్షణాలు ఎలాగో అంకించుకొన్నాడు. పెరటిలో పట్టుకుందా మనసు నేసరికి పిట్ట కురుస ఎగిరిపోయింది. వెంటపడితే పట్టుకోగలడు. కానీ అదెమృగపు అరుగు మీద కూర్చుంది.

ఆవేళ మధ్యాహ్నమే అంతామాగన్నుగా నిద్రపోతుంటే, నీలి ఎందుకో పెరటిలోకి వచ్చింది. దొరికిందిరా అనుకున్నాడు. అటువేపు వెళ్తుంటే ఇటువేపు వచ్చి గుమ్మంలో ముసలమృగ దగ్గర కూర్చుండిపోయింది. నిలక తమాషా చేస్తండే అనుకున్నాడు.

పెదవులు దప్పరిస్తున్న పులయ్య వాటిని ఒక్కసారిదిగించాడు. "తెప్పదియ్యా పంకం పంకమే! మీ సకట్టున్న పసున్న మొగాడ్ని- నాకా దానికా సిగ్గు? దాన్ని ఇలాగ అలాగ యెలాగడుగుతానో?" అనుకున్నాడు.

అలా అనుకుంటూండగానే, చీకటి పడింది. మనసులో ఆ మాటలు దొరుకుతూండగానే భోజనాలయ్యాయ్. ఇంకా ఆ పట్టుదల సడలకుండానే ఇంటినిండా వదిలలు, మరదళ్ళు మూగిపోయారు.

కోభనం. వండిన పిండివంటలు ముత్యం వంట గదిలో అమర్చారు. అంతా ఆడపుట్ల! ఇంక నందడికి కొదవలేదు. పులయ్యముఖం లోకి చూసి మరి వరదైనవాళ్ళు మాటలు వినుకుతున్నాడు. ఉహూ! పులయ్య మూగడిలా చూస్తున్నాడు.

వరసకి వదిలాతుంది; నల్లగా వింకంగా వుంది. మూడుపడుల వయస్సు, ముగ్గురుపిల్లల తల్లి. పులయ్య చేతిలో ఇచ్చరూపాయి పెట్టి, మొగుడూ పెళ్ళాల చేతులు కలిపించింది... ఇద్దరినీ గదిలోకి తీసుకువెళ్ళింది. ఆదార్శంతో వెంటపడ్డారు. నులకమంచం మీద జంట కూర్చుంటే, జవ్వన అంత

నవ్వుతూ మురిసిపోయారు. నీలి చెవులో నోరుపెట్టి ఇంకా ఏమేమో చెబుతూనే వున్నాడు.

పులయ్య తల వంచుకుని అలాగే కూర్చున్నాడు. వదిల అందర్నీ పదండ్రా అంది. గది బయటికి అందర్నీ పంపించాక పులయ్య తలెత్తి వదిల నైపు చూస్తూ, చేతినున్న రూపాయి ఇచ్చేశాడు. వదిల నవ్వుతూ తీసుకుంటూ: "నాగ రై... పెళ్ళాం అంటే మొగ్గ రెయ్యటం కాదు. చెయ్యికళ్ళతో దాన్ని నూడాల. అందులోన అది అమ్మరేని పిల్ల. అమ్మరేని పిల్లలకు అల్లకల్లోలాలు కదా! అమ్మ, ఆయ్య, మొగుడూ అంతా నువ్వే దానికి! నూపు మధ్యం కాకండా వుంటే, దాని పస నువ్వే తెలుసుకుంటావ్. అది బాగుంటే నే నీ బాగు!... వసా... నాగ రై!"

వదిల కదిలిపోతుంది. పులయ్య తన పెద్ద కళ్ళతో చూస్తున్నాడు. చూపు మధ్యమే పోతుంది. కళ్ళు మసకలు కమ్మాయి. తలుపు వేసుకున్నా ఇంకా తలుపు వేసే చూస్తున్నాడు.

పెళ్ళాం అంటే మొగ్గ రెయ్యటం కాదు!" ఈ మాటలే మనసులో అనుకుంటూ నీలివైపు చూశాడు. ఒళ్ళంతా అడోలా అయ్యింది. గప్పున దగ్గరికి లాక్కొవాలనుకున్నాడు. కానీ అనుకోకుండా రేచి నిల్చున్నాడు.

కర్రపెట్టెమీద ప్రమిదలో దీపం వెలుగుతోంది. గది బయట చిన్న అలజడి వినిపిస్తోంది. దీపం ఆరిపోదామనుకున్నాడు. కానీ మళ్ళీ మనసాపురేడు.

ఇదేదో కొత్తగా వుంది: ఆడవాళ్ళని మచ్చిక చేయటం గట్టి చిక్క అనుకున్నాడు.

గబగబ వెళ్ళి చెయ్యిపట్టుకు లాగాడు. చెయ్యి లాక్కుంది. తప్పకుండా. మొఖం ఎత్తిమంటే మొండికెత్తింది.

పులయ్య కిడం నచ్చలేదు. తనలాంటి మీ సకట్టున్న మొగాడు; కనునైగ చేసే రావలిసింది, ఇంత ఆర్పాటంచేస్తోందే! "పొద్దున్న దగ్గరనుంచి ధోరణి యిలానే వుంది! దీని సంగతేంటో నూస్తాను. పంకం పంకమే!" అనుకున్నాడు.

చాలానేపటివరకు అలాగ పెట్టెమీద

అధైర్యపడవద్దు

కాస్తీయమైన, నిజమైన SEX-
ADVICE పొందవచ్చును. మీకు
ఉండుకొన్న లక్షణములు (వాయుమా,
యింకా వివరాలకు కవరు పంపేడి.

డాక్టర్ రత్నంనన్న, (Estd 1904)
మలకపేట బిర్లింగ్స్, హైదరాబాద్ - 2.
(డక్కా)

★ ద గా ప డి న త మ్ము డు ★

కూర్చున్నాడు. మూగదానిలా పెళ్లొం ముఖించుకు కూర్చుంది. ఛా ఛా అను కున్నాడు.

పైన అలజడి వినిపించలేదు. ముందు రాత్రంతా నిద్రలేచేమో, ఎవరింటికి వాళ్ళు పోయారు.

నీలి కొద్దిగా తలెత్తి గుమ్మంవేపు చూశాక, క్రిగంటితో మొగుడివేపు చూసింది.

పుల్లయ్య పెళ్లిం వేపు చూడలేదు. యావన గర్వంతో వున్న పెళ్ళాం చాపాహం అశాలన్న అహంభావంతో పుల్లయ్య వెలుగుతున్న దీపకలికవేపు చూస్తున్నాడు. వల్లి వివాదకథాడు..... అదేదో వెళ్ళిపోతే వున్నట్లనిపించింది. కంగి న చింతచెట్టు...జవ్వనులు...నీలి సాంపు, పెంపు...చందమామ, చందమామ! తుద్రున యెగిరిపోయారు! నీలి, నీలి...నీకు నాయంకాదు.....దొంగ...దొంగ నో దొరనో నూడు...కాపేసిందే...! చెయ్యి తడుముకున్నాడు! పంతుం పంతుమే సిగ్గు... నాకా దానికా?!"

గబగబ లేచాడు. పక్కన కుర్చున్నాడు. "నూకే నీలి!" అన్నాడు. నీలి చూడలేదు. వివాసం తిప్పాడు. నీలి చూసింది. గర్వంతో చిన్న నవ్వు నవ్వాడు.

"ఏమనుకున్నావో...వాసంగతి!" ఈసారి నీలి మరికొద్దిగా తలెత్తి పైకి చూసింది. పుల్లయ్య చివ్వాన చెలితో నీలి తల పెకలాడు. "బాగానూడు...దొంగనో దొంగనో!"

జబాబు లేదు. చెబుతిన్న రేడిలా చూస్తోం దనుకున్నాడు.

పుల్లయ్య తేళాకోళం గా నవ్వాడు. వివాసాలు తిప్పతూ: "ఏమేనా...పట్టు కుంటానన్నాను ... ఆ పట్టుకున్నావా?" అన్నాడు.

నీలి మరిసిపోయే మొగుడివేపు నవ్వు కండా చూసి, తలదించి మెల్లగా నవ్వు కుంది.

పుల్లయ్య మరి అహంభావంతో నిల్చుంటూ నీలి తలెత్తి ముఖంలో ముఖం పెట్టూ "సిగ్గు నీకా నాకా! హా హా!..."

భర్త నవ్వు పూర్తయ్యేవరకూ, అలా చూస్తోంది. ఆనందంలో హాయిహాయిగా తేలిపోతున్నాడు. "జబాబు చెప్పడంతోకి ఓడిపోనాది, ఓడిపోనాది!" అనుకున్నాడు.

నీలి చిరునవ్వు ఒకటోసింది. పుల్లయ్య చూశాడు. ఆగిపోయాడు.

నీలి ఈసారి ముఖం వెలిగించి, భర్తవేపు కళ్ళిప్పుచెప్పి చూసింది. నవ్వింది! నవ్విందే ...పుల్లయ్య పిచ్చాడిలా, ముఖంలోకి చూస్తూంటే, నీలి తలదించి, ఇంకా నవ్వు కుంటోంది.

అదిగో మాట్లాడింది...హా మాట్లాడిందే! "ఓడిపోనాను...!"

పుల్లయ్య తృప్తిగా నవ్వు కుంటూ తే యెటకొరం.....యెటకొరం.....అను కుంటూ "ఆ" అన్నాడు.

నీలి తలవిడ కప్పుకున్న చీరకొంగుతీసి లేచినిల్చుంది. ప్రవాదలో వల్లి కొద్దిగా దిగుతుంటే మళ్ళీ వచ్చి కూర్చుంటూ...

"అశాల నమకన్న దంతా అనేకావా?" అంది.

హా—పుల్లయ్య పక్కనే మంచంమీద కూర్చుంటూ "హా—నాకేంటికి...వివాస కట్టున్న మొగాడ్ని...అవును నానంటే నాకుగర్వం! నూకంటే అలాంటిది. సిగ్గులేదా అన్నావు—నాకు నీకా సిగ్గు?" అన్నాడు.

ఈమాటలు ముఖం ఆడలా చేసుకొంటు అంటున్న భర్తవేపు నీలి చూస్తూనే వుంది. ఇంకా ఇటువేపు ముఖం తిప్పనిభర్త భుజం మీద చెయ్యి వేసింది. పుల్లయ్య కదలేడు మొదలేదు.

ఆభుజంపై అలా తలవార్చి చిన్నకమ్మ పైన స్వరంతో, మెల్లమెల్లగా. "నూడు! నివ్వుచేసినపని బాగుండా?"

"నాదా తప్ప?"

"తప్పని అనలేదు. నూడు. నీకెల్లెళ్ళే యావనో నివ్వు చేసినట్లు వేస్తే నివ్వలాగుం టావో? పోసినన్నే ఇంకా మొగోడు నివ్వు సేసినట్లువేస్తే నేను ఆడికి తొంగిపోతే నీకు యెంత అన్నాయ్యం వేసెదను! నీకు తెలిస్తే నవ్వు యేమాతావో?" అంది.

పుల్లయ్య వోరమాపు చూశాడు. నీలి మరిదగ్గరగా క్షిణరుగుతూ, ఆచెయ్యిని గేతా నిరజాలతో చొప్పిస్తూ భర్తను, అంత

పెట్టుకుని, "నూడు! నీకళ్ళుమూస్తాను. దోరందరి కళ్ళూ మూస్తాను. లోకం కళ్ళు మూస్తాను. కాని నీమండికళ్ళు ముయ్యగలనా? నువ్వంటే చెదూ నూనేవాడు పెనున్నా డివి నువ్వు నాయంగా నమ్మకంగా యెల్లక పోతే—నువం బరి కెందుకు?"

చల్లనైన వాతావరణం పెమ్మదైన మాటలు ఈ ఆడమాతురు కన్నవారింట్లో కడుపుకి కప్పాలుపడింది. యావనంతో వంగుతూ వాలుతూ వయ్యారంగా తిరుగుతూ పాడుతూ మురిసి పోయింది. పెళ్ళిఘడియల్లో ఏమీ తెలియని అమాయకురాలిమళ్ళే సిగ్గుతో ముడుచుకుపోయింది. పెళ్ళిమై పంతుం పట్టిక మొగుడికళ్ళు విప్పుతోంది.

పుల్లయ్యకు కొద్దిగా కణుకుపుట్టింది. నీలి తన పెళ్ళామని మరచిపోయాడు. అదేదో ఒక పవిత్రమైనదిగా కనిపించింది. ఆమె మాట లోని సత్యం ప్రతీకణంలోను ప్రతిస్పంది స్తోంది. 'అవును...నాకే తప్ప...' అని లోలోన పెద్దపెట్టున తిట్టుకుంటున్నాడు.

నీలి మరి దగ్గరగా జరిగి కాగలిం చి మొగుడ్ని పట్టుకుంది. ఆమెకు తెలుసు ఎందరు యావనులు ఈ మనిషిగురించి విషవిషపడి మనుషులో కోరికతో నిండిపోయేవాళ్ళో, ఆమెకూడా ఈ గేరాగిరజాలు, ఈ మెలి తిరిగిన కండలనుగురించి ఎన్నిసార్లు తలచు కుంది...! వాటిని తలచుకోవటం వెలితన మని ఈ వెలితానులపిల్ ఆ తలపును తుడిచి పెట్టేది. కానీ ఆ గిరజాలలో ఇప్పుడు తన చెయ్యి దూర్చివుంది. ఈ తిరిగిన కండలకి తన కేరీరం తాకుతోంది! ఎంత హాయి...ఇంక ఆమెకేం కావాలి!

నీలి కళ్ళిల్లో నీరు...పెదవులమీద వెలి నవ్వు. పుల్లయ్య చూశాడు! పెళ్ళాన్ని గట్టిగా గుండెకు హత్తుకున్నాడు...నీలి...నా నీలి ...నాకే నాదే...ఒక్కోతా కళ్ళు చెను కున్నాడు—ఎంత హాయి...ఇంత హాయి హాయిబ్రతుకే. ఇందులో ఎంత రీసి...ఇది వరకు గడిచిన బతుకంతా ఇనుకదిబ్బ... ఇప్పుడు...చంటతో నిండిన తన చాలాన్ని చూసినట్లుగా, అంతకు రెట్టింపు గర్వం.

ఆమె కళ్ళిలోనించి వాళే నీటిని తుడి చాడు. ఆమె నవ్వే పెదవులను తన పెదవు లకు దగ్గరగా చేర్చుకున్నాడు.

(ఇంకా వుంది.)

బాలి

మహావాడ. బెర్మి. సుష
వ్యాధులకు గురైంటికి తప్ప
కైజ్జినిపింతుకుతం

రెడి క్ల గవాలపురం

మాట్రి గోదావరి జిల్లా
(వెదురు) తలవకుం (1900)

నారనింహ లేహ్యము

సంగారుకో చేరివది. మేహము,
నిఖాక, నివృత్తునవగైలా హరింది.
సలము రక్తవృద్ధికల్గించును. 28 తు.
దబ్బరు. 3-4-0. దోవేడి రు. 1-1-0.

సి. సి. పి. అంధకంపెసి ఆయుర్వేద వహుసం,
పెండిసి (PO) వెల్లూరుజిల్లా.

★
శ్రీమతి ఆదిమధ్యం
రమణమ్మగారి వ్యాసానికి
ఒక సోదరి జవాబు
 ★

శ్రీమతి రమణమ్మగారి అత్యహత్యల అడవాళ్ళలోనే యెందుకు యొక్క అన్న వ్యాసముతో తూర్తిగా యేక భరించలేక పోతున్నాను. అత్యహత్యలన్నీ వారు చూపిన కారణాలతోనే జరుగుతున్నాయని అనుకోవడము సబబుగా తోచ దండేదు. నై సెచ్చు ఆ కారణాలను వివరించడంలో "స్వపక్షం" వలన మైబొమ్మదన్న ఆశేకం అడుక్కులతో యెందుటి పక్షానికా నిందలను అంటగట్టడం సామాన్యమనిపించుకుంటుంది. ఇదంతా వ్యాసానికివాదనలొక వుంటుంది గాని, వ్యాసముద్దరి తీర్మానాల వుండదు. మనకంటే వున్న మూలాలను తీసివేసుకొని యెందుట వాళ్ళకంటేలో నలుగులు వెలకడని ఏమంత సబబుగా వుంటుంది? వలెకడన సంఘమంటూ పోక టుండకపోయినా యెంతో నుండి వలెకడన సంఘంవ్యాసా కలామణి అవుతూనే వున్నారు. (వేరే తి చూపి "వలె" వేసే సంఘాలతో తోకం "వలె" వేసింది. కాలు జారికవాళ్ళంతా భావిలో వేసే సందర్భాలు కూర్చుంటున్నాయి. ఏదో సంఘముం దని వీరికిపాలన నూరిపోయడం, వులెకన్నా "గిరి" యొక్కవని యజ్ఞు చేయడం తప్ప వేరుగాదు. వందకులు అభయం లందున్నాడు. అందు యెవరికి నైచేయి అన్న చర్చలోకి దిగితే అధికతాబులం మనకే దక్కకుండేమో! కేంతానకములలేని కయ్యలు. అవననం అలికియోక్తిగాదనకుంటూ. స్పష్టంగాయితో "వేటివరకు గల కాలాన్ని అనిమధ్యంతరములని మూడు విభాగాలు చేసిమూడే, మన రచయిత్రీగాడు చూపిన కారణాలు అది, మధ్యవు కాలానికి కరించుతాయి గాని వేటి కాలానికి సరిపడనకుంటూ. "వేటి వలెకడన ప్రాధాన్యం ఇవ్వకపోవడంవల్లనే, శ్రీ అత్యహత్య లకు సంఘము, పురుషుడు, అల్లెలవగైకా కారకులు అని వ్రాయ గలారు. శ్రీకి అన్నిరంగాలలో సమాన స్థానమిచ్చి వేడు సంఘము, పురుషుడు గౌరవించుతున్నారు. వాటిపై శ్రీ అత్యహత్యలకు కా కాలను సమానం పోడిగాడు. వేటి శ్రీ అత్యహత్యలకు మూల నిరాల్ యెందుట అని తరచిచూడాలివుంది. అదిలోనే శ్రీకి మాంస పాడు చుట్టాడు; పురుషుడి కౌగిల్యత యిచ్చారు. పురుషుడు చేసినది శ్రీ చేయడం దోషమని చిత్రించారు. ఆ తరచుభేదాలే వాటికి వ్యాపాది కవులవేలి ఘంటాలనుండి వెలువడి వేటి శ్రీ కంకాలను యంతా జరిగొంటూ వున్నాయి.

అటుంచాములతో అనందించే వేకాల వగిది అనందించమని శ్రీకి అయింధం స్పష్టించి ఇచ్చారు. ఆ అయింధమే భక్త్యానుర వరాలుగా అడవాళ్ళ పారిట మారబాయుంధమైంది. దానికే "పాతి వలెకడ" అని వదిలి వాడుకరణం చేశారు. దానిని అనేక భాగము లలో శ్రీకి చూపించారు. అక్కముక్కలను కేవలం చూడని వుడి కించి సుగ్గిట చేశారు. మూర్తిత్రయన్ని బాగ్యతయం చేసి అయ్యలలో అడ్డొడు; మంటలను మండించారు; మంటలను అచ్చారు! జోతుగుత్రాల రథంపై జోతుగా వాళ్ళ మూర్తినికే సజ్జత చేశారు

★ **అడవాళ్ళు: అత్యహత్యలు:** ★

కుళ్ళున్న చో

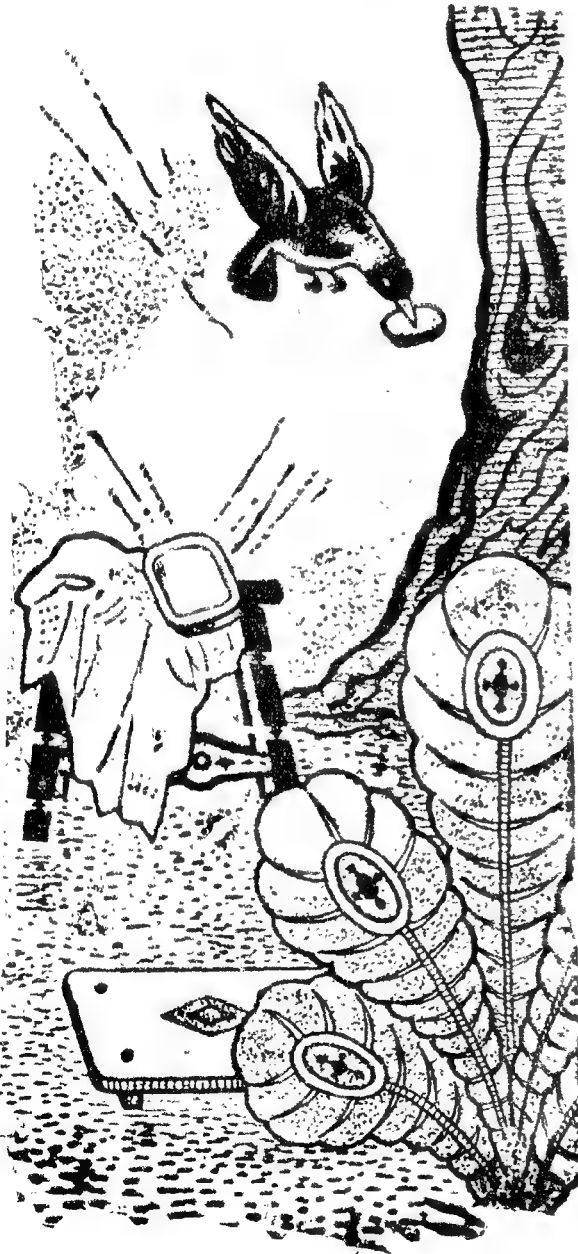
★ రచన: సి.పె

“చనితాలోకం” ప్రత్యేక వ్యాసం ★

దేశములు!

ఎ. పేర్

కళ్లు చలించి కోర్కెలు
గుర్తా లెక్కేవారు.
ఉభయత్రా వున్నారు

వయించారు. కులసి ఆకుతో కులాభారాలు కూచారు. నామాన్య మానవుల చూపుల కందని మాన్యలిమాన్యమైన యముని చూపించారు. ఎన్నెన్నో ప్రయోగాలు చేశారు. ఏటన్నీటికి స్త్రీ వుల్లి తల్లిపైంది. అంతటి మహిమాన్విత ఆయుధం లేనటుందాలని వుబలాట పడింది. అంతటి మహాభాగ్యాని! ఎంతటి ఇడుములనైనా ధరిస్తానని గుండెరాయి చేసుకుంది. అబల అన్న మాటకు అనాథలైతమందాచేయాలని అధికష్టమూ ఇష్టపూర్వకంగా అనుభవించింది. కుమ్మరిగళు ధర్మ ఇష్టాన్ని తీర్చడానికీ కట్టకొని పెట్టకొని మోయడానికి వెనుకొడలేదు. అకొక్కటంకింద చా! అని తన కోర్కెని వెళ్ళుచున్నట్లాని! వెరువలేదు. అదలోలు రైరావ్యాలు రాళ్ళ పాలుజేసి కాననములో కమలకు వడిగట్టితా, కట్టుకున్న చీర సగం దోచుకుపోయితా వెనుకంజ చేయలేదు. నిండు సభలో కట్టుబట్టలను కండ్లెదుట వూడదీసున్నా కాపాడలేనివానిన దవ్వలని తలంచలేదు. పుట్టంధువుకొరకు కండ్లకు గంకజీనిని ప్రస్తించలేదు. ఆ పాతివత్యమహిమాయుధం కోసం ఎన్నెన్నో కాకమ్మగాధ లగ్నం. ఒక ప్రక్క స్త్రీకి ఏకపత్నీ వ్రతమన్నాడు. వేరొక వంక బహుభార్యత్వము పురుషునకు. దేవాది దేవతలను వ్యభిచారులుగా చూపడానికి కూడా వెరువలేదు!

అనాటి స్త్రీ నోట దుమ్ముగొట్టారు! ఆ పురాణ పురుషుల ఆదర్శాలే మూఢాచారంకింద యింకా ఆలోచించు వారే ఆత్మ హత్యలకు వడిగట్టుతున్నారు. అనాటి వారి వ్రాతలలో ముందుకెవా ఆదర్శంగా ఒకరినైనా నిలువకపోయారు. అనివాహిత కుంఠిని కాలు వారినవల్లకు ఆదర్శునిగా నిలబెటలేకపోయారు. గమనము లేని మాదులకు గమనము, దైవత్యం కల్పించారు. ఆ దైవత్య ప్రభావమే మొదటి కాన్పు కట్టడమన్నారు. పాండు లోగట్టితుడైన ధర్మచాటున విడలు కనలేదా మా భారతవారి కుంతి అని, ఏ ఇంటి అయినా గుండెనిబ్బరము చెనుకొనివుండ బిలలేకుండా చేశారు. ఆపంచకము, కంచనలేని వరప్రసాదులన్నారు. అయిదుగురుధర్మలు మా ద్రోపడికి అన్న అహంభావమునకు అడ్డుకట్టలు వేశారు. పతివ్రతలవాదితాలో అమె ఒక మెంబరమన్నారు. ఇంకెవరి ఆదర్శం? ఇంకెవరి దిక్కుకి అనాటివారి ఆదర్శాలు అంతటితో వూరుకోలేదు. అనాటి, అనాటి అనే నిత్యాచారాలుగా అలముకొన్నాయి. కనిపెట్టక కాంబులను తన స్వంతదేశములో పరీక్ష పెట్టితే స్వభావిత ముప్పు అని అపానదీపులలో ప్రేల్పు రాజనీతిపరాయణులు వెలికాడు. స్త్రీకి లభించిన పాతివత్యమహిమాయుధాన్ని మానవలోకములో ప్రేల్పు గూడదనుకున్నారు. అందుకే కట్టుకున్న వాడు కాదు యొక్కిలే ఆదే పాడైవై స్త్రీని బిగించారు! సహగమనముద్వారా కానని లోకములో మహిమాయుధపు మహాతు మాత్రమన్నారు. అందుకుగూడా స్త్రీని సిద్ధంచేశారు. కోణాలు కూరాయి. స్త్రీ జనోద్ధారకు లుద్వనించారు. రాజా రామమోహనరాయ్ స్త్రీసహగమననిరోధానికి తన

ధరలు:

నూలు, వస్త్రములు : మార్పులేదు.
నూనెదీసులు : మంచిదముగా
వుండును.

తెలుసు, పంచదార : సమస్థాయిలో
వుండును.

చింతపండు : కొంచెము కగును.
అహారధాన్యములు : తగుదలలో
వుండును.

పప్పుదీసులు : మార్పులేదు.
వెండి, బంగారము : స్వల్పతేడాలో
వుండును.

* * *

జన్మనక్షత్రము బట్టిగాని, జన్మనక్షత్రము
త్రము నెరుగనివారు నామనక్షత్రము
(వారి వారి పేర్ల ననుసరించి పేరు
మొదటి యక్షరము)ను బట్టిగాని ఫలి
తాలు తెలుసుకొనునది. కృష్ణుడను
పేరునకు మృగశిరా నక్షత్రమును,
కృష్ణుడను పేరునకు స్వాతియు, శ్రీధరు
డను పేరునకు చిత్రయును, శ్రీపాలకు
డనే పేరునకు మాస్తియును, భీముడు,
భైరవుడు అనే పేర్లకు పూర్వాషాఢ
యును చూచుకొనునది.

కున్న మిత్రులు తిలస్థముగా వుంటారు. ఎవ
రిని నమ్ముకూడదనుకొని అనుమానపడారో
వారే మీకు సమయానికి అడుకొని కార్య
సిద్ధికి తోడ్పడుతారు. ఉద్యోగస్థులకు ధన
లోపమువల్ల ఒత్తిడి, వ్యాపారస్థులకు మాం
ద్యము, విద్యార్థులకు చదువుపై శ్రద్ధతక్కువ.
29, 80 తేదీలలో ఆరోగ్యం గము, అవసరాలు
తీరనందున కలతలు. 81, 1, 2 తేదీలలో
ప్రయాణము, మిత్రసహాయము, కార్యసిద్ధి,
శ్రీతనస్థు సంగ్రహణ. 8, 4 తేదీలలో
ఆరోగ్యచింత.

మఖ [మా, మీ, మూ, మే]

ఈ వారము ఖర్చులు ఎక్కువ. తల
పెట్టిన కార్యములు ఫలించవు. సంపాదముపట్ల
అసాదరణకలదనే అపోహమువల కలతలు
సజ్జనసహజాసమవల్ల ఆధ్యాత్మికచింతవల్ల
మనశ్శాంతి కలుగురవి. ఉద్యోగస్థులకు వార
ప్రారంభమున కష్టముగా ఉన్నా వారాంత
మునకు మేలు కలుగుతుంది. విద్యార్థులు
కొత్త విషయాలు నేర్చుకుంటారు. 29, 80
తేదీలలో ఆటంకాలు. ధనలోపము, కలతలు
81, 1, 2 తేదీలలో సజ్జనసాంగత్యము,
మనోవికాసము, ధనలాభము. 8, 4 తేదీ
లలో తిప్పట, శ్రమ.

* పూర్వఫల్గణి (పుబ్బ) *

[మో, టా, టీ, టూ]

ఈ వారము తలపెట్టిన పనులకు ఆటంక
ములు వస్తాయి. బంధువులు రాకవల్ల ఖర్చులు
ఎక్కువ. ధనలోపము తీర్చుకుండి చాలా
కష్టపడతారు. కొద్ది వ్యవహారములు మీ పర
ముగా తీర్చి అవుతాయి. ఉద్యోగస్థులకు
ఒత్తిడి, వ్యాపారస్థులకు అకాంతి. దుష్ట
స్త్రీలతో వివాదము. భార్య ఆరోగ్యము
చెడుటచే కలవరపాటు. విద్యార్థులకు శ్రద్ధ
తక్కువ. 29, 80 తేదీలలో కార్యభారము,
తిప్పట, ధనాభావము. 81, 1, 2, తేదీ
లలో కార్యానుకూలత ధనలాభము. 8, 4,
తేదీలలో వివాదము, ఆరోగ్యచింత.

* ఉత్తరఫల్గణి (ఉత్తర) *

[ఛే, టో, పా, పీ]

ఈ వారము మీరు ఉత్సాహముతో
పనులు మొదలు పెడతారుగాని అనుగడుగునా
ఆటంకాలు వస్తాయి. అయిననూ పనులంత
ప్రయత్నముచేసి సాధించ కలుగుతారు.
ధనలోపము తీర్చుకుండి ఆస్థ
చేయకలసినపుడు. కాని అంతలోనే
మీకు రావలసిన సామ్య కలిసివస్తుంది.
దెబ్బలు తగిలే నూచనలున్నవి. జాగ్రత్తవల్ల
తప్పునచ్చును. ద్రావకముల పనివారికి, గనుల
యజమానులకు మేలు కలుగుతుంది. పోలీసు
ఉద్యోగస్థులకు మంచికాలము. 29, 80 తేదీ
లలో తిప్పట, కార్యభంగము, అప్పు
చేయుట. 81, 1, 2 తేదీలలో ధనలాభము,
కార్యానుకూలత, లాభయోగము. 8, 4 తేదీ
లలో ప్రమాదము.

* హస్త [హూ, ష, ష, త]*

ఇదివరకూ కలిగిన ఇబ్బందులు ఈవారము
మీ బుద్ధిబలముచే గడిచి మంచిఫలితాలు
పొందుతారు. అధికారములో వున్నవారి
సహాయము వుంటుంది. ఆర్థియులకు కలెలము
తెలిసి సంతోషముపొందుతారు. విద్యార్థులు
కొత్త విషయాలు నేర్చుకుంటారు. డాక్టర్ల
కూ, గణితకాస్త్రజ్ఞులకూ, కవులకూ, శిల్ప
లకూ, కళాకారులకూ మేలుకాలము. 29, 80
తేదీలలో తిప్పట, శ్రమ. 81, 1, 2 తేదీ
లలో కుశలవార్త, ధనలాభము, కార్యసిద్ధి.
మిత్రలాభము. 8, 4 తేదీలలో అలసట,
అస్థిమితము.

* చిత్త [చే, పో, రా, రీ]*

ఈవారము మీ ఆర్థికస్థితి బాగుంటుంది.
చాలాకాలమునుండి పరిష్కారము కాకుండా
నిలిచివున్న చిక్కుననుస్థలు పరిష్కారమవు
తవి. మతవిషయగోష్టిలో పాల్గొంటారు.

పిల్లల అభివృద్ధికొరకు కొన్ని కార్యక్రమాలు
వీర్చాటుచేస్తారు. విద్యార్థులకు శ్రద్ధ
ఎక్కువ. ఉపాధ్యాయులకూ, పండితులకూ,
వ్యాయవాదులకు, కళాకారులకు మంచి
కాలము. 29, 80 తేదీలలో కార్యచరణలో
శ్రమ. 81, 1, 2 తేదీలలో ధనాదాయము
బంధు సమాగమము కార్యసిద్ధి, కుభకార్య
లోచన 8, 4 తేదీలలో అలసట, ఆస్వస్థత.

* స్వాతి [రూ, రే, రో, తా]*

గత రెండు వారములనుండి కలిగిన ఆటం
కాలు ఈవారము చాలావరకు తీరిపోతాయి.
ఆర్థికస్థితి బాగుపడుతుంది. బంధుమిత్రు
లతో వివాదాల్లో పాల్గొంటారు. కుభ
కార్యలోచనలు చేస్తారు. ఉద్యోగస్థులకూ
అధికారయుతమైన బాధ్యతలు ఎక్కువవు
తాయి. నూలు, బట్టల వ్యాపారస్థులకు
లాభిస్తుంది. ఇంట్లోవారి ఆరోగ్యము బాగు
పడుతుంది. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారు
లకు మోగకాలము, 29, 80 తేదీలలో అధిక
ఖర్చులు తిప్పట, శ్రమ. 81, 1, 2 తేదీలలో
ప్రయాణము బంధుదర్శనము, కార్యలాభము
కుభకార్యచింత మృషాన్న భోజనము 8, 4
తేదీలలో అలసట, స్వల్ప అనారోగ్యము.

* విశాఖ [త్రీ, చూ, తే, తో]*

గతవారము కలిగిన యోగము ఈ వారము
కూడా వుంటుంది. ఉద్యోగములో మీ అధి
కారము పెరుగుతుంది. ఆదాయము కూడా
పెరుగుతుంది. వ్యాపారయోగము వుంది.
ఇతరులకోరకు కొన్ని కార్యాలు చేసిందికి
పూనుకుంటారు. కొద్ది వ్యవహారములు మీ
పరముగా తీర్చి అవుతాయి. పిల్లల కుభ
కార్యలోచనలు ఫలిస్తాయి. విద్యార్థులకు
ఉత్సాహముగా వుంటుంది. వర్తకులకు ఖరీ
దైన వస్తువుల క్రయవిక్రయములో లాభము.
కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, శిల్ప
నటులకు మేలుకాలము. 29, 80 తేదీలలో
కార్యభారము, అకాంతి. 81, 1, 2 తేదీ
లలో ధనలాభము, ప్రయాణము, కార్యసిద్ధి,
బంధువులతో విందుభోజనము, 8, 4 తేదీ
లలో బడలిక.

* అనూరాధ [నా, నీ, నూ, నే]*

ఈ వారము మీ ఆదాయము వృద్ధిచేసు
కుండి ఖరీదే ప్రయత్నాలు ఫలించవు.
ఖర్చులకు అవసరమైన డబ్బు సమయానికి
అందినందున గృహోపసరములు తీరక కలతలు
కలుగుతాయి. కార్యభారముచే శరీర, మాన
సికస్థితి చికాకుగా వుంటుంది. ఉష్ణాధిక్య
ముచే ఆరోగ్యము చెడుతుంది. ఉద్యోగస్థు
లకు శ్రమ; వర్తకులకు అందోళన. 29, 80
తేదీలలో కార్యభంగము. 81, 1, 2 తేదీ

నక్షత్రఫలితాలు

లో పితృవరమునుండి సహాయము. స్వల్ప శాంతి. 8, 4 తేదీలలో అనారోగ్యము.

జ్యేష్ఠ [నో, యా, యా, యా]

ఈ వారము అనుకున్న పనులు జరగవు. ఆశించిన సహాయము కలుగదు. గృహకలతల వల్ల మనోవ్యథ. మిత్రులెవరో శత్రువులెవరో తెలుసుకోలేదు. వారాంతమునకు మీ ప్రయత్నములేకుండా ప్రతికూలమైన పనుల వ్యక్తి సహాయమువల్ల కార్యసిద్ధి పొందుతారు. ఇంట్లో నున్న వృద్ధుల ఆరోగ్యము చెడుటచేత చింతకలుగుతుంది. ఉద్యానాలకు అధికారుల ఒత్తిడి; వ్యాపారస్తులకు వారాంతమున లాభము. 29, 80 తేదీలలో కార్యధంగము, అధిక ఖర్చులు, 81, 1, 2 తేదీలలో అనుకోని ప్రయాణము, వింత మిత్రసహాయము, కార్య సిద్ధి. 8, 4 తేదీలలో బదిలీ, ఆరోగ్యచింత.

మూల [యే, యో, బా, బీ]

గత రెండువారములలో కలిగినయోగము ఈవారము తగ్గుటచేతన కార్యధంగము వల్లనూ గృహకలతలు వచ్చి నిగుత్తునూ పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. అయిననూ పుణ్యకొవ్వ శ్రమవల్ల ఆధ్యాత్మికచింత కలిగి మనశ్శాంతి పొందుతారు. కుటుంబ ముందుండువారి ఆరోగ్యము పరిగా వుండనందున కలవరపాటు చెందుతారు. వ్యాపారస్తులకు నిరాశ, ఉద్యానస్తులకు కొంత అనుకూలత. 29, 80 తేదీలలో పుణ్య కార్యచరణ, సాధుసాంగత్యము, శాంతి. స్వల్ప ఆర్థిక లాభము. 8, 4 తేదీలలో ఆరోగ్యచింత.

పూర్వాషాఢ [బూ, ధ, భా, ధ]

ఈ వారము మీరు తలపెట్టిన అన్ని పనులకు ఆటంకాలు వస్తాయి. కార్యభారము ఎక్కువవుతుంది. కొద్ది వ్యవహారములు కొంత అనుకూలమై. వ్యవహారముపట్ల నీడ ప్రేమతో వివాదము, భార్యకు అనారోగ్యము వల్ల మనోవ్యథ. 29, 80 తేదీలలో కార్య ధంగము, తిప్పలు, వివాదము. 81, 1, 2 తేదీలలో ధనాదాయము, కార్యానుకూలత. 8, 4 తేదీలలో ఆరోగ్యచింత.

ఉత్తరాషాఢ [బే, బో, జా, జీ]

ఈ వారము మీ సామర్థ్యము సంతటిసి ఉపయోగించి యర్జించిననూ శత్రువులు మీ ప్రయత్నములు ఫలించడానికి ఆటంకాలు కలుగజేస్తారు. అయినప్పటికీ చలించకుండా ప్రయత్నించడంచేత కార్యసాధన పొందుతారు. ఆర్థికంగా ఇబ్బంది కలిగినప్పటికీ జాతి సహాయమువల్ల చాలామటుకు కష్టములు తీరుతాయి. జాగ్రత్తవల్ల ప్రమాదములు తప్పవచ్చును. ఇనుము, రంగుల వ్యాపారస్తులకు ఇంజనీర్లకు, మేలుకొలము. 29, 80 తేదీలలో తిప్పలు, ఆటంకములు. 81, 1, 2 తేదీలలో ఆదాయవృద్ధి, సహాయము, కొంత ఊరట. 8, 4 తేదీలలో ప్రమాద నూచన.

శ్రవణము [జూ, జే, జో, ఘా]

ఈ వారము మీకు యోగ ప్రదము. మీ ప్రజ్వలన, అధిక కారములను నున్న వారి సహాయము వల్లనూ కార్యానుకూలతను పొందుతారు. శాంతివారితో పరిచయము కలుగుట, శుభవార్తలను వినుట మొదలగు మంచి ఫలితాలు కలుగుతాయి. ఆత్మీయుల ఆరోగ్యము బాగుపడుతుంది. గణిత శాస్త్రజ్ఞులకు, కళాకారులకు, కవులకు యోగ కాలము. డాక్టర్లకు, మందుల వర్తకులకు లాభము. 29, 80 తేదీలలో కార్యచరణ వల్ల తిప్పలు, శ్రమ, 81, 1, 2 తేదీలలో ప్రయాణము, అధికారుల సహాయము, మిత్ర దర్శనము, లాభము. 8, 4 తేదీలలో అలసట.

ధనిష్ఠ [గా, గీ, గూ, గే]

ఈ వారము మీ పథకాల ప్రకారము కార్యనిర్వహణ జరిగి ఫలమును పొందుతారు. ఆర్థిక, మానసిక, ఆరోగ్య విషయములలో ఉత్సాహముగా వుంటుంది. లాభకరమైన ప్రయాణమువల్ల వర్తకులకు మేలుకలుగుతుంది. ఉద్యానస్తులకు మంచికాలము. ప్రేమబంధువుల రాకవల్ల పిల్లల శుభకార్యములను గురించి ఆలోచనలు జరుగుతాయి. ఉపాధ్యాయులను, వ్యాయామిని, పండితులకు అనుకూలము. 29, 80 తేదీలలో శ్రమతో కూడిన కార్యసిద్ధి. 81, 1, 2 తేదీలలో ప్రయాణము, ధనలాభము, పండితుగోష్ఠి. 8, 4 తేదీలలో బంధుదర్శనము, శుభకార్యచింత. స్వల్ప అస్వస్థత.

శతభిషం [గో, సా, సీ, సూ]

గతవారము అసంపూర్తిగా వుండిపోయిన పనులు ఈ వారము నెరవేరుతాయి. ఆర్థిక స్థితి బాగుంటుంది. బంధు మిత్రులతో విస్తృతములలో పాల్గొంటారు. దూరముందున్న ఆత్మీయుల కుశలవార్తలెరిసి తృప్తిపొందుతారు. నూలు, బట్టల వ్యాపారస్తులకు లాభము. విద్యార్థులు ఉత్సాహముగా చదువుకుంటారు. కవులకు, కళాకారులకు, గాయకులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 29, 80 తేదీలలో అశాంతితో కూడిన కార్యసిద్ధి. 81, 1, 2 తేదీలలో, ధనాదాయము, మిత్ర దర్శనము, విందు, విస్తోదములు. 8, 4 లలో చాంచల్యము.

వనము, విందు, విస్తోదములు. 8, 4 లలో చాంచల్యము.

పూర్వాభాద్ర [నే, సో, దా, దీ]

ఈ వారము మీకు యోగదాయకము. ధనాదాయము బాగుంటుంది. యత్నకార్యములు ఫలిస్తాయి. ఇతరులకు మేలు చేస్తారు. కొద్ది వ్యవహారములు అనుకూలముగా పరిష్కారమవుతాయి. ఇంటిముందుండు వారికి అలంకారలాభము. విలువగల సరుకుల వ్యాపారస్తులకు లాభము. విద్యార్థులు ఆసక్తిగా చదువుకుంటారు. 29, 80 తేదీలలో కార్యచరణవల్ల శ్రమ. 81, 1, 2 తేదీలలో ప్రయాణము, కార్యలాభము, విలాసము, విందుభోజనము. 8, 4 తేదీలలో అలసట, వారమంతయు, కవులకు, గాయకులకు, నటీనటులకు మేలు.

ఉత్తరాభాద్ర [దూ, శం, ఛా, ఛా]

ఈ వారము మీకుయోగదాయకముగా వుండదు. మీకు చాలుగా ఆపకారము లేల పెట్టే వారివల్ల మీరు చేయదలచుకున్న పనులకు ఆటంకములు కలుగుతాయి. కార్యభారముచే శరీరస్థితి చెడుతుంది. ఉద్యానస్తులకు కొంత సమస్యలు వస్తాయి. వర్తకులకు అశాంతి. 29, 80 తేదీలలో తిప్పలు, ఆటంకములు, గృహకలతలు. 81, 1, 2 తేదీలలో బంధుసహాయము, స్వల్పలాభము. 8, 4 తేదీలలో ఆందోళన, అనారోగ్యము. రాజకీయ వాదులకు కొంత మేలు.

రేవతి [దే, దో, ఛా, చీ]

ఈ వారము అనుకున్నట్లు సామ్యచేతికి రాక కార్యములు నెరవేరువు. మిత్రులెవరో శత్రులెవరో తెలియదు. మిత్రులనుకున్న వారు తిట్లపలవడం, వ్యతిరేకులని అపహాసదీనవారు కలిసినప్పటికీ కార్యానుకూలతకు సహాయము చేయడము జరుగుతుంది. వర్తకులకు మొదట్లో లాభములేకపోయిననూ వారాంతమునకు లాభిస్తుంది. విద్యార్థులకు శ్రద్ధ తక్కువ. 29, 80 తేదీలలో ఆకాభంగము, అధిక ఖర్చులు. 81, 1, 2 తేదీలలో ప్రయాణము. మిత్ర సహాయము, కార్యానుకూలత. 8, 4 తేదీలలో గృహముందుండువారి ఆరోగ్యచింత. విచిత్ర వస్తు సంపాదన.

నంజుగూడు పండ్లపాడివారి

జ్వరేర్

సకల జ్వరములను అర్చితముగా నివారించును

కృష్ణలక్ష్మి ఉపదేయము

అంగురము, యునైటెడ్ కె.ఎస్.ఆర్. మదరాసు-1.

(బాంచీలు: హైదరాబాదు & విజయవాడ.)

న్యాయ మెక్కడుంది?

సత్యం పార్కుకు వెళ్తుంటే చూస్తుంటే... దాన్ని ఆఫీసులోనే విడిచిపెట్టాడో, లేక ఎవరికోనా యిచ్చి తీసుకోబంటే మర్చిపోయాడో, అతనికి జ్ఞాపకంలేదు. ఆరోజు పోస్టాఫీసుకి వెళ్ళినపుడు అక్కడోకాయన పెన్ను అడిగాడు. సత్యం ఇవ్వననేక ఇచ్చాడు. ఆ పక్కనే పెన్ను తిరిగి ఇచ్చింది, లేనిదీ ఇప్పుడు అనుమానంగా తోచింది. ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నో జరగటం, ఎన్నో పార్కు విన్నాడతను. పెన్ను ఇచ్చిన వాళ్ళు అంత తేలికపట్టుకగా, అడ్డంకండా ఎలా మర్చిపోతారో, అని వాళ్ళను విమర్శిస్తూ తేగతీలేవాడు సత్యం. ఇప్పుడు తన వాళ్ళ జాబితాలోకే చేరిపోవటం సిగ్గు చేటుగా వుండదనికే.

సత్యం, ఆఫీసులో తన పక్కనీటలో కూర్చునే ఇద్దరు ముగ్గురు స్నేహితుల ఇళ్ళకు పోయి పెన్ను విషయం అడిగాడు. వాళ్ళు తమకా విషయ మేమీ తెలియదంటూ పెన్ను పోయినందుకు సానుభూతి చూపిస్తూ, అంతటితో చాలించక 'ఇంత మతిమరుపు యేమిటోయ్!' అన్నారు. సత్యం వళ్ళు మంచు నుక్కలా చల్లబడింది. ఒకరి చేతి విమర్శింపబడటమంటే, అతనికి పరమ ఆనందం... బాధ కూడాదు. కానీ, అతని ఇష్టానుష్ఠానాలో ఎవరికేంపని?

ఆరోజురాత్రి సత్యానికి సరిగా అన్నం నోటికి పోలేదు. కంటినిండా నిద్రపటలేదు. ఇంట్లో ఎవరితోనూ సమంగా మనసిచ్చి మాట్లాడలేదు. ఎవరైనా యేం యిలా వున్నావని అడిగితే కనుకకుండా వాడు నిజం చెప్పడానికి ఇష్టంలేక. కాదు మరి— పార్కుకు వెళ్తుంటే, అంత ఖరీదుపోసి కొన్న పెన్ను, కేవలం మతిమరుపుయ్యాలంగా పోయిందంటే ఎంత బాగా వుంటుంది? మర్చి తను అంత ఖరీదు పెట్టి అటువంటి పెన్ను కొనుక్కోగలడా? ఉహూ! ఈ జన్మలో ఈ సమస్తా నాకరి చేస్తున్నంత వరకూ కొనలేదు.... ఆ రాత్రంతా ఇలానే తలపోశాడు.

మరుసటిరోజు ఆఫీసుకి వెళ్ళాడే గానీ, సత్యం మొహంలో మునుపటి కళాకారులు లేవు. నిర్జీవంగా తన నీటలో కూర్చు

న్నాడు. అతని కళ్ళకి ఎదురుగా తేబిలు శుభ్రపరుస్తూన్న బంట్రోతు నారాయణ అనుపించేసరికి ఎందుకైనా మంచిది వాణ్ణి అడగాలనిపించింది. "ఒరేయ్ నారాయణా!" అంటూ మెల్లగా కేకవేశాడు.

నారాయణ అంత వరకూ సత్యాన్ని చూశ్చేయకదూ, అతని గొంతువిని ఒక్కసారి వనక్కి తిరిగాడు.

"నమస్కారం బాబుగారూ! ఎప్పుడొచ్చారు! నేను చూడలేదు" అంటూ

ముద్దం నెట్టి

ఇంకా యేమో అనాలనుకునేసరికి సత్యం అందుకుని,

"ఇప్పుడే వచ్చానుగాని... నిన్నను నా పెన్నుగాని ఇక్కడి వదిలిపెట్టానెవ్విట్రా?" అన్నాడు విచారంగా.

"ఆ యిసయమే నేనూ పెప్పాలను కంటున్నా బాబుగారూ! మీరు యెల్లి పోయింతయ్యార మీ తేబిలుమీద పెన్ను చూశా. పిలుద్దామన్నా, కానాదూరం

పోయంటారని పూగుతున్నా... ఇదిగోండి! అంటూ తేబునుండి పదిలంగా దాచిన పార్కుకు వెళ్తుంటే తీసియిచ్చాడు నారాయణ.

లాటరీలో, పదివేలు రూపాయలు ప్రైజు వచ్చినట్టుగా సంబరపడిన సత్యం మొహం విప్పారిన పుష్పంలా ఇంతయ్యింది. ఆప్యాయంగా, అతనిగా పెన్ను చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. తృప్తిగా ఓమారు పెన్ను చూసుకుని 'హమ్మయ్య' అనుకున్నాడు మనసులో. పక్కనీట్లో కూర్చున్న స్నేహితులకు చెప్పాడు పెన్ను దొరికిన వైసం.

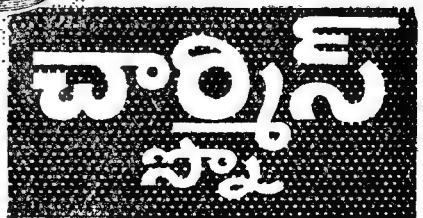
"ఇంకెప్పుడూ ఇలా విడిచిపెట్టోయ్. ఈరోజు నారాయణకి దొరికిందిగాబట్టి నీకు తిరిగివచ్చింది. అదృష్టవంతుడివే... మరో రోజు మన సమస్తాలలో కొందరికి దొరికితే తిరిగి వస్తుందన్న నమ్మకముండదు..." అన్నాడోకాయన. సత్యం చిన్నగా మ్రేకాడు. పదినిమిషాలు గడిచాయి. నారాయణ ఏవో ఫనులు చూసుకొని వచ్చి సత్యం తేబిలుముందు నుంచున్నాడు చేతులు నలుపుకొంటూ.

"ఏంరా నారాయణా! ఏం కావాలి? అన్నాడు సత్యం ఆప్యాయత వుట్టిపడేలా,

మీ సాందర్భమును
పెంపొందించుటే గాక..
అన్ని ఋతువులలోను
కాపాడును

ప్రత్యేకమైన
సువాసనతో కూడినది

★ న్యాయ మెక్కడుంది? ★

ఇంతకుముందు చెప్పడూ అంత అపాయకంగా అడిగిన పాపానపోలేదతను. పెన్ను పోకుండా దాచిపెట్టాడుకదా అన్న కృతజ్ఞతగామోసు

తరచుగా మూత్రం వెలువడుచున్నదా?

చక్కెరతోగాని లేక చక్కెర లేకుండాగాని తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన చిహ్నము. కఠిరాన్ని గుర్తించేయడమే కాకుండా యీ వ్యాధి, తనవంధంలో చిక్కిన వారిని ఆరోజుకాలోజు మృత్యువుకు ఆనన్నుని చేయును. ప్రథమదశలో కఠిరక మానసిక శ్రమలకు యిచ్చగించకుండుట, నడుములో నొప్పి, చూపు మాంద్యము, తొడల్లో తిమ్మరి, నరముల ఐంటినతతో యీ వ్యాధి పొడచూపును. పై లక్షణములతోకూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించుకున్నచో అధికదాహం, ఆకలి, గొంతు నోరు యెండుట, దురదలు, కాళ్ళలో వగుళ్లు తూకంకగడం, కఠిరమంతా పోట్లు, కీళ్ల నొప్పులు, కంటిపొరలు, క్షయ, గడ్డలు, రావ ఫుండ్లు, యిట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు యెన్నో సంభవించవచ్చును.

“పీనెస్ థామ్” మూత్రము వాడి, అనేక వేల మంది తమబాధల నుండి వివరణపొంది మృత్యు కరాళమునుండి రక్షింపబడిరి. “పీనెస్ థామ్” గ్రామీయ వద్దకులమీద, ప్రాచీన యూనానియన్ వైద్య విధానప్రకారం అమూల్య ఓషధుల, కాకనదార్థముల, స్వాభావిక జ్వరముల సారముతో తయారైనవి. మూత్రములో వంశదార, వలుమారు మూత్రవిసంజేయు అవనరము, 2 లేక 3 రోజులలోనే మీకు దారాభాగము వివరణగును కొద్ది రోజులలోనే మీకు సగానికిపైగా స్వస్థత చేకూరినట్లవివించును. “పీనెస్ థామ్” కొద్ది వ్యయముతో, సుఖముగా, తేలికగా నేవించవచ్చును. దీనికి ప్రత్యేకవధ్యము లేదు. విరాహారముతో నుండి అవనరంలేదు రోగులు వృత్తికరమైన ఆహారము తినేందుకై రోగులు యిదివరకటికంటే యెక్కువరకాల ఆహారవద్యార్థములు తీసికొనవచ్చును వివరములు గల ఇంగ్లీషు కర పత్రములు అడిగినచో ఉచితముగా పంపబడును ధర: 50 మాత్రం నీనా డు. 6-75 ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము.

ల డి ం చ ఫ ల ము :

Venus Research Laboratory (A. P. W.)
P. O.Box No. 587, Calcutta.

ఆరోజు అడగటంలో అంతరారం !

“బాబూ! ఓ రెండురూపాయి లుంటే ఇవ్వండి. ఇంట్లో బియ్యపుగింజలు లేవు. మరి మాడుకోజాలు గడిపే కాని జీతాలు దొరకవు. మీకు తెలిసేదేముంది?” అన్నాడు నారాయణ మెల్లగా రహస్యం చెప్తున్నట్టు.

క్షణంవరకూ నారాయణపై వుండే సదభిప్రాయం మంచు ముక్కలా కరిగి పోయింది సత్యం హృదయంలో. పెన్ను పోయిన వైనమంతా ఓ చిత్రంలా అగుపించింది ఆతనికిశృంగి. ఆలోచనలో పడ్డాడు...

నారాయణ! రెండురూపాయలు అవసరం. అవసరం నిన్నునే వుండివుండాలి. కాని, ఎవర్నీ అడగలేదు. తను ఆఫీసు ఆధరణ దాటకముందే వీడు పెన్ను తేబిలుమీద మాసివుంటాడు. వెంటనే తెచ్చియిచ్చేస్తే అయివుండేది. కాని, వాడి డబ్బు అవసరం అలా చేయనిచ్చిందికాదు. తను వాడికి పూరికనే డబ్బు ఇచ్చేయకపోయినా, నూమూలుగా అడిగిందానికీ, ఏదో సహాయం చేశాక అడిగిందానికీ చాల వ్యత్యాస ముంటుందని వాడనుకున్నాడు. సహాయం చేశాక అడిగితే విలువ ఎక్కువ ఉంటుంది. అందుకే పెన్ను యింటికి తీసుకుపోయి, ఈజేజీ తెచ్చియిచ్చాడు. ఎందుకు? పెన్ను ఇచ్చేసిన కాస్తేపటికే రెండు రూపాయలు అడగాలనుకున్నాడు. వెంటనే తను యిస్తానని వాడికి తెలుసు. ఇదీ వాడి జాటకం! ఫీ! ఫీ! యెంత చిన్నబుద్ధికి ఏం, నిన్నునే పెన్ను యిచ్చేస్తే, తనకి రూత్రంతా అంత గాభరాపడవసరం వుండేదికాదే! హాయిగా నిద్రపట్టేదే! అందరితోనూ నూమూలుగానే నవ్వుతూ మాట్లాడేవాడే! వీడిల్లనేకదా, యీ చికాకులన్నీ యేర్పడ్డాయి!..... యిలా వూహించిన సత్యం, ఆ విషయాన్ని నారాయణని అడిగేయాలనుకున్నాడు... అడగటమేమిటి నాలుగుచీవాట్లు పెట్టాలనుకున్నాడు. నాలుక కొనవరకూ వచ్చాయి మాటలు. కాని, యెందుకో యే అజాతకీ నిరోధంవల్లనే మానేశాడు. జేబునుండి రెండు రూపాయలు తీసి అయిప్డంగా నారాయణ చెలిలో పెట్టాడు.

నారాయణ యెంత తృప్తిపడ్డాడో, వాడి మొనామే చెప్తూంది. సత్యాన్ని మనస్సులో మాత్రం మెచ్చుకుని దీనించి వుంటాడు. వాడికొక్కతెలిసే వుంది.

సత్యం మాత్రం తన అభిప్రాయాన్ని మనసులో దాచుకోలేక పోయాడు. నారాయణ అక్కణించి చెల్లిపోయాక, పక్కనే

ఒక స్నేహితుడు డాక్టరు వద్దకు వెళ్ళాడు. డాక్టరు మందుచీటి వ్రాసినతర్వాత— స్నేహితుడు: నీబుణం ఎట్లా తీర్చుకోవాలో తెలియటం లేదోయ్. అందుచేత ఏదో నాశక్తికొద్దివీలునామాలో నీకున్నాడా భాగం వ్రాశానులే.

డాక్టరు: అయితే, ఏదీ చీటి ఒక్కమారు ఇలా ఇయ్యి, మందు మార్చాలి.

కుమారి కాజనెంకటకమల, విజయవాడ.

వున్న జగన్నాథంతో నేకాడు. జగన్నాథం వలకారంగా నవ్వేడు. “నవ్వు చాలా తొందరపడి తిప్పుగా వూహించేస్తూ వుంటావోయ్ సత్యం: అది ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రమాదం కూడాను. అది చాలతప్పు. నారాయణ నవ్వునుకున్నంత నీడవునునీసికాదు. ఆ విషయం మనకు చాలకొలంనుండి తెలుసు. వాడికి డబ్బు అవసరమన్న విషయం నిజమే! అందుకోసమని నీ పెన్ను వాడు మానేసరికీ నవ్వు ఆఫీసు ఆధరణలో వుంటున్నాసరే యివ్వక యింటికి తీసుకుపోయి, యివ్వాలి తెచ్చి, నీ మెప్పును పొంది, రెండు రూపాయలు అడగాలనుకున్నాడని నువ్వనుకోటం చాల పొరపాటు. వాడి అంధిస్తు యెంత తక్కువైనదో, హృదయం అంత వున్నతమైనది. అందుకే పెన్ను భద్రంగా తెచ్చి నీకిచ్చాడు. అమ్మకోదానికీ ప్రయత్నిస్తే, రెండు రూపాయలేమిటి— పదిపాను రూపాయలయినా వస్తాయి. ఒక జేబువాడు నీ మెప్పే పొందాలంటే, నిన్న సాయంత్రం పెన్ను నీకు తెచ్చిస్తే నవ్వు వాణి మెచ్చుకోవా? అందుకే, వ్యక్తుల విలువలు అంతసుల్ని ఆధారంగా తీసుకోని కట కూడదు. ఇప్పటికైనా వాణి అర్థంచేసుకుందుకు ప్రయత్నించు... నాతో అన్నావు... యింక వాణి అడిగావుకాదు. కొంపదీసి... వాడెంత బాధపడేవాడో!” అన్నాడు జగన్నాథం.

సత్యం చిన్నబుచ్చుకున్నాడు. తను నారాయణని తప్పుగా అర్థంచేసుకున్నాడేమో ననుకున్నాడు.... నిజమే! వాడిపట్ల తనెంతో అన్యాయంగా యోచించాను... అనుకున్నాడు.

★

ప్రపంచంలో మానవులంతా ఒకటేననీ, సర్వ ప్రజాతి సమానత్వమే విశ్వకల్యాణానికి మూలమనీ జాతి పెద్దలంతా చెప్తున్నారు. ఈ సత్యాన్ని ఎన్నో కాల సంవత్సరాలకు పూర్వమే మనవారు నిరూపించారు. అంతే కాదు, మానవజాతి మనుగడకు మూలమైన పంచభూతాల్ని భగవత్స్వయాపంగా ఎంచి ఆరాధించారు. అనంతస్పృహతో గట్టు, పుట్టు, చెట్టు, సర్వము భగవత్స్వయాపంగా వారికింటికి కనుపించేది. జాతి ప్రాచీనుల దృష్టికి నేటి నాగరికుల దృష్టికి వుండే తేడా యిదే. అట్లా వారు ఈ స్పృహని ఆరాధించి ఆయురారోగ్య బ్రహ్మారాజే కాకుండా, మృత్యువును కూడా జయించి స్వచ్ఛంద మరణాన్ని సాధించారని అనేక ఇతివృత్తాలు చెప్తున్నాయి.

ఇట్లా ఆరాధించే ప్రముఖ కేలులలో శేరిలింగంపల్లి వారు ప్రత్యేకం. దైవాలకే నూర్యచంద్రులు. వారి ఆగమనమే దివారాత్ర భేదాన్ని తెలుపుతుంది. మంచి చెడ్డా, బీదా గొప్ప తారతమ్యము లేకుండా తన కిరణ బాలంతో స్పృహి నూతనోల్లేవాన్ని కల్పించి లోక బాంధవుడనే పేరు సార్థకము చేసుకున్నాడు నూర్యభగవానుడు. నూర్య రక్తి తక్కువై పారిపోయిన మొక్క దగ్గరనుంచి, బూజుపట్టిక పూరగాయవరకు సమస్తము నూర్యభగవానుని బంగారు కిరణాలతో సమం ఎదురు తెన్నులు చూపేతే; ఈ జాతికి ఈ సత్యాన్ని మరచిపోని భవపక్ష్యదులు అరు జోదయాత్మూర్త్యమే నిద్రలేచి నూర్యాభి ముఖంగా తిరి తమకు తేజస్సునిచ్చే బాల భానుడికి స్వాగత మిస్తాయి కలక బా రావాలతో.

ఉదయించే బాలభానుడి కిరణాలు ఎన్ని కోణాలలో దివ్యోషధా లంటారు. కుప్ప, బొల్లి మొదలైన అసాధ్య చర్మవ్యాధులు నూర్య సమస్కారాలతో చిట్టచివరి సేవా ఆవసరము లేకుండా నయమవుతాయి. గర్భా క్షయ రోగాలతో వంధ్యురాలై నూర్య సమ స్కారాలు చేసిన స్త్రీకి బాలభానుడి బం గారు కిరణాలు దివ్యోషధాలు కాగా నూర్య సమాన తేజాడైన నుకుని ఎత్తుకుంటుంది.

అంతే కాదు, అనేక నేత్రరోగాలకు నూర్య సమస్కారాలు చక్కని ఔషధాలు. అందు కనే నిత్యనూర్యోపాసనచేసిన మనపూర్వులు ఆరోగ్యభాగ్యంతో చిరంజీవులుగా జీవించే వారు.

రావణసంహారానికి పూర్వము నిశేజాడై తన కర్తవ్యాన్ని మరచిన రామునికి ఆదిత్య కవచముపడేసింది, రామచంద్రా మి పూర్వ పురుషుడైన ఆదిత్యుని ఈ మంత్రముతో ఆరాధించి నూర్యసమాన తేజాడై శత్రువుని జయించును ప్రబోధించాడు ఆగస్త్య మహాముని. మహాముని ప్రబోధంతో బాల భానుని ఆరాధించి తేజావారితయనరాముడు

రథసప్రమి

జనవరి 27
బి. ఎస్. అక్కి

ఆరోజు యుద్ధములో శత్రువును జయించా డట. ఆరోజు రాముని తేజస్సుని వర్ణిస్తూ 'అధరనిదుర్బిదీక్షుహా' అన్నాడు.

అనేకమంది మహాపురుషుల జయంతులు జరుపుతున్న మనము ఏడాది కొకసారి నా లోక బాంధవుని కృతజ్ఞతాంజలి సమర్పించట ములో తప్ప లేదనుకుంటా. మకర సంక్రాంతి తో దక్షిణాయనము వచ్చిపోయి ఉత్తరా యనము ప్రవేశించగా రాత్రి ప్రాద్దుతిగి పగటి ప్రాద్దు మోచుతుంది. అప్పటినుంచి చంద్రుని ప్రతిభిగి నూర్యుని ప్రతిభ పెరుగు తుంది. ఉత్తరాయనములోనే తనుంది నూర్యజయంతి. సంవత్సరమంతా నూర్యుని ఆరాధించకపోయినా, ఆ ఒక్కరోజు నా యధాశక్తి కేదాభిప్రాయంతో ఆరాధించినవారికి ఆయురారోగ్యలక్ష ప్రసాదిస్తాడు.

అన్ని పూజలకీ, త్రతాలకీ మర్రే నూర్య జయంతినాడు జరిపే నూర్యారాధనకు కూడా ఒకవిధానాన్ని ఏర్పరచాడు ప్రాచీనులు.

ఇది కూడా రాయలా మాకు తెలియదా అనేవారికోసము కాదుకానీ తెలియనివారికి ఉపయోగిస్తుందని రాస్తున్నా. ఏటాకచ్చే మాఘ శుద్ధ సప్తమినే నూర్యజయంతి (లేక రథసప్తమి) అంటారు.

ఆరోజు అరుణోదయశూర్యమే నిద్ర లేచి సమీపాన గలపుణ్యవదిలో అర్చన ప్రతిము (జలేడులకు) కానినైన బదిరీఫలము (లేగుపండు)లలమీద పెట్టుకుని స్నానముచేసి స్నానానంతరము ఈ క్రింది శ్లోకముతో బాలభానుడికి అర్ఘ్యమిస్తారు ఆ బాలగోపాలము. శ్లో|| "అర్చనప్రత్యే స్వబద్ధై ర్దూర్భావ రాక్షతసవందనైః అమంగదిభిశ్చ చార్ఘ్యం దద్యాదాదిత్య తువయే" అని పఠిస్తారు.

"ఉదయం బ్రహ్మస్వరూపంతు, మధ్యాహ్నంతు మహేశ్వరం, అస్తమాన మహావిష్ణు, త్రిమూర్తి దివాకరః" అన్నట్లుగా నూర్య సమస్కారాలకు కాని, నూర్యునికి అర్ఘ్య మివ్వటానికి కావలసినవ్యాఖ్యలుడైన బాల భాస్కరుడే శ్రేష్ఠుడని ఆద్యుల మతము. నూర్యుని మధ్యాహ్నం తేజాన్ని లయకాదు డైన మహేశ్వర తేజంతో సమానమే ఉపాసకుని శరీరానికి మేలకల్పాన్ని ఎక్కువ చేస్తుంది. ఉదయించే నూర్యుని కిరణాలు అతిశీతవరాలు కాక ఆరాధకుని శరీరానికి, మనస్సుకి మేలు చేస్తాయనే అభిప్రాయమే దీనికి కారణం కావచ్చు.

స్నానముచేసి నూర్యుకర్త % మిచ్చిఇంటికి వచ్చిన స్త్రీలు దొడ్లో నూర్యరక్తి బాగా తగిలే వంట గోమయంతో అరికి ముగ్గుడు పెట్టి, ముగ్గుమీద గొల్లి పిడకలతో చాచి వేసి, ఒక గిత్తులో అవుపాలు పోసి చాచి మీదపెడతారు. అవి కాగుతుండగా చిక్కుడు కాయలతో రథాలూ, బస్సుకట్టి నూర్యు మధ్యేంచి పూజచేస్తారు. చారిమీద పాలు పోలినపుడల్లా కడిగిన బియ్యము పేరు పేరునా కానీని కానీనితేస్తూ పాలు పోని కట్టుగా కులమెల్ల పోలించమని నూర్యభగ వానుని నమస్కారముచేస్తారు. బాలబాంగలి వుడికిన తరువాత చిక్కుడాకులో నూర్యు నికి, రి చిక్కుడాకులో అగ్ని చహిత్రుడికి, కి అకులో నూహించేది పెదవ్యము పెట్టి

పిల్లలూ - పిల్లల తల్లులూ! (2)

మొదట, మరెవరూ ఎక్కడ గా చేసిన పిల్లలు రకరకాల మనస్తత్వాలతో తయారవుతారు. వాళ్ళ పద్ధతుల్ని పెద్దయిన తర్వాతయినా ఓ పట్టాన మార్చుకోలేరు.

కాకాజం వాస్తవండుకల మొట్టమొదట పట్టుబడేది మొండితనం. వానివల్ల బోన బోన ఆ మొండితనం మార్చంగా మారి వుతి పనికిమారిన మొండివాళ్ళుగా తయారవుతారా పిల్లలు. వాళ్ళంతట వాళ్ళకు, ఏదైనా తెలుసుకునే బాసం వుండదు—మరొకళ్ళు చెబితే తెలిసిపెట్టుకోరు. మరిలాటి మొండి పిల్లలను (ప్రతి చిన్నవిషయంలో) కాన వరకటానికి తర్వాత ప్రయత్నించి ఉపయోగం వుండదు!

మరి కొందరు తల్లులు చేసే ముద్దువల్ల పిల్లలు మహా వాసిగొట్టుగా తయారవుతారు. ముందరించకపోవటం, నియమిత వేళ్ళలో వాళ్ళకు ఆహారం అలాటిదేమీ చూడకుండా పూరికే ఓ వేళాపాళా తేకుండా వాళ్ళకు తినుబండారాలూ, అన్నం అదీ పెట్టడంవల్ల వాళ్ళకు ఆకలి తీరినా, తీరకున్నా ఏదో ఒకటి పొద్దప్రమానూ తినాలనే తృప్తి వాస్తవమవుతుంది. అంతే గాదు. ముద్దు ముద్దుగా వక్కన (ఇంటిల్లిపాడి) కూచో పెట్టకు ఒక్కొక్కొక్క ముద్ద అన్నం విధినిరామం తేకుండా పెడుతుంటారు. కొందరు ఆ పద్ధతి అసహ్యకరమైనదే కాకుండా, పిల్లలకు అనారోగ్యమనే సంగతి ఆ తల్లులు మరిచి పోతుంటారు. ఎనిమిదేళ్ళ పిల్లాడిని చంకలో వేసుకు గంటల తరబడి గొరుముద్దులు తినిపిస్తుండే తల్లిని నేకళ్ళారా చూచాను!

ఇలాగే మరికొందరికి కుళ్ళునోతుతనం, ఒంటెత్తుగుం పట్టుబడిపోతాయ్. ఆ పిల్లలు

అగ్నిహోత్రుడి భాగము మిగతా రెండు వైవ్యాలలోది కొంత తీసి పొంగలి వుడికిన చాలిలో వేసి అగ్నికి సమర్పిస్తారు. మిగతా ప్రవాదాన్ని ఇంట్లో వారంతా తీసుకుంటారు. యిదే విధంగా మాఘ పౌర్ణమికి మాఘ ఆదివారాలు పాలు పొంగించుకుంటారు. పాలు పొంగించుకున్న వారు ఆ రోజు మాత్రము తరిగిన కూర, తరిచినచల్లా వాడకూడదు. పై పూజ వనితలు మాత్రమే చేస్తారు. అన్ని మానవాలకన్న మాఘ మాసంలో నూర్చునిగురించిన సజపతపాలు కళకాటి ఫలాన్ని ఇస్తాయంటారు. ★

మరొకరు తింటున్నా, ఏదైనా మంచి వస్తువు అవతల చూచినా కుళ్ళు కుళ్ళి ఏడుస్తుంటారు. అంతేగాకుండా తమ ఒంటెకు గుణంవల్ల అవతలి పిల్లలను చూస్తే పూరికే కొడుతూ తిడుతూ వుండాలనిపిస్తుంటుండేమో, అవతలివాళ్ళను చెండుకురింటుంటారు. ఇది ఎన్నేళ్ళో చిన్నవాడైనా పిల్లలు ఎంతోమందున్నారో విశ్చుకాక ఎప్పుడూ ఏడుస్తూ రాగాలు తీస్తుండేవాళ్ళున్నారు కొందరు పిల్లలు.

పదవి నిర్మల ప్రభావం

ఇలాటివాళ్ళుకాక పెగుడాలన్నీ కలుపుకుని అతివాగుడు పిల్లలు కొందరు. వాళ్ళ తాడుమానే పది పన్నెండేళ్ళ లోపలనే వున్నా మాట్లాడే మాటలుమాత్రం ముసలి వాళ్ళమాటలా వుంటాయి. కొందరికి సొంత బుద్ధి పశించిపోతుంది అతిగాబాం కల.

ఇలా రకరకాల పిల్లలూ చూచి, వాళ్ళ పద్ధతులను చూస్తుంటే నిజానికి మొదట అసహ్యం వస్తుంది... కాని ఆలోచించిన కొద్దీ అది వాళ్ళ తప్పుగాదనే సంగతి గుర్తొస్తుంది సాధారణంగా. అలా పిల్లలు తయారుకాకుండా వుండాలంటే తల్లి ఎంతో జాగ్రత్త తీసుకోవాలి! పిల్లలు మొండివాళ్ళుగా తయారయితే భయంపెట్టి ఆ మొండితనం చూస్తుంచకవచ్చు. వాసిగొట్టుగా తయారుకాకుండా ముందే జాగ్రత్త పడొచ్చు. ప్రతిమనిషితో భాజనానిగానీ, టిఫినుగానీ కూచోడంటాటి పద్ధతుల్ని ముంద

రించి చూస్తుంచకవచ్చుగా! ఇకపోతే అవతలి పిల్లల్ని చూచి కుళ్ళుకోడం, కొట్టడం లాటి గుణాలు తిన్నగా మానుకోవాలంటే, బాగా దండించి చూస్తుంచాలి. ఇకపోతే వయస్సుకు తగనిమాటలు మాట్లాడకుండా, సాధ్యమైనంతవరకు పెద్దవాళ్ళ మాటల్లో పిల్లల్ని జోక్యం కలుగజేసుకొని వ్యవహారం అభవా అలా మాట్లాడినా, ఒకటి రెండు సార్లలోనే చెరుగుపెట్టి చూస్తుంచాలి. ఇవన్నీ కూడా తల్లి వాగ్దేవతల చేతి నే చేయగా చెప్పకూడదు!

మరొక విషయం! నర్తకసాధారణంగా అమృత్యులు, బామృత్యులు వుంటే తోట గూడా పిల్లలు పెనిధంగా తయారవడానికి ఎక్కువ అవకాశం వుంది. కాని అలా వున్నప్పటికీ విధిక్షేమం — నడవడిక మీద తల్లికి బాధ్యత — మామూలుగా ఎక్కువగానే వున్నాయ్. అలాటప్పుడు ఒకవేళ అవతలివాళ్ళు ఎక్కువగా ముద్దుచేసినా, తన భయంవల్ల పిల్లలకు పెద్ద పద్ధతులు రాకుండా చేసుకోవడానికి కొయ్యకట్టలా ప్రయత్నించాలి. “దండం దళగుణంభవేత” అన్నార పెద్దలు. ఇలా అని కొట్టి చంపాలా అంటారేమో. అలా అదీ అతిగా అయినా అసలు గుణం పోతుంది. కొట్టినా, తిడినా విడబాగుపడాలనే వుద్దేశ్యంతోనే తిడినా మరొకటి కోడుకదా! అలా మొదట్లోనే పిల్లల పద్ధతుల్ని నేర్చుగా చక్కదిద్దుకోతలంటే — ఆ తర్వాత అందరూ తమ పిల్లల్ని, పిల్లల పద్ధతుల్ని చూచి అసహ్యించుకున్నారని బాధపడి లాభం ఏముంటుంది? మొక్క కంగనిది మ్రానె ఎన్నటికీ కంగడ! ★

CALENDARS FREE

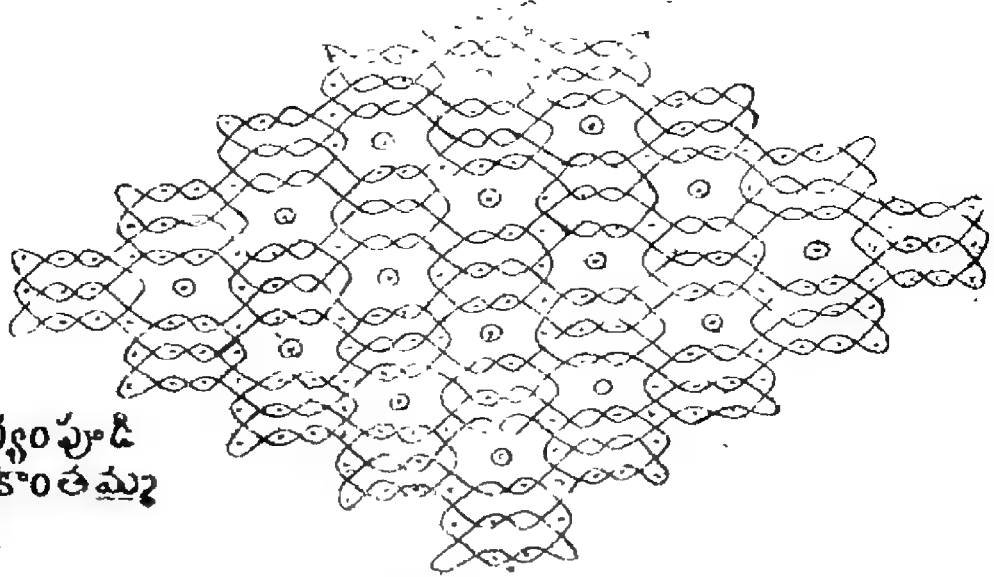
అందమునకు వర్తస్సునకు ఎల్లకాలముల యందును రవి గ్రహిణి సబ్బు వాడదగినది. రవి వెజెటబుల్ హాయిరాయిలు చూడుట వలన మెదడును చల్లబరిచి, శిరోజములను నల్లని తుమ్మెద రెక్కలవలె చేయును. స్నో & టాల్కం పొడరు సువాసనగలవి. మీ ముఖవర్తస్సును పెంచును. పై ఏక ఒ సామానుకొన్నను ఒక ఫోటో ఆఫ్ పెట్టు ఫిలిమ్ సైజు 11" X 18" ప్రజా కేలండరును పొందు. బయటపూర్ణలో మీ డిలరును అడగండి.

**The New Star & Co,
Madras-21**

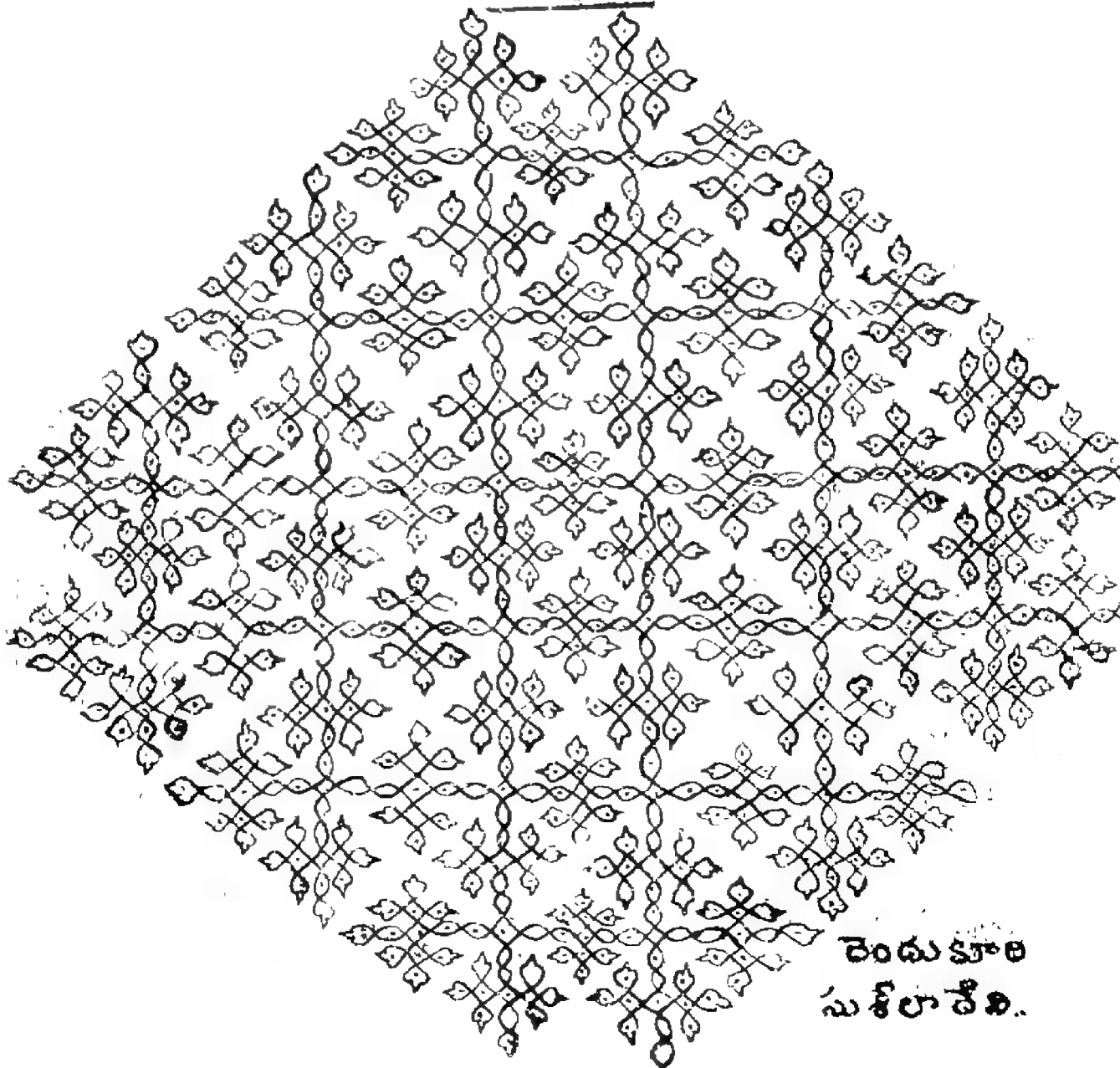

RAVI GLYCERINE SOAP

కార్యం పూడి
లక్ష్మీకాంతము

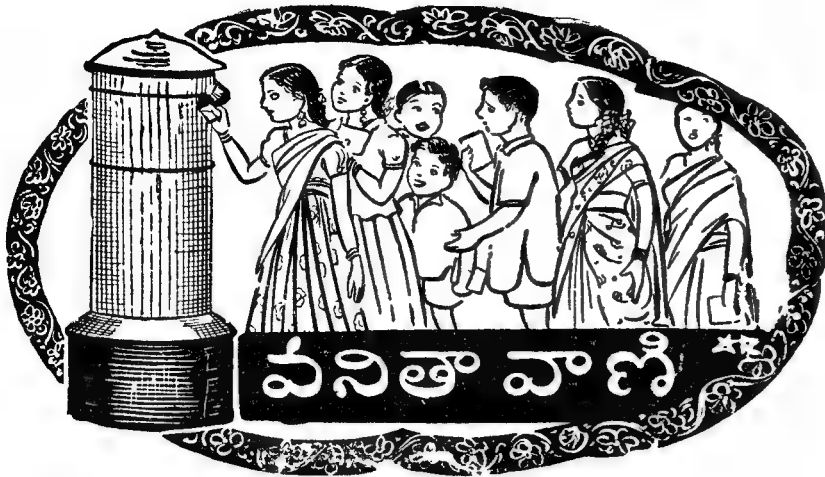
ముగ్గులు

రెండు కూరి
పళ్లెలా రేఖ.

ఆంధ్ర - వారపత్రిక

కఠిన హృదయాలు

ఆడవాళ్లలోనే ఆత్మహత్యలు, ఎక్కువని ఈ మధ్య ఒక సాధరిత్రాసిన వ్యాసము చదివినాను. వున్నదున్నట్లుగా చాలా బాగా రాతారు. ఆమెకు నాధస్యవాదాలు. ఆ వ్యాసము చదివినతరువాత నాఅభిప్రాయము కూడా రాస్తున్నాను. స్త్రీల ఆత్మ హత్యలకు ■ త్రిగార్తకన్నా, భర్తలే కారణమని నా ఉద్దేశము. ఎందువల్ల నంటి, ఆత్మాడవిడ్డలు ఎంత కష్టపెట్టినా, భర్త అనురాగంతో కూడిన చల్లని మూటలవల, భారత స్త్రీ అన్నీ కష్టాలూ మరచిపోతుంది. కాని, ఆభర్తే. కఠినహృదయలే ఇక చెప్పేదేముంది! ఇక కన్యల కన్నీటి గాన మరొక విషయము. కన్యలపాలిట కట్నాలపెత్తాచము విలయతాండవము చేస్తున్నది.

ఈ మధ్యనే ఒక అమాయక బాలికకు జరిగిన ■ వ్యాసము వ్రాస్తున్నాను.

పెద్దల అనుమతితో, వధూవరుల ఇష్ట ప్రకారము, కట్న కానుకలతో పెండ్లి నిశ్చయమైనది. పెద్దల మాటలు బాగానే జరిగినవి. ఇక అవధుడు కట్నము పుచ్చుకొనుట తనకు, ఇష్టమేలేదనీ, ఎటువంటి అవాంతరములు వచ్చినా, తన తల్లితండ్రులు ఇష్టపడకపోయినా, వధువు తల్లి తండ్రులు, కట్నము ఇవ్వలేకపోయినా, ఏమైనా సరే ధైర్యంగా నిలబడి రిజిస్టరు మేరేజ్ చేసుకుంటాననీ, ప్రమాణీకముచేసి, అదే ప్రకారము వ్రాసి ఇచ్చి వధువునీ, ఆమె తల్లి తండ్రులను పూరిగా నమ్మించాడు. పాపము ■ బాలిక పూరిగా అతన్ని నమ్మింది. తన చెసుకోబోయే వ్యక్తి, ఒక అదర్శ పురుషుడనీ ఇంకా ఏమిటేమిటో కలలుకన్నది. కాని ఆ వధువు తండ్రి జబ్బుపడడంతో, కొన్ని గడ్డపరిస్థితులవల్ల అన్నప్రకారము కట్నమిచ్చి వెంటనే పెండ్లి చేయలేక పోయాడు. అన్నివిధాల నమ్మించిన అవధుడు

సినిమాలో కథానాయకుడిలాగా చల్లగా జారుకుని ముఖంతెప్పించాడు. ఇంతా నమ్మించి, చివరకు, పెండాడ నిరాకరించడం చేత, ఆ బాలిక ఎంతగానో క్రుంగి పోయింది. కన్ను విడ్డ సితిమాడలేక ఆ బాలిక తండ్రి ఎన్ని విధాలో బ్రతిమాలివారు. కాని ■ వరుని కఠినహృదయము కరుగలేదు. ఆఖరుకు తాను చేసిన మోసానికి అపిల్ల ప్రాణానికి హానిచేసుకునే స్థితిలో వున్నదని తెలిసి నా అతని హృదయము కరుగలేదు. అపిల్లవాడు తల్లితండ్రుల బోవణలో వుండి వాళ్లకు ఎదురుచెప్పలేక, కట్నమునకు అశేషదాహేమానంపై చక్కగా రైల్వేలోపని చేస్తున్నాడు. ఇంతా ఎందుకు రాస్తున్నానంటే, విద్యా, వివేకముకలిగిన యువకులే ఇటువంటి అన్యాయాలు, అవివేకాలు చేస్తూ ఉన్నప్పుడు ప్రధానమనుకొని కట్నానికి అమ్ముడు పోతుంటే, ఇక బాలికలకు కొన్ని పరిస్థితులలో, ఆత్మహత్య తప్ప గత్యంతరమేమిటి? కాని వచ్చి సాధించలేము. 'ధైర్య సాహసేలక్ష్మి' అన్నాడు. అందుకని బాలిక లందరూ, ధైర్యముగా ముందడుగు వేసి చక్కగా చదువుకొని, పుష్కలముచేస్తూ తమ స్వకీర్తిమీద తాము నిలబడి, కట్నాలకు అమ్ముడుపోయేవాళ్లకు మేము చేసుకొనము, అని ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినరోజున కన్యల కష్టాలు, కన్నీటిధారలు వుండవు. తల్లి తండ్రులకూడా, కట్నాలకుపోసేదబ్బు తమ పిల్లల విద్యకు వినియోగిస్తే, కన్యల కష్టాలే తొంద, తమకష్టాలు కుడా తీరుతాయి.

— వ. సుజాత, బందరు.

ఓర్పుతో వ్యవహరించాలి

దద్దనాల రంగనాయకమ్మగారు ఈ నెల 1-వ తేదీ వనితాలోకంలో "నేరాలు నేర్చు గారాలు" అనే వ్యాసంలో సామాన్యంగా పిల్లలు ఏవిధంగా చెడిపోతున్నారో విపుల

కరించారు.

వారు పేర్కొన్న టైగాక, గారాబంచేత చిన్నచిన్న పనులు, ఆటబొమ్మలు సాధించుకొనేవాళ్ళు కూడా వున్నారు. మా కి ఒక సారి ఎందుకో అరిగాడు. అన్నం తిననని పట్టుపట్టాడు. మా ఇంట్లో పిల్లల్ని ఎవరూ బ్రతిమాలరు. కనుక కొంచెంసేపు అలాగే కూర్చోని ఆఖరుకు "నాకు బొమ్మలపుస్తకం తెచ్చిస్తే అన్నం తింటా"నన్నాడు. బ్రతిమాలటం తప్పింది కదా అని మనం సరే నంటాము. అన్నం తినేటప్పటికి ఆపుస్తకం వాడికియ్యారీ!

మరి ఇట్లాంటి పిల్లల్ని నులభోపాయ అంటే దారికి తీసికొనిరావాలి. కనుక పిల్లల మనస్తత్వాన్ని ఒకటి మనం ఓర్పుతో ప్రవర్తిస్తే ఈ బాధలు రావు; పిల్లలూ చెడిపోరు.

— కొత్తపల్లి ఉమాకుమారి.

[పెనుమలూరు.]

"మచ్చుతునకలు"

అంధ్రప్రదేశ్ జనవరి 1 వ తేదీ నంచి కలలో "దద్దనాల రంగనాయకమ్మ" గారు వ్రాసిన "నేరాలు నేర్చు గారాలు" అన్న వ్యాసం చాలా బాగుంది. వారు వ్రాసినట్లు కొందరు (ముఖ్యంగా ధనవంతులు, ధనవంతులనే ఎందుకంటున్నానంటే బీదవారైతే ఎంతగా గాబం చేసినా పిల్లలు కొరినవన్నీ తెచ్చివ్వలేరు.) పిల్లల్ని విపరీతంగా ముద్దుచేసి మొద్దుల్ని చేస్తూంటారు. వారు ఏదేళ్ళ పిల్లడు తిండికోసం మారాం చేశాడన్నార. వదేళ్ళ చంటిపాప వాళ్ళ అమ్మ ఎక్కడికేనా వెళ్లే తీరుబడిగా ఎక్కడికెళ్ళింది తెలుసుకుని, అంత మందిలోనూ "అమ్మారావే ఇంటి కడదాం" అంటూ వెనకనుంచి అవిడ నూలకాయం మీదపడి మొదలుపెట్టా చేతులేసి ఊపుతూ యికిరిస్తూంటే అవిడ కొడుకుని మందలించడం సరికదా వాడిని తప్పించుకుంటూ ఏకధాటిగా మూటాడు తూంటుంది. ఆ అబ్బాయిని "కాకా" అంటే అదేంకాదు మితిమీరిన గారాబం. అన్నట్లు పిల్లల చేపభావల విషయంలో చాల శ్రద్ధ తీసుకోవాలి, అన్నారు. మాకు తెలిసిన అమ్మాయి ఒకటుంది (12 ఏళ్ళుంటాయి) ■ అమ్మాయి వేసుకునే బట్టలు, చేసుకునే షేషన్లు సినిమాఫార్మి మించు తూంటాయి. షేర్ సయర్స్, గోళ్ళు పెంచుకోడం, కళ్ళు త్రిప్పడం అదోవిధమైన తల బిరుసుతనం, నిర్లక్ష్యం ప్రదర్శిస్తూంటే ఒళ్ళు మండుకొస్తుంది. చదువుకునే చిన్న పిల్లలు చేసే చెడ్డలేనా యివి? "పెద్దల ప్రవ

వనితా వాణి

రస! అమకరణే పిల్లలు!" అనే మాటకి ఈలాంటివాళ్ళు మచ్చుకునకల.

—ఎర. వి. సరోజానాయుడు, చిత్తూరు.

“నేరాలు: గరాలు”

‘నేరాలు నేర్చు గరాలు’ అన్న వ్యాసం రంగనాయకమ్మగారు, చాల బాగురాలారు. ఈ వ్యాసం చదువుకుంటే ఈ మధ్య నే జరిగిన ఒక సంఘటన గుర్తు వచ్చింది నాకు. మా నాన్నని ఈ వూరు బ్రాన్స్ ఫర్ షేయిటంవల, మేము ఇక్కడికి (గల (లేదం) వచ్చాం. మేమివూరు వచ్చామని తెలిసి, మా అమ్మ స్నేహితురాలు మా ఇంటికి వచ్చింది. అవిడ అడపడుచుకుండ వచ్చారావడతో. వచ్చినవాళ్ళకి తాంబూలాలివ్వాలిగా. అందుకోసం, అరటి పళ్ళు తెప్పించాం. పూర్వ పళ్ళు తెచ్చి ‘తేలిక’ మీద వుంచాడో లేదో, ఆ పిల్ల వాడు (వచ్చినావడ అడపడుచు కొడుకు) నాకు పండు ఇప్పిస్తావా, లేదా? అంటూ విడ్వటం ప్రారంభించాడు. పైగా వాళ్ళ అమ్మని విప్రువీడ, దబదబా బాడటం మొదలెట్టాడు. ఇంకచేస్తున్నా, అపిల్లవాణ్ణి ఒక్క మాటకూడా అనలేదు. అలా చేసుంటే ఇంకా నవ్వుకున్నారావడ. వాడి ఏడుపు వినలేక పండిచ్చాను. ఆ పండు గబగబ తినేసి, మళ్ళీ వాళ్ళ అమ్మని విడిపించటం మొదలెట్టాడు పండుకొవాలని. వాళ్ళు వెళ్ళిపోయేముందు, వాళ్ళిద్దరికీ పండు ఇచ్చాం. ఆ అబ్బాయికి కూడ ఇచ్చాం. తనపండు అలాగే వుంచుకొని, వాళ్ళిద్దరి చేతుల్లో పళ్ళుకూడ లాక్కున్నాడు. చూసేవాళ్ళకి మాకు విసుగేసింది కానీ, ఆ తల్లికి విసుగనిపించలా!

మాకు తెలిసినవాళ్ళలో ఒక అబ్బాయి వున్నాడు (20 ఏండ్లు) తాను ఒక్కడూ ఎక్కడికి వెళ్ళలేడు. వాళ్ళ అమ్మ కూడ అంతే. తన ఎక్కడికి వెడితే అక్కడికి ఆ అబ్బాయిని తీసికెడుతుంది. ఒకరోజు ఆ అబ్బాయిని మార్కెట్ కి పంపినా, “ఒరే అబ్బాయి, నీవు ఒక్కడివి వెళ్ళకు” అని చెప్పి, మా ఇంటికివచ్చి, మా తమ్ముణ్ణి (10 ఏండ్లవాడు) తోడుచేసి పంపింది. ఏమిచోడ్డయి! ఇలా వ్యాసాలు రాసే వాళ్ళని ఉత్తరాలద్వార పరివయం చేసుకోవాలని ఎంతో ఇష్టం నాకు. కానీ వాళ్ళు అగ్రదేవలు తెలియవుగా? నాతో వనితలందరూ ఏకీభవిస్తే, ఇంక ముందే నా వ్యాసాలు రాసేవారు తమ అగ్రదేవ కూడ రాసుకుంటే బావుంటుందనుకుంటాను

—కుమారి సుజన, మార్కాపురం.]

తండ్రి పాలూ ఎక్కువే!

దదనాల రంగనాయకమ్మగారు వ్రాసిన “నేరాలు నేర్చు గరాలు” చదివాను. రచయిత్రీ వ్యాసంలో పిల్లల పోకీరి తనానికీ, అనభ్య ప్రవర్తనకీ కేవలం తల్లి మాత్రమే బాధ్యురాలన్నట్లుగా వ్రాశారు. ఆ అభిప్రాయం సమంజసం కావడమే.

పిల్లల్ని గారంచేసి తెలికెక్కించుకుని వారు పెరిగి పెద్దవాళ్ళయ్యాక వారి ప్రవర్తనకి బాధపడం చాలా మంది తల్లిదండ్రులకు అనుభవమైన విషయమే! విరివిరిస గారంచేసి పిల్లల్ని నాశనం చేయడంలో తండ్రి పాలూ ఎక్కువగానే వుంటుంది. మా స్నేహితురాలొకామె తన ధర్మ పిల్లవాడిని గారంచేసి పెడవాళ్ళయ్యాక వారి ప్రవర్తనకి బాధపడేది. నేనోసారి వారింటికి వెళ్ళే అప్పుడు నాకు నిజం బోధపడింది. ఆయన ఆ పిల్లవాడిని క్రిందదింపకుండా తిరిగేవారు. కోలి అరుపు అరవమంటే అలా అరవడం, గుర్రంలా నడవమంటే అలా నడవడం... ఒక్కటేమిటి..... కుర్రాడు ఏది కోరితే అది తీచాలమీద తెచ్చి ఇవ్వాలిందే! లేకపోతే వినలేని మాటలతో తిడుతూ ఇంట్లో వుండే వస్తువుల నన్నిటిని విరిక్కిడతాడు. తండ్రి కొడుకు కోపాన్ని చూసి సుచ్చటపడిపోతుంటాడు. ఆ కుర్రాడికి తల్లిమీద గౌరవమే ఏ మాత్రమూ లేదు. ఓ దానీ దానిలా అజ్ఞలు జూరే చేస్తూంటాడు తండ్రి. వాడి మాటలకి, దర్జాకి నవ్వుకుంటూంటాడు. నా స్నేహితురాలి పరిస్థితి నేనున్న రెండు రోజులలో నాకు పూర్తిగా అర్థం అయింది. విధంగా పెంచుతున్న కుర్రాడి భవిష్యత్ ఏమవుతుందో నాకు అర్థం కావడంలేదు.

పిల్లల లేతమనుస్సులలో ప్రభుత్వంలో ఎలాంటి భావాలు అంకురిస్తాయో వాటి మీద ఆతని భావిజీవితం పూర్తిగా ఆధారపడి వుంటుంది. ఒకరిమీద ఎప్పుడూ అధికారం చెలాయించడం జీవితంలో సాధ్యపడదు. బాల్యంలో తల్లిదండ్రులు వారికిగల ప్రతి కోర్కెనూ తీర్చి మిగిలిన వ్యక్తులమీద చిన్నచూపు ఏర్పడేలా చేస్తారు. అలా పెరిగి పెద్దవాడయిన వానికి లోకంలో వారందరూ అల్లులుగా కనిపిస్తారు. వారికి వారి స్థానం తెలియడానికి ఎన్నో కష్టాలు ఎదురౌతాయి. మొదటినుండి ఒకరిని లక్ష్య పెట్టకుండా పెరిగినవారికి జీవితంలో ఎన్నో మానసిక మైన దెబ్బలు తగులుతాయి.

ఇవేమీ ఆలోచించకుండా తల్లిదండ్రులు బిడ్డల్ని గారంగాపించి పెడగొడుతున్నారు.

తన వ్యాసంలో చక్కని ఉదాహరణలిచ్చిన రంగనాయకమ్మగారికి అభినందనలు—

—కె. కనుంధర, దోకిపల్లె.

* * *

కాబోజీతో...

సోదరి కె. ఎస్. ఆర్. వాణిగారు కాబోజీతో వంటలు వ్రాశారు. అనిచేసినవాళ్ళను. చాలా బాగున్నవి. ఆమెకి అభివందన ములు. వనితలోకం ద్వారా ఎన్నో విషయాలు నేర్చుకోగలుగుతున్నాను. వ్యాసాలు విమర్శలు, వంటలు మొదలైనవి బాగుంటున్నాయి. ఈ కీర్తిక ముందు, ముందు ఇంకా అభివృద్ధి చెందుతుందని ఆశిస్తున్నాను.

—సి. కరలక్ష్మి, వైజాగ్.

* * *

కల్పవృక్షం

ఆంధ్రవారపత్రిక (18 డిసెంబరు) లో వనితలోకం కీర్తిక క్రింద కొత్తపల్లి, రాజ్య లక్ష్మీగారు వ్రాసిన “అమర సాయి” చేసిన చూశాను. చాల బాగున్నది. వారికి నా అభివందనాలు.

వనితలోకం కీర్తిక నాబోటి వనితలకు నిజంగా ఒక కల్పవృక్షంలాంటిదనే చెప్పవచ్చు. ఒక్కొక్కరికి తెలిసిన కొత్తవిషయాలను అందరూ వనితలోకం ద్వారా తెలిసికోగలుగుతున్నారు. మున్ముందు ఈ కీర్తికనింకా అభివృద్ధిపరుస్తారని నమ్ముతాను.

—ఎ. చంద్రలేఖ, తెనాలి.

* * *

మనస్సులు మారాలి

జనవరి 1 తేదీ పత్రికలో కుమారి ఎ. కనకంగారు వ్రాసిన “దేవుడు వరమిచ్చినా...” వ్యాసం చదివాను. నిజమే మరి దేవుడు వరమిచ్చినా పూజారి వరమియ్యటంలేదు. వరకట్నం నీ ధర్మ పిల్ల అయితే వ్యాసు అయింది గాని, వరకట్నం తీసుకోకుండా వివాహానికి అంగీకరించే వరులుగాని, వరుని తల్లిదండ్రులు గాని ఆరుదనటంలో అతిశయోక్తిలేదు. బిలుతోపాటు వరుని లేక వరుని తల్లిదండ్రుల సునస్సుల్లో గూడ మాడ్చురావాలి; అప్పుడే బిలు సఫలం అయ్యేది.

మాది రెక్కాడితే గాని దొక్కాడని సంసారం. మాకొక పెళ్ళిడు చెల్లెలు ఉంది. దానికి పెండ్లి గేడు త్రొంగుని ప్యాసయిన వానికిచ్చి యెయ్యాలన్నా అధమం వెయ్యి మూట పడవోళ్ళ కట్నమైనా ఇస్తామంటే గాని ఎవరూ ఒప్పుకోటంలేదు. నాకూ వివాహంకాలేదు. బి. ఎస్. సి. ప్యాసయి వంద రూపాయల ఉద్యోగం చేస్తున్నాను. నేను వివాహంచేసుకోవాలంటే కట్నం తీసుకోవాలా? అక్కరలేదా? చెప్పండి. తీసుకోకుంటే మా చెల్లెలికి వివాహం అయ్యేదాగా? —సత్తిరాజు హరిరాజు, చిలకలూరిపేట.★

★ ఆడవాళ్లు - ఆత్మహత్యలు ★

(28-వ పేజీ తరువాయి)

నర్మకృతులు వాడారు. ఎక్కడో కానని లోకములో, యెవరో తినో ఆబాంబులకీని చూపడం కూడదన్నాడు. తనలోకములోనే, తనతోడి ఆడవాళ్ళు యెదుటనే దానిప్రభావముచూపమని బోధించాడు. సహగమన నిరోధములో రామమహనరాయ కృత కృతుడయ్యాడు.

విరంతువులసంఖ్య యెక్కువైంది. కాలు జారినవాళ్ళకు కడగండ్లు తప్పలేదు. బానిసత్వం పెనుబామై పడగరెల్లింది. కన్యాకుల్లలు కాలమోషాయి. కులమోషలమోకుల్లమిచ్చి మెడకు ఓపచ్చని త్రాడుగట్టి సంతి పశువులాగ మేతవేసివా, వేయకపోయినా మోతబరువుమనే దుస్థితికి లోనైంది. స్త్రీలపాలిట పిరుడై వెలికాడు విరళిరింగం. చిందరవందర స్థితిలోనున్న స్త్రీజనోద్ధరణకు నడుం బిగించాడు కందుకూరి. విరంతు వివాహాలెక్కువ నడిపాడు. కన్యాకుల్లలు కాలరాచాడు. కాలచక్రం తిరిగింది. దానితోపాటు వారు పీరయ్యారు. కన్యాకుల్లం స్థానం వరవిక్రయ మాత్రమించింది. స్త్రీలే పురుషులను ఖరీదుచేసే కాలమిది! వరవిక్రయముతో చాలవంటుంటాలు సమసిపోయినా పరోక్షంగా స్త్రీకి అధికార మధికమైంది. కారదాచటంబ్ర బాల్యవివాహాలకు బాలారిషం చుట్టుకుంది. ముక్కు మొగమెరుగని మగవానికి తెలిసి తెలియనితనములో భార్యగా చలామణి అయినప్పుడే ఆత్మహత్యలు హెచ్చుగా జరుగుతుండేవి. వయోవతంసపు వివాహాలు వృద్ధిలో వచ్చినది లగాయితు ఆలాటి వాటికి అవకాశం లేకుండా పోయింది. యుక్తయస్సు వచ్చిన స్త్రీకి తన యిష్టమొచ్చినదాని నెన్నుకొను స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యము నేటి సంఘము, పురుషుడు కల్పించారు.

కాలుజారిన ప్రతిస్త్రీ ఆత్మహత్యలకు వడిగట్టుటలేదు. అదే వాస్తవమేలే కనివిని యెరుగని చావులను చూడవలసి వచ్చేది. నేటి వివాహాలన్నీ యుక్తయస్సు వచ్చిన వారియందే జరుగుతున్నాయి. చదువు సంధ్యలు - కోర్సులు - డిగ్రీలు పూర్తిచేసిన తరువాత నేటి విద్యాయువతి వివాహానికి సిద్ధపడుతూ వుంది. విద్య లేనివారుగూడా రెండుమూడు సంవత్సరాలు యింటబడి వుంటున్నారు. మరి పీరంత కాలుజారకుండా వున్నారని సర్దిశే చేయగలమా? ఇట్టి వివాహాలను సంఘము ఆమోదిస్తున్నది గదా! అట్టిసంఘానికి ఆత్మహత్యలను అంటగట్టడం భావ్యమా? అబలలని మనవైవేసిన

మద్రను అంగీకరిస్తూ, కన్యలారా జాగ్రత్త గుమా యని మన తేలత్వాన్ని చాటుకుంటున్నాము. కాలుజారిన కన్యలను వెన్ను ముద్దలవలె మ్రుంగే సంఘమేదీ ఈనాడు పెద్దపులివలె కామగొని కూర్చునివున్నదేమి లేదు. అయితే యీ కారణంగా స్త్రీ ఆత్మహత్యలు జరగడం లేదా అన్న సంశయం రావచ్చు. ఈ కారణముతో జరిగేవాటిని వేళ్ళమీద రెక్కగట్టవచ్చు. అవి అయినా ఆ కాలుజారిన స్త్రీ - కాలుజారదానికీ కారకుడైన పురుషునికీ మధ్య జరిగిన లోపాయికారీగాఢనుబట్టేజరుగుతుంటాయి. అంతటి మగవాడు ఈలోకములో దొరకడన్న పిచ్చి మనోనిశ్చయపు చేష్టలేతన గాఢ ప్రేమను మగవానియెదుట భారంజేసి చూపుటకు ఆత్మహత్యలతో ఆహుతి అవుతున్నాడు. పోరా పులయాళి నేనాడు బోలెడు మందివున్నారు. వట్టువులన్న వోలనే ఈగలు ముసురుతాయన్న విషయాన్ని మనం మనమనుచుకొంటే కాలుజారుటకు కారకుడు మగవాడు ఒక్కడేకాదన్న నిశ్చయానికి రాగలం. మగవాళ్ళకు మన్న తిరిపించే మగువలున్నారు. ఆడపిల్లల విషయం తండ్రికి తెలియడం బహుఅరుదు. అట్లే తల్లికి తెలియకుండా వుండడం బహుకొద్ది. తాను ఒక ఆడదిగా తన విడ్డూ చాలమంది తల్లులు కడుపులో పెట్టుకుంటూనే వున్నారు. వారికి మనం నేర్పవలసినది ఏమిలేదు.

స్త్రీకి పుట్టిలు పుణ్యలోకం, అల్లిలు ఆరళ్ళలోకమా!! అరణముకన్నా మరగమే మగవాడికి కరణము. మామగారి మాటలతో మానం, బావమరదుల బడాయి కూతలతో బడాయి! దూరంఅద్యో మగవాడే అరణానికి అరణులు చాచుతాడు. అత్తగారి ఆదరణ మాత్రం అల్లుళ్ళకు వుంటుంది. పిరు అక్కడికి వెళ్ళితే క్రొత్తఅలవాటను ఏలా అలవర్చుకోవాలి, వారు ఇక్కడకు వచ్చినా అంతే. పుట్టింట మగనిని మగవగా తానాడు కోవడంకన్నా, అల్లింట మగవాడుగా తన మగదాడుకోవడం అన్నివిధాలా మెరుగు. తల్లి విషం, పెళ్ళాంబెల్లమనేమాటల ఆచరణ సర్వత్రా వింటున్నాము. తల్లిమాటలతో పెళ్ళాన్ని దయ్యముగా యెంచి పారడ్రోలు వారు బహుఅగుదు. ఎక్కడైనా రెక్కకోటి జరిగినా, తిరిగి ఇంకొదానికి మగడి నవుతానన్న తలంపు వుంటుందిగా! తల్లిచేసే వంటవాద్యుల కంగీకరించి తన జీవితాన్ని పాడుచేసుకోనేవాళ్ళు మానవ మనాలి. భార్యాభర్తలమధ్య పేపిలతో విడిపోవడమనేది నేలేమాట. ఉన్నదానిని వెళ్ళగొట్టించి కొతదానిని నెత్తిన యెక్కించు

కోనే అర్థం బహుఅరుదు. అర్థం తెలిసినంతరించింది. కొడుకు కొడలు చిలుకాగోరింకలలాగ వుంటానికి ప్రతిరేతి ఉన్విక్కురుతుంది. గడుగ్గాయలు, గయ్యోలిగంప రెక్కడన్నా వున్నా గంజినీళ్ళకు గూడా కరువు తెచ్చుకుంటారు. కొడళ్ళు కొర్కెలే వాడవాడలా మేడలై వెలుస్తున్నాయి. స్త్రీకి తండ్రిఆస్తిలో హక్కులభించినా, అల్లింటి కాపురమే ఆనందభరితం. అన్న మనవదైవా, వదిన మనది కాదుగా! ఆడవిడ్డలు ఎలకాలం మనలను అంటిపెట్టుకొని వుంటారా? ఏ విరంతువో తప్ప ఆలా ఎవరూ వుండరు. ఆత్మాభిమానం అలవర్చుకున్న నేటి అత్తలకు ఆత్మహత్యల పాపం అంటగంటడం మనకే ఘోరపాపం. అల్లివారింట ఆడవాళ్ళ ఆత్మహత్యలు జరగడం లేదా అన్న ప్రశ్న రావచ్చు. అయినన్నీ సైన్ చెప్పినట్లు భార్యాభర్తలమధ్య వుండే వదిడుకుకులను బట్టి వుంటాయి. చేసే చేసే కాపురాలు చేరువుల, చెట్లపాలు చేసుకొనేవారు ఉభయలలో వున్నారు.

చలహామీ, చలస్వభావిన అని స్త్రీని ఇంతకరకు చిత్రిస్తూ వచ్చారు. మాటకు మాట ఇచ్చానమ్మ వాయనం, పుచ్చుకున్నానమ్మ వాయనం అన్నటుంటుంది. స్త్రీ పురుషులలో చలనములేని కాకకళ్ళ యెవరికీలేవు. ఉభయలకండ్లు చలిస్తూనే వున్నాయి. కండు చలించి కొర్కెల గుర్రాల నెక్కువారు ఇద్దరిలో వున్నారు. ఒకరివలన ఒకరికి తీయని కొర్కెలు తీరనప్పుడు, వారిచాటున పిరు పిరిచాటున వారూ అవినీతికి పాల్పడతారు. ఉన్నంతలో తృప్తిపడి తనగొంగూరే పుల్లనిదని తలంచి పొరిగింటికూర కర్రలు చాచక మనోరధాన్ని కటిపెట్టి కాపురాలను కడుగుట్టుగా నెట్టుకొచ్చేవారు ఉభయలలోనూ వున్నారు. ఇది సినిమాయగం. అందులో పాతవాటికి పాటిలు. హరిపుడకు అనుకరణలు, ఇష్టదేవతలు వటినటు లివ్వడు. అనుకరణలో అనుకరణ. తీయనివెన్నలరెండు తలంపులతో తెగతెంపులు. చిక్కినది చేత బట్టకొని చెలో మదరాన! తారలతీరు అలంకరణతో బసీల కెబడి లాడింగులను భర్తీచేసే ఆడవాళ్ళున్నారు. అమెరికన్ జాకెటు అలంకరణతో కాలరు పైకి తోడించి స్త్రీల రాకపోకలను దాడులు కామకానే మగధీరులున్నారు—ఏ ఒక్కరికో వ్యభిచారాన్ని అంటగట్టుటయినా నాటి కాలానికి సరిపడదు. పోనీ పురుషులలోనే ఆ దుర్మర్మ వుండనుకుందాం. ఇంతలోనే గొంతుక ప్రతి పోసుకోవని దేనికి? వ్యభిచారి, జూదరి, త్రాగుబోతు, దొంగ, కురూపి, కర్కెటకుడైన భర్తతో కాపురంచేయమని స్త్రీని బలవంతం ఎవరు చేశారు? సంఘము, పురు

పంజాబీస్త్రీల దిన చర్య

పంజాబీలను పరించి మనం తెలుసుకోవలసి వని చాలా ఉన్నాయినిస్తుంది. వాళ్ళ వేడుకలూ, అలవాట్లూ, పనిపాటలూ, మాటలూని తీయడం ఇవన్నీ చూసి అనుభవించే వాళ్ళ మంచిపనులను మనం కూడా నేర్చుకుందామని యిద్దిపుట్టుంది. పంజాబీస్త్రీలు రోజంతా కష్టపడతారు. ఉత్తినే కూర్చుని వాతాభాసీ వెయ్యరు. ఇదికాక వీళ్ళ పొడుపుచూస్తే ఆకృత్యము వస్తుంది. వీళ్ళంత కష్టపడతారో వీళ్ళ దిన చర్య చూస్తే తెలుస్తుంది.

సామాన్య సంపాదకలలో అంటే రూ 250 అలావు జీతగాని ఇంట్లో నాకరుండరు. భార్య అన్నిపనులూ చేస్తుంది. నాకర్ని ఉంచుకుందామన్నా 15 రూ|| 11 తక్కువ ఎవ్వరూ రారు. వాళ్ళయినా లిండీ, చా, బట్టలూ ఇవ్వాలి. ఇంక చాకలికి ఎంత గొప్ప వాళ్ళయినాసరే బట్టలు వెయ్యరు. వేసినా, మగవాళ్ళ పాంటలూ, షరూ, తన నిల్లు చీరలూ, అన్ని బట్టలూ లొంటి ఖరీదయినవి మాత్రమే వేస్తారు. మగతనన్నీ పిల్లబట్టలు, తనచీరలు, క మీ జు లు, రుల్వారిలూ, దుప్పట్లూ, ఒకటేమిటి అన్నీ ఉలికి ఆర

స్త్రీలు - ఆత్మహత్యలు

మధు సమృద్ధి విచారణలవల్లం స్త్రీ శమానభాగ మిచ్చారే! మరి చాడడంనేని? ఒకరిబుద్ధి ఒకరు ప్రళయంత మనుకుంటూ జపంచేసినన్నాళ్ళు ఈ భేజబుద్ధి తొలగరు.

ఏ వేసో కారణాలతో జరిగే ఆత్మ హత్యలకు నేటిసంఘము, పురుషుడు కారకులుకారు. పాత ఆచారాల ఆరాధన— హరిపుడీ అనుకరణచిత్రాలు—సారస్వతం అనునవే నేటి మానవుని అధోగతిపాలు వేస్తూవున్నాయి. ఒకరిపప్పును పదిపార్లు అంటే ఒప్పు అనునన్నట్లు నిత్యం కండ్లతో చదును చూస్తున్నప్పుడు, మనస్సు చెడు వైపే మొగ్గవచ్చు. మనం హంసలంగాడుగా! నీరు, పాలు-నంచీ పాలనే త్రాగడానికి. స్త్రీ పురుషులు సమానం. తప్పు అన్నది యెవరుచేసినా తప్పే-అన్న భోరణిలో నీతి దాయకమైన సారస్వతిని సినిమాలు రాగలిగి నప్పుడే అడవాల్లో ఆత్మహత్యల అధికృత తగ్గిపోతుంది.

వేస్తుంది. సాధారణంగా ప్రతిఇంట్లో ఇస్త్రీ పెట్టె ఉంటుంది. అన్నీ ఇస్త్రీ చేసి పెట్టుంది. బట్టలు కుట్టేందుకు దరికివ్వదు. అన్నీ తనే కుట్టుకుంటుంది. బజారుసామాను తెస్తుంది. ఇన్ని పనులూ చేసుందా అనుకుంటామా? ఇవికాక సాయంత్రం భర్తతో షికారు వెళుంది.

ప్రాద్దుశ్చైతని వంటచేసి భర్తకి, పిల్లలకీ పెట్టి, ఆఫీసుకి, స్కూళ్ళకి 10 గంటలకల్లా వంపిస్తుంది. ఒకరిద్దరు పిల్లలయితే, భర్త తన

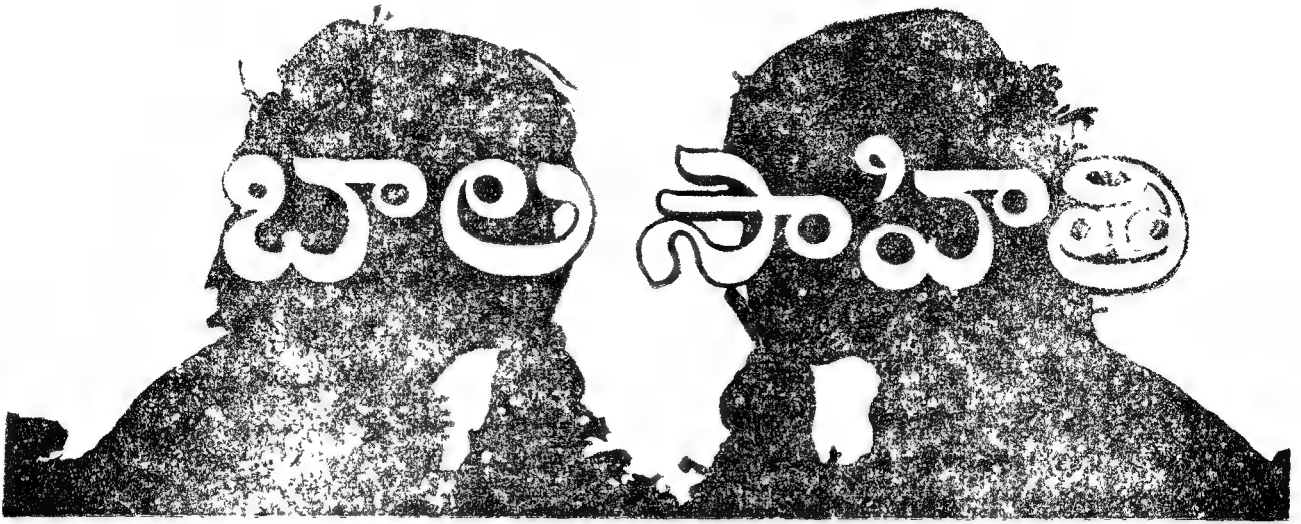
శ్రీమతి ఎన్. సుగుణ

నెలలుమీద పిల్లల్ని స్కూల్లో దిగపెట్టి తను ఆఫీసుకి పోతాడు. (అంటే బ్రాన్స్ ఫార్ట్ ఖర్చు తగ్గిందన్నమాట) వీళ్ళు జరిగినతరువాత ఇల్లుఉండి తిడిగడ్డతో శుభప్రయస్తుంది. బట్టలకి ఆరవేసి పన్నం, భోజనంచేసి, అంట్లు గోమకుని వచ్చేసరికి 12, 1 గం|| అవుతుంది. అప్పుడు ఇరుగు పొరుగుల ఆడ వాళ్ళు వస్తారు. చరికాలం అయితే ఎండలో మంచాలు వేసుకుని అల్లుకుంటూ కూర్చుని వాతాభాసీ కొట్టారు. లేకపోతే డోలూ అవీ తెచ్చుకుని అందరూ కలిసి పాటలు పాడు కుంటారు. వీళ్ళు పాడుకునే పాటలు అందరికీ వచ్చిఉంటాయి. ప్రతి స్త్రీకీ డోలు వాయిచడం వస్తుంది. ఇది చూసేందుకు తమాషాగా ఉంటుంది. ఇంక పెళ్ళిళ్ళలో, పుట్టునెంట్రుకలు, జన్మదినంలాంటి శుభ కార్యాలకి తప్పకుండా ఈ డోలు వాయిస్తూ పాటలు పాడటం వుంటుంది. అందర్నీ శుభకార్యాలకి పిలిచినప్పుడు 'లేడీస్ సంగీస్' అనికూడ పిలుస్తారు. నలుగురూ చేరి ఉయ్యాల లాగుతూ వాటికి సంబంధించిన పాటలు పాడుకుంటుంటారు. అన్నిటికంటే వీళ్ళ మంగళంపాట (ఓం తై జగదీకారే) అని విష సాంపుగా ఉంటుంది. ఇలా సాయంత్రం 4 గం||లవరకూ గడిపి మళ్ళీ పన్నలో నిమగ్నలవుతారు. చీకటిపడక మునుపే ప్రతివారూ భోంచేసి షికారు తిస్తారు.

భర్తకి ఆఫీసు నెలవురోజులో అందరూ కలిసి హుసింగ్ చేస్తారు. లేకపోతే పిక్నిక్, వినీమా ఏదోఒక కాలక్షేపం పెట్టుకుంటారు.

పెద్ద కుటుంబాలవాళ్ళయితే అందరూ కలిసి పసంతా చేసుకోవచ్చును. కాని ఒక్కోమేడంటే ఎప్పుడోనా బద్దకంవేసినా కొవలసినన్ని సదుపాయాలున్నాయి. రొట్టె 11 కొవలసినంతపిండి, ఎన్నిరొట్టెలువస్తే అన్ని కానూ ఎవరిచేరికేనా ఇచ్చి ప్రక్కనున్న హోటెలుకి పంపిస్తే వాడు రొట్టెలు చేసిస్తాడు. హోటెలేకే కాకుండా ఇదే వ్యాపారం చేసేవాళ్ళు వున్నారు. అంటే గొడుగుపిండినే రొట్టెలుచేసి ఇస్తారు. ఇలా చేసిఇచ్చినందుకు రొట్టెకి కానీ చొప్పున వుచ్చుకుంటారు. ఇంక రోజూ ఒక మనిషి 'టేలూ'మీద ఇస్త్రీపెట్టె పెట్టకుని ఇంటింటికీ వస్తాడు. వీళ్ళు తక్కువసాము వుచ్చు కుంటారు. ఇలా అయితే ఇస్త్రీపెట్టె లేక పోయినా, ఇస్త్రీ చేసేందుకు లేకపోయినా బాధలేదు. బొగ్గుల ఖర్చుకూడ చాల తక్కుంది. బొగ్గులు వాడగా మిగిలిన గుండ్రో "గోలాలూ"చేసి వెలిగించుకుంటారు. గోలా ఎలా చేస్తారంటే బొగ్గులగుండ్రం, మన్ను, నీళ్ళు కలిపి ఉండటకీటి ఎండపెట్టి వెలిగించుకుంటే బాగా కాలుతాయి ఇలా అన్నిపనుల వినుపులేకుండా ఎలా చేసుకుంటారని అడుగులే ఏమంటారో తెలుసా? నా పని నేను నెనుకునేందుకు వినుపెందుకు ఇంకోళ్ళ పన్నెలే వినుపుకాని. అయినా నాకర్నీ పెట్టుకుని వానికి జీతం, లిండీ ఇస్తే కనీసం 50 రూ||లు ఖర్చు అవుతుంది. దాని బదులు ఆ సాముతో మేమే పాలా, పళ్లూ మొదలైన బలమైన ఆహారం తినవచ్చును అంటారు. ఇదీ నిజమే అనిపిస్తుంది.

మనప్రక్క సామాన్య సంపాదకలలో చదువుకున్న గృహిణులు భర్త తెచ్చే జీతం చాలక తమా ఉద్యోగంచేసి భర్తకి సాయ పడాలనుకుంటారు. కాని ఆమె ఉద్యోగం చేస్తే ఇంట్లో వంటకీ మగతా పనికి నాకర్నీ పెట్టకోవలసివస్తుంది. ఆమె తెచ్చే జీతం నాకర్ కే సరిపోతుంది. అయినా నుఖం ఉండదు. ఇంక చదువుకోని స్త్రీలయితే చదువుకుంటే ఉద్యోగం చేసేదుమే అని విచారిస్తుంటారు. అలాగ విచారించే బదులు ఇంటిపనులు స్వయంగాచేసుకుని వాటికయే ఖర్చు తగ్గిన అది ఆర్పించినట్లే అవుతుంది. లేకపోతే ఆ సాముతో పంజాబీ ఆమె చెప్పినట్లు బలమయిన ఆహారం తీసుకోవచ్చును.

★ సౌ మ రి ★

బ్రక్కవలెటూరునందు
ఓబయ్యను రైతు ఒకడు
సోమరియై పనిమానుకు
నన్యానము స్వీకరించె.

భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ
పనిపాటలు చేయకుండ
ఉన్న ఆస్తి నంత నమ్మి
గడపె కొన్నిరోజులూ!

ఉన్న ఊర నున్న యెడల
గౌరవంబు దక్కదనుచు
భిక్షుమిత్రి జీవించగ
దేశయాత్ర బయలుదేరె.

ప్రక్కయారికేగగానె
బక్కపేగు ఓబయ్యకు
ఎక్కువయ్యె బరరాగ్ని,
ఒక్కముద్ద దొరుకదామె.

బ్రక్కయింటి ముందు నిల్చి
'అమ్మా' యని పిల్చె—రాగ
“మీ కెవ్వరి కిక ఆకలి
రాకుండా మందు నిత్తు.

బ్రక్కముద్ద కబళమిడుము”
అని పలికెను ఆకతోడ.
ఈమాటలు విన్న గృహిణి
విస్తుబోయి నవ్వురాగ,

“అన్నమేల, మందు తినుము,
ఆకలెల్లపోవు నీకు,
పో పా”మృని తరుమగానె
వచ్చువచ్చె ఓబయ్యకు.

ప్రీతియ్యకు బుద్ధివచ్చు,
కులిచేసి బ్రతుకనేర్చు.
పనిచేయగ బాధపడదు
పోమరులకు ఇదేనీతి!

పండితు పత్రిక

బ్రికసారి సికిందర్ తక్షశిలకు వచ్చాడు. అప్పుడు తక్షశిలను అంభి అనే రాజు పరిపాలిస్తున్నాడు. అంభి సికిందర్ కు విందుచేశాడు. మర్యాదలన్నీ పూర్తయిన తరువాత సికిందర్, అంభిని తక్షశిలలోని వింత లేబుని అడిగాడు.

“మా వట్టణంలో చాలమంది కళాకారులున్నారు. కాని నా దృష్టిలో మాత్రం, వారిలో వదిమంది వండితులు మహామేధావులు, గొప్ప ప్రతిభావంతులుగా కనిపిస్తున్నారు. వారిని ఎటువంటి కఠినమైన ప్రశ్న అడిగినా, జటక్కున, ఒక్కక్షణంలో జవాబిచ్చేస్తారు. వారికి చావంటే అనలు భయంలేదు!” అని నవనయంగా విన్నవించాడు అంభి, సికిందర్ కు.

“అయితే, నేను వారందరినీ పరీక్షించాలనుకొంటున్నాను.” అన్నాడు సికిందర్. అంభి “నరే” వన్నాడు.

మర్నాడు వండితులు వదిమందీ రాజుదర్బారుకు వేంచేశారు. వారిని సికిందర్ ఇలా హెచ్చరించాడు :

“నేను ఒక్కొక్కరినే ఒక్కొక్క ప్రశ్న వేస్తాను. ఏ మాత్రం అలవ్యం చేయకనే నడిగిన ప్రశ్నలకు క్షణంలో జవాబులు చెబుతూ ఉండాలి. అందరిలో ఎవరి జవాబు హీనంగా ఉంటుందో వాళ్ల తల మాత్రం తీసి వేయబడుతుంది ! జాగ్రత్త !”

సికిందర్ వారిలో తొమ్మిండుగురు వండితులను ఒక చోట, కూర్చుండబెట్టాడు. వదవ వండితుడు అందరికంటే ముసలివాడు. ఆయన ముఖంలో బ్రహ్మ లేజన్సు వెలిగిపోతూ ఉంది. ఆయనను ప్రశ్ననే కూర్చుండబెట్టి సికిందర్ ఆయన కిలా చెప్పాడు :

“తమరు, ఆ తొమ్మిండుగురు వండితులు, ఒక్కొక్కరే చెబుతూన్న జవాబులువిని ఎవరి జవాబు మిగతా

దూళివూడి

రాజా రామమోహనరావు

వారి జవాబులకంటే హీనంగా ఉంటుందో చెప్పాలి.”

వదుగురు వండితులూ నిండు కుండల్లా కూర్చుని ఉన్నారు. సికిందర్ వండితులను పరీక్షిస్తున్నాడన్న సంగతి తెలిసి తక్షశిలా మహానగరంలోని పౌరులు చూచుటకు రాజదర్బారుకు వచ్చారు.

“ప్రపంచంలో జీవించియున్న మనుష్యు లెక్కువా, చనిపోయిన మనుష్యు లెక్కువా?” అని సికిందర్ మొదటి ప్రశ్న.

“జీవించియున్నవారే ఎక్కువ. ఎందుచేతనంటే జీవించియున్న వారిని లెక్కించవచ్చును. కాని మరణించినవారిని లెక్కించలేము.” అని

మొదటి వండితుడి జవాబు. నభాభలి మార్గధానాలతో నిండిపోయింది. సికిందర్ వరుసగా ఒక్కొక్కరినే అడుగుతున్నాడు. సమాధానం చెప్పినప్పటికీ, తక్షశిల పౌరులు అలా మార్గధానాలు చేస్తూనే ఉన్నారు.

“ప్రపంచంలో భూమికి ఎక్కువ ప్రాణులున్నవా, నముద్రంలో ఎక్కువ ప్రాణులున్నవా?”

“నముద్రం కూడా భూమికి ఉంది కనుక భూమికి ఎక్కువ ప్రాణులున్నవి.”

“జంతువులలో అద్భుతమైనదేది?”

“అద్భుతమైనది అంటే అర్థం మనం ఇంతవరకూ, ఎప్పుడూ చూడలేనిది అని. కనుక ఏ జంతువునైతే మనం ఇంతవరకూ చూడలేదో అదే అద్భుతమైనది.”

“ధైర్యవంతుడైన నీ పాపి, మృత్యువుకు ఎందువలన భయపడడు?”

“మరణమే ధైర్యవంతుడైన నైనీ కుని జీవిత లక్ష్యం. అటువంటివానికి చావంటే భయమెందుకు? అతడు జన్మించినది మొదలు మృత్యువుకు నమోపంలోనే నంచరిస్తాడు. మర

చించిన తరువాత తిరిగి జన్మించినవ జీవితాన్ని పొందుతాడు."

"మొదట పగలా, రాత్రా?"

"పగలూకాదు, రాత్రీకాదు. ఈ రెండిటిలో ఏది ముందైనా, ఏది వెనకైనా ప్రపంచం మొదలంటా నాశనమైపోతుంది. సృష్ట్యాదినుండి పగలూ, రాత్రీ ఉన్నవి."

"మనం ప్రపంచాన్ని ఏ విధంగా ప్రేమించగల్గుతున్నాము?"

"సౌందర్యరాశిగా ప్రేమించ గల్గుతున్నాము. అనవ్యంగానూ, భయానకంగానూ ఉండి దానిని, ఎవరూ ప్రేమించలేరు."

"ఒకవేళ ఏమనిమైనా కనుక దేవత అయిపోవాలని కోరుకుంటే మిగిలినవాళ్లేం చేస్తారు?"

"ఎవరయినా కనుక అలాచేస్తే మరొకరు అలా చేయుటకు సాహ సించరు."

"చావు, బ్రతుకుల రెండింటిలో ఏది గొప్పది?"

"బ్రతుకే గొప్పది. ఎందుచేత నంటే బ్రతుకులో, ఎన్నెన్నో దుఃఖాలూ, సుఖాలు ఉంటాయి.

చస్తే అవేమీ ఉండవు."

"మానవునికి, ప్రాణం ఎంత వరకూ ఉండవలెను?"

"బ్రతికి ఉండడంకంటే చనిపో వడం మేలు అనుకునేటంత వరకే ప్రాణం ఉండవలెను."

సికిందర్ తొమ్మండుగురు పండి తుల హృదయాస్థోదకరములైన జవా బులూ బాగుగా విన్నాడు. తర్వాత తనదగ్గరనే కూర్చుండబెట్టిన పదవ పండితుడివైపు తిరిగి ఇలా అడిగాడు:

"ఈ జవాబులు తొమ్మిదింటి లోను ఎవరి జవాబు అన్నిటికంటే హీనంగాఉందో తమరే న్యాయంగా చెప్పండి"

పదవ పండితుడు బాగుగా ఆలో చించసాగాడు. ఆయన ఎవరి జవాబు బాగుగా లేదని చెబుతాడు! ఒకవేళ అలా కనుక చెబితే వాళ్ల తల ఎగిరి పోతుంది. కనుక కర్ర విరుగకుండా, పాము చావకుండా ఇలా చెబితే బాగుంటుందనుకొని తొణు కూ బెణుకూ లేకుండా ఇలా చెప్పాడు.

"వీరందరి జవాబుల్లోను ప్రతి యొక్కరి జవాబూ మిగిలినవారి

జవాబులకంటే తీసికట్టుగా ఉంది."

సికిందర్ తొమ్మండుగురు పండి తుల జవాబులూ విని ఉబ్బితబ్బితై పోతున్నాడు. ఇప్పుడు, పదవ పండి తుడి జవాబు వినడంతో ఇక అతని నంతోపానికీ మేరలేదు.

అప్పుడు సికిందర్ అత్యుత్సా హంతో అంభినిచూచి,

"నేను ఇదివరకెన్నడూ, ఎక్కడా ఇటువంటి పండితులను చూడ లేదు. నిజంగా వీరందరూ, మీ రాజ్యంలో 'దశరత్నాలు' అన్నాడు. ఇట్టి మహామేధావుల జవాబులు వినడంవల్ల నాజన్మ ధన్యమైంది.

సికిందర్ వారందరినీ తన ఆనం దానికి తగిన రీతిగా సత్కరించాడు! అటువంటి పండితులు తనరాజ్యంలో ఉన్నందుకు అంభి ఎంతో సంతోషించాడు!

తక్షశిలా మహానగర పౌరులు పండితు లందరినీ నగర వీధుల్లో అత్యంత వైభవోపేతంగా ఊరే గించారు!

[హిందీకథ ఆధారంగా]

దానిని గురించి ఆలోచించండి

అది ఇన్ ఫెన్ ట్

రెసిపి

గ్రైప్ వాటర్

నాకు కావలసినట్టిది

హైదరాబాద్ కెమికల్

అండ్ ఫార్మసుటికల్ వర్క్స్ లిమిటెడ్

హైదరాబాద్ - 500008

అన్నప్రాశన

వేంకట్రామయ్యగారు తన కోర్టు వ్యవహారాలన్నీ పూర్తిచేసుకుని 'అమ్మయ్య' అంటూ పెద్ద విట్టూర్పు విడిచారు. హైద్రాబాద్ లో ఈ పదిహేను రోజులూ, హోటలు భోజనం తినలేక ప్రాణం విసుగెత్తి పోయింది. నిమిషం కూడా, వృథా చెయ్యకుండా యింటి వద్ద వ్రాలాలనుకున్నాడు. అదీకాక ఆ మర్నాడే ఆయన కుమారునికి అన్నప్రాశన. ఇక ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ వెళ్లక తప్పదు. కాని ఎలా? రైలు సాయంకాలం గాని బయలు దేరదు. ఏం చెయ్యాలి? చుర్రాత్తుగా ఆయనకు హైద్రాబాద్ నుంచి బెజవాడకు క్రొత్తగా బస్ పర్వీసు వేసినట్లు గుర్తుకొచ్చింది. తక్షణమే సామానుతోసహా బస్

DL 322 A-X52 TL

స్టాండుకు వరుగెక్తాడు. అదృష్టవశాత్తు తన సమయానికి రావడం వలనసీటు కష్టం లేకుండా దొరికింది. ఉదయం బయలుదేరిన బస్సు పాయంత్రం నాలు గింటికిగాని జేరలేదు. అక్కడినుంచి తన చూరు నాలుగు మైళ్లంటుంది. నడిచి పోవాల్సిందే. అకాశం నిర్మలంగా వుంది. ఎండ కొంచెం తీవ్రంగానే వుంది. అయినా లెక్క జేయ కుండా వెళ్లి తీరాలనుకున్నాడు. ఉదయ మెప్పుడో హైద్రాబాద్ లో

కాఫీ త్రా గాడు. తీవ్రమయిన ఆకలి, దప్పిక ప్రారంభించాయి. ఆ సమ యంలో ఎవరన్నా ఓ గుక్కెడు మంచినీళ్లిస్తే ఏంచేయమంటే అది చేసివుండేవాడు. ఇంతదూరంవచ్చినా ఆయనకు బావి ఎక్కడా కనిపించ లేదు. వూరింకా సగం దూరమంది. చుట్టూ కలయ చూశాడు. రెండు మూడు ఫర్లాంగుల దూరంలో ఒక చేరో బావి వున్నట్లు కన్పించింది. తనకు తెలియకుండానే కాళ్లు ఆట

వైపుకు లాక్కెళ్లాయి. బావి వుందికాని చేదలేదు. అదృష్ట వశాత్తు అక్కడేవున్న పొదలో చేద కనిపించింది. బహుశా చేసు ఆసామి దాచివుంటాడు. ఎవరూ ఎత్తుకుని పోకుండా. ఆదరా బాదరా నీళ్లతోడి దాహం తీర్చుకొని, కాస్త మొలం శ్రమ కున్న తర్వాత, కొంత ఉప శమనం దొరికి, తిరిగి మళ్లి తన ప్రయాణం సాగించాడు. ఆ

బొక్కెనకు మనస్సులోనే ధన్యవాదాలర్పించాడు. వెంకట్రామయ్యగారు యింటికి చేరుకునేటప్పటికి దాదాపు ప్రొద్దు కూకింది. “ఏమండీ యింత ఆలస్యంగా వచ్చారేం” అంటూ భార్య విశాలాక్షమ్మగారు చంకలో పిల్లవానితో ఎదురొచ్చింది. మీరు లేకుండానే అన్న ప్రాశన చేయలేమోనని దిగులుపడి పోయాను. అమ్మయ్య! ఎలా అయితేనేం! సమయానికి వచ్చారు. అంటూ భారమైన నిట్టార్పు విడిచి పిల్లవాణ్ణి ఆయన చేతి కందించింది. ఇంతలో తండ్రిరాకచూసి దగ్గరలో ఆడు కుంటాన్న రేఖ, అమ్మాయి తోపాటు, గుండులా, ఆరోగ్యంగావున్న ఓ అబ్బాయి పరుగెత్తు కుంటూ వచ్చారు. ఆయన రేఖకు, నాలుగు చాక్లెట్లు యిచ్చి, ఆ అబ్బాయికి కూడా యిస్తూ “ఈ అబ్బాయెవరే” అంటూ, కుతూహలంగా అడిగారు. “మన సుందరికొడుకుకాదు టండీ!” వాళ్లు యీ రోజే వచ్చారు, అన్నప్రాశనకు. “మీ మేనల్లుని మర్చి పోయారా?” అంటూ ఆమె ఫక్కున నవ్వేసింది. “అ! నేను చూసి నప్పుడు సన్నగా వుండేవాడు. ఇప్పుడు గుండు ముక్కలా బలిశాడు. మరినుండరే?” అంటూ ప్రశ్నించారు “ప్రక్కవారింటికి వెళ్లింది. ఇప్పుడే వస్తుంది. మీరు స్నానం అవ్వండి కానీయండి. ఎప్పుడు భోంచేశారోయేమో” అంటూ విశాలాక్షమ్మగారు యింట్లోకి వెళ్లారు. కావలసిన తయారీలన్నీ చేయడానికి. వెంకట్రామయ్యగారు కూడ లోనికి వెళ్లి కుమారుని ఉయ్యాలలో పడుకోబెట్టి స్నానానికి బయల్దేరారు. వెం కట్రామయ్యగారు బడలికంతా పోయేలా హాయిగా వేణ్ణి స్నానం చేసి భోజనానికి కూర్చున్నారు. విశాలాక్షమ్మ గారు దగ్గరేవుండి భర్తకు ఆప్యాయంగా వడ్డిస్తోంది. మామూలు, వంకాయకూర కాకుండా, జిలేబీ, లడ్డూ, అరిశెలు అన్నీ ఆయన ముందు వుంచారు. వెంకట్రా మయ్యగారు బాగా ఆకలిగా వుండటంచేత ఆదరా బాదరా తినేస్తున్నారు. విశాలాక్షమ్మగారు “ఏమండీ వెళ్లిన పనయిందా?” అంటున్నా ఆయన వినిపించుకోలేదు. ఇకవుండ బట్టలేక ఏమండీ పదార్థాలు అంత బాగున్నాయా? అని అడి గింది. వెంకట్రామయ్యగారు పళ్లెంలో మిగిలిపోయిన కూరను ఆప్యాయంగా తింటున్నారు. “ఆహా! ఎంతో బాగున్నాయి. ఈ జిలేబీకూడా ఎంతో బాగుంది. హైద్రాబాద్ లో హోటల్లలో ఎన్నో పదార్థాలు చూసేవాణ్ణి. అదేమిటో తిన బుద్ధయ్యేడికాదు. కాని యివి ఎంతో రుచిగా వున్నాయి. అన్నట్టు యివన్నీ ఎందుకు చేశావు! అన్నారు ఆశ్చర్యంగా.

“రేపే కదండి అన్నప్రాశన. ఇంతలోనే మతి మరుపా నేనూ మీ చెల్లెలుకలిసి ‘డాల్టా’తో తయారు చేశాం” “ఏమిటి ‘డాల్టా’తోనా? అంటూ వెంకట్రామయ్యగారు వివ్వెర పోయారు. అయితే యీ వంకాయకూర, కూడా, ‘డాల్టా’తోనే తయారు చేశారా? “అవును ‘డాల్టా’తోనే. అన్ని పదార్థాలూ ‘డాల్టా’తోనే తయారు చేశాం. అది చాలా పుష్టికరమేకాకుండా చౌక అని కూడా మీ చెల్లెలు చెప్పుతుంది. అని విశాలాక్షమ్మ గారు అంటావుండగా అడుగుల చప్పుడయింది. సుందరి వస్తూనే యీ చివరి మాటలు విన్నది. ఆమెకూడా అందు కుంది, “అవునన్నయ్యా ‘డాల్టా’తో అన్నీ చేయవచ్చు పోవువే యడం మొదలుకొని కూరలు, పులుసు, ఒకచేమిటి సమస్త పదార్థాలూ తయారు చేయవచ్చు. మంచి నేతిలో విటమిను “ఎ” ఎంతుందో అంతే ‘డాల్టా’ లో కూడావుంది, అంతేకాకుండా విటమిను “డి” కూడా యిందులో కలప బడింది, పైగా నేతికంటే చౌక. పుష్టి కరంకూడానూ” మేమంతా అదేవాడుతున్నాం. అన్నది గ్రుక్క తిప్పుకోకుండా. వెంకట్రామయ్యగారికి ఇంధాక తనమేనల్లుణ్ణి ఎందుకు గుర్తుపట్టలేకపోయాడో యిప్పుడ ర్థమయింది, ఇంతలో విశాలాక్షమ్మగారు అందుకుని, “ఏమండీ మనమూ రేపటినుండి ‘డాల్టా’నే వాడదాం, మనకు పాడివున్నా భోజనాలకు కావలసిన నేతికి, త్రాగ టానికే సరిపోతుంది, పాలను హాయిగా పాలలాగే త్రాగుదాం, మిగతా అన్ని వంటలకు మనం ‘డాల్టా’ను ఉపయోగించడం మంచిది. “అయితే ‘డాల్టా’ మనపూశో దొరుకుతుందా? అన్నారు వెంకట్రామయ్యగారు అనుమానంగా, సుందరి అందుకుని, “ఆహా! అన్నిచోట్లా దొరుకుతుంది వనస్పతి విడిగా కొనరాదు సీలు చేసిన టిన్నుపై ఖర్చు రపు చెట్టు గుర్తుందో, లేదో చూసి మరీ కొవాలి” అన్న ది సుందరి. “వెంకట్రామయ్యగారికి సాయంక్రం తామ వస్తూండగా బావి వద్ద జరిగిన పంపుటన గుర్తుకొచ్చింది. ఈ విష యం వారికి వర్ణిస్తూ, ‘డాల్టా’ మన ప్రాంతాలలోనూ విరి విగవాడ బడుతూన్నట్లు కనబడుతుంది. లేక పోతే చేలో బావి దగ్గరకూడా ‘డాల్టా’ టిన్ను ఎలావుంటుంది అయితే రేపటినుండి మనమూ ‘డాల్టా’నే వాడదాం. ఎం దుకంటే అది చాలా పుష్టికరమైనది, చౌకగూడాను.” అంటూ సంకోషంగా చేతులు కడుక్కొడానికి లేచారు.

వ్యాధిగ్రస్తులు సలహా పొందండి!

ప్రాక్టీషనర్, ఢిల్లీ, వారిని యీ క్రింది ప్రకారములలో కలుసుకొని చెప్పిన సలహా పొందండి. విజయవాడ : మోడరన్ కేఫ్, గవర్నర్స్ పేట 5-2-58 ఉ|| 9-12.

కాజుండి : కాంతి నివాస, 6-2-58 ఉ|| 8-11.

విశాఖపట్నం : గ్రీన్ లాండ్స్ హాటల్ 7-2-58 ఉ|| 8-11.

కాకినాడ : రాష్ట్ర ఎం. ఎల్. హోమ్ 8-2-58 ఉ|| 8-10.

మచిలీపట్నం : ఇంద్ర భవన్, 9-2-58 ఉ|| 8-11.

గుంటూరు : ఉడిపి శ్రీ కృష్ణ భవన్, 10-2-58 ఉ|| 7-9.

నెల్లూరు : నేషనల్ లాడ్జ్, బోర్లింగ్ & లాడ్జింగ్, 11-2-58 ఉ|| 8-11.

మద్రాసు : ఉడ్డలండు హోటల్, మైలాపూర్ 12-2-58 ఉ|| 8-12; ము|| 1-8.

మంగళూరు : జయశంకర్ 25-2-58 ఉ|| 8-11.

రెంగుళూరు : మద్రాస్ ఫుడ్ లాండ్స్ హోటల్ 27-2-58 ఉ|| 10-1.

అనంతపురం : గజేంద్ర విలాస్ 28-2-58 ఉ|| 8-11.

కర్నూలు : శ్రీ వెంకటేశ్వర హోటల్, 1-3-58 ఉ|| 8-11 గం||

హైదరాబాద్ : తాజ్ మహల్ హోటల్, 80 గోఫీరోడ్, 2-3-58 ఉ|| 10-1 ము|| 2-4.

ARYAVARTA POLIO ASHRAM.

114-E, Kamla Nagar, Delhi.

ఫోన్ : 27858. తంలి : "Poliocure"

వైద్యులను నివారణ విధానములను తెలుపు చిత్రములనున్న ప్రకం "Polio-myelitis & Ayurveda" (ఇంగ్లీషు) ప్రతివెల 7.50; పోస్టేజీ 90 ప. వై.

N.B. సలహాలు ఇంగ్లీషు, హిందీలో యివ్వబడును. సలహాకు చార్జీలు సరసం.

న్యూఢిల్లీ లేఖ

(5-వ పేజీ తరువాయి)

కులను పనికాగానే తొలగించరాదని ఒక నిశ్చయం లేకపోయింది. మరోవంక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం "కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ ఆధిపత్యం" అని రైతులకు నీరు పడ్డాయి చేయాలని వాదిస్తున్నాయి.

ఈవిధంగా అటు నీటి సరఫరాకు రావలసిన రివిన్యూను కొట్టేస్తున్నారు. ఇటు పని అయిపోయినా కార్మికుల జీతభత్యాలు భరిస్తూనే ఉన్నారు.

శుభస్య ఇది: నీటిపారుదల సౌకర్యాలను ఉత్తయోగించి, భావ్యం దిగుతున్నట్లు తగ్గించి వేయటానికి ఎందుకు ప్రయత్నించడంలేదు? రాష్ట్రంలో అడిగినప్పటికీ కేంద్రం ఆహార సహాయం ఎందుకు చేస్తోంది?

ప్రపంచంలోకెల్లా ఎత్తయిన, బహుశా మన దాములు కడుతున్నామని ప్రచారమైతే ముమ్మరంగా జరుగుతూనే ఉంది. కానీ నీటివల వివిధ ఫలితాలు సాధించారా అని ప్రశ్నిస్తే మాత్రం జవాబులేదు.

అవును మరి, చేతులు మారటానికేగడాడబ్బు! అలాగే చేతులు మారటానే ఉంది.

నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులో గాని, కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టులో గాని పూర్తయిన స్కీముల నిర్వహణం, అజ్ఞాయిషీ చాలా ముఖ్యమైన బాధ్యత. బలవంతం రాయ్ మెంట్ కమిటీ వారు జరిపిన దర్యాప్తులో ఈ క్రింది విషయాలు వెల్లడయ్యాయి:—

ఆయా ప్రాజెక్టులపనిలో పాల్గొన్నవారిని పిలిచి దర్యాప్తు చేస్తూ రోడ్ల మీద అజమానిషీ ఎవరికి ఉండాలని అడిగితే, నూటికి 18 గురు ప్రభుత్వానికి ఉండాలన్నారు. 80 మంది పంచాయతీలకనీ, 25 మంది రోడ్లవలన ఎవరికి ఉపయోగముంటుందో వారికీ సమాధానమిచ్చారు. ఇది చిత్రమే. రోడ్లవలన యావత్ దిక్కి ఉపయోగముంటుందని నూటికి 25 మందికి తెలియదన్నమాట. దీనివల్ల ఇంకోటి కూడా తెలుస్తుంది. ఆయా ప్రాజెక్టుల్లో కొన్ని కొన్ని కృత్యులవారు ఏమీ పాల్గొనలేదన్నమాట. పాఠశాలలపై అజమానిషీ బాధ్యత ఎవరిదని అడిగితే నూటికి 21 మంది ప్రభుత్వానిదనీ, 81 మంది పంచాయతీలదనీ, 28 మంది వాటివల ఉపయోగం పొందే వారిదనీ చెప్పారు. బావుల విషయంలో నూటికి 87 మంది పంచాయతీలదనీ, 28 గురు బావుల్ని ఉపయోగించే వారిదనీ, 5.2 మంది ప్రభుత్వానిదని చెప్పారు. మరికొంత కొద్ది విషయంలో నూటికి 50 మంది వాటిని ఉపయోగించేవారిదే బాధ్యత అనీ, 7 గురు పంచాయతీలదనీ చెప్పారు. అంటే సగానికి

సగం మందికి మరికొంత కొద్ది ఉపయోగం అందరికీ ఉంటుందని తెలియదన్నమాట. కమ్యూనిటీ కేంద్రాల విషయంలో నూటికి 80 మంది పంచాయతీల బాధ్యత అనీ, 11 మంది కేంద్రాల నిర్వాహణలో పాల్గొన్నవారి బాధ్యత అనీ, ఇద్దరు ప్రభుత్వానిదనీ అన్నారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వంలోని ఇద్దరు ఉన్నతాధికారులు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసులో 85 ఏళ్ళ పరిమితిని మొన్న పూర్తి చేశారు. ప్రధాన కార్యదర్శి సర్ రాఘవన్ పిళ్ళై ఒకరు, రాష్ట్రపతి కార్యదర్శి శ్రీ సి. ఎస్. వెంకటాచారి ఒకరు. సర్ రాఘవన్ 1898 జూలై 24 న, శ్రీ వెంకటాచారి 1899 జూలై 11 న జన్మించారు. మొదట వీరిద్దరూ మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయంలో చదువుకుని, తరువాత కేంద్ర విద్య, ట్రైనిటి కాలేజీలో చదువుకున్నారు. ఇద్దరూ 1928 జనవరి 1లో, వెంకటాచారి 15 న రాఘవన్ 16 న ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసులో చేరారు. రాఘవన్ మొదట అప్పటి సెంట్రల్ ప్రావిన్స్ లో అసిస్టెంట్ కమిషనరుగాను, డిప్యూటీ కమిషనరుగాను 1927 డాక్టరీ పనిచేసి, ఆ తర్వాత మరుసటి కార్యకలాపాలు చేశారు. స్వాతంత్ర్యోద్యమ చావుక ఈయన ప్రాస్థానిక మొట్టమొదటి భారతరాయబారిగా నియోజ్ఞులయ్యారు. తరువాత భారతదేశం చివరి మంత్రివర్గ కార్యదర్శి అయ్యారు. పిమ్మట సర్ గిరిజాశంకర్ బాజ్ పాయ్ స్థానంలో ప్రధాన కార్యదర్శి అయ్యారు. ఈయన ఉద్యోగపరిమితి ఇప్పుడు పూరించారు.

శ్రీ సి. ఎస్. వెంకటాచారిని యు. పి. లో చేశారు. అప్పుడు పారిటీకల్ డిపార్ట్ మెంట్ లో పశ్చిమ భారతంలో గవర్నర్ జనరల్ ఏజెంటుకు సహాయకార్యదర్శిగాను, బరోడాలోని రెసిడెంట్ కు సహాయకుడుగాను, 1980 లో మధ్య భారతంలో జనాభానూపరింపెంజెంటుగాను, 1988 లో యు. పి. లో గ్రామాభివృద్ధికాఖిలాస పనిచేశారు. 1987 లో మలయాలో భారత ప్రభుత్వ ఏజెంటుగాను, ఆ పిమ్మట యు. పి. లో అలహాబాదుకు కమిషనరుగాను, తరువాత జోధ్ పూర్ కు, టిక్ నీరుకు దివానుగాను పనిచేశారు. టిక్ నీరు దివానుగా ఉన్నప్పుడే ఆయన రాజభుత్రసంస్థానాలన్నిటినీ విలీనీకరించడంలో సర్కార్ పట్టుకున్నాడని 1951 లో శ్రీ వి. పి. మీనన్ స్థానే స్వదేశీ సంస్థానాలకాఖిలాస కార్యదర్శి అయ్యారు. 1954 లో రాష్ట్రపతికి కార్యదర్శి అయ్యారు. వీరిప్పుడు ఈపదవినుంచి ఈ జనవరి 15 న రిటైరుయినారు.

సినిమా

★ స్టూడియోలో సుకర్నో ★

ఈ సెల 10 వ తేదీన బొంబాయి సినిమా రంగంలో చెప్పుకోదగిన ఒక సంఘటన జరిగింది. ఇండోనీషియా అధ్యక్షుడు బా|| సుకర్నో గౌరవంగా లోని ఫిల్మ్ ఫెస్ట్ నూడియో దర్శించారు. బొంబాయిలోని ఫిల్మ్ నూడియోలకు ఒక దేశం అధిపతి వచ్చి ఆస్తి చూడటం ఇదే మొదటిసారి. బా|| సుకర్నో పూర్తి మిలిటరీ యూనిఫాం లో ఉన్నారు. కాలకు అధ్యక్షుని చిహ్నమైన పక్షి తలం తగిలించుకున్నారు. తన స్వంత పరివారంతోను, బొంబాయి ప్రభుత్వ అధికారులతోను, పోలీసు అధికారులతోను, ఇండో

బొంబాయి సినిమా లేఖ
[ప్రత్యేక ప్రతినిధి]

నీషియాలోని భారత రాయబారి శ్రీ జి. పార్థసారథి, బొంబాయిలోని ఇండోనీషియన్ కాన్సుల్ జనరల్ సరి, ఇంకా ఇతర ప్రముఖులతోను ఆయన సరిగా మధ్యాహ్నం రెండున్నరకల్లా నూడియోకి వచ్చారు. ఇంత అటహాసంగా ఒక రాజ్యాధిపతి తన నూడియోకి వచ్చినా శ్రీ తులారాజలాన్ గొప్పగా ఏర్పాట్లను చేయలేదు. ప్రత్యేకంగా అలంకారాలేమీ చేయలేదు. ఎక్కడా సందడిలేదు. కాకపోతే గేను దగ్గర ఇండోనీషియా పతాకం ఒక్కటంటే ఒక్కటి ఎగరలేదు. నూడియో సిబ్బంది కార్మికులు బస్ దగ్గర్నుంచి, బుష్ పరుల దాకా ఎవరి నుమూలు దుస్తుల్లో వారు

బాలతార జెయిక్ ఇరాన్. 1956 సం||పు రమిళి చిత్రాల్లో (యార్ పయ్యన్) ఉత్తమ బాలనటిగా మద్రాసు ఫిలిమ్ ఫెస్ట్ సంఘం ఈ ఏడేళ్ళిల్లకు బహుమతి ఇచ్చింది.

హజరయ్యారు. ప్రాంత సుకం ప్రాంత శ్రీ శివగర్ ముఖర్జీ ఎక్కడా పతాకాలు. ఇంత ఇదిగా ఉన్నా బా|| సుకర్నో సహజంగా చలనచిత్రాభిమాని గనక ఉత్సాహంగా తారలతోను, సెట్స్ దగ్గర ఉన్న వివిధ చిత్ర నిర్మాతలతోనూ కలిసి మెలిసి తిరిగారు. శ్రీ జలాన్ ఆయనకి పూలమాల వేసి స్వాగతం చెప్పారు. “ఇదేనా భారత దేశపు హాల్ ఫుడ్?” అని అధ్యక్షుడు అడిగిన ప్రశ్న జలాన్ కు సరిగ్గా అర్థం కాలేదే వుంది... తన నూడియోను గూర్చే అడుగు తున్నారనుకుని “అవునువును. ఇదే భారత దేశపు హాల్ ఫుడ్” అని సమాధాన మిచ్చారు. సంగీతమందిరంలో బా|| సుకర్నో “మీ సినిమా సంగీతం మా సంగీతం ఒక్క మాదిరిగానే ఉన్నాయి” అని ప్రశంసించారు. దీనికి “అవునుండీ. మా నూడియోలో అన్ని రకాల సంగీతం దొరుకుతుంది” అని జలాన్ సమాధానం. దురదృష్టవశాత్తు ఆ సందర్భంలో అనిల్ బిశ్వాస్ పూర్తిగా అభారతీయమైన సంగీత సంగీతాన్ని వినిపించారు. తరువాత అధ్యక్షుడు ప్రాప్త శోభను దర్శించారు. అక్కడ పురాణ పురుషులు ధరించే కీటాలు వగైరాలున్నాయి. ఒక కిరీటం చూసి ఆయన మెచ్చుకున్నారు. “మీరు పెట్టకు చూడండి” అని ఒకరవగా ఆయన చిరునవ్వునవి్వ జలాన్ గారి అభిమానతార అయిన అమిత తిలపె ఆ కిరీటం పెట్టారు.

తరువాత అధ్యక్షుడు “కాలాపానీ” సెట్ చూడడానికి వెళ్ళారు. అక్కడున్నంత సేపూ ఆయన మంచి ఉత్సాహంగా కనిపించారు. నిర్దాత, నటుడు దేవానంద్

★ బొంబాయి సినిమాలేఖ ★

అయన్ని సెట్ లోకి ఆహ్వానించాడు, వరినీ జయవంత్, తనూ సటిం చే ఒక సన్నివేశాన్ని రిహార్స్ చేసి చూపించాడు. తరవాత ఒకరికొకరు పరిచయం చేసుకున్నారు. డా॥ సుకర్ అప్పుడు దేవానంద్ ని గుర్తు పట్టారు. "ప్రజలకి మీమీద చాలా మోజు ఉంది" అని అభ్యుతాను అనగానే, దేవానంద్ "మీ మీద మాత్రం తక్కువగా ఉంది!" అని సమాధానమిచ్చాడు. పూటింగ్ అంత విసుగు పుట్టేది మరోటి లేదని దేవానంద్ కొంచెం సిగ్గు పడుతూ అన్నాడు. "అవును, నాకు తెలుసు.

నేనూ హాళీవుడ్, మాస్కో ఇంకా ఇతర చోట్ల స్టూడియోలు చూశాను. నిజమే. చెప్తే విసుగానే ఉంటుంది మీపని. కానీ నేను సినిమాలంటే చెవికోసుకుంటాను. కాస్త తీరిక చిక్కగానే సినిమాలు చూస్తూ ఉంటాను. మీరు వేసిన సినిమాలు కూడా కొన్ని చూశాను. రాబర్ట్ టెలర్ అంటే నాకు మహా ఇష్టం" అని అభ్యుతాను చెప్పారు. దర్శకుడు రాజ్ భోస్లా ఆ సన్నివేశాన్ని వివరించి చెప్పారు. హీరో దేవానంద్ పాటవాడు తుండగా చిట్టతల వరినీ జయవంత్ ఆపాట భావాన్ని ముద్రల్లో

అభివ్యక్తించి వ్యక్తం చేస్తూ ఉంటుందట "నా గానే ఉందిగాని ఇంకొకటి ఆ ఆమ్మాయి ఏమిటి అంటుంది?" అని డా॥ సుకర్ ప్రశ్నించారు. "మరేం లేదు. ఆమ్మాయి హీరోని ప్రేమించింది. ఆ ప్రేమని ముద్రల్లో వ్యక్తం చేస్తోంది," అని రాజ్ భోస్లా వివరించారు. "కాలాపానీ" సెట్ వద్ద చాలాసేపు గడిపి అభ్యుతాను మరోఫోర్ లోకి వెళ్లారు. అక్కడ సునీల్ దత్ నిరాతరవీందర్ దావే చిత్రంలో నటించాడు. పాడుగా, అందంగా ఉన్న సునీల్ దత్ ని ఇండోనేసియన్ కౌన్సిల్ జనరల్ సరి అభ్యుతానికి పరిచయం చేసింది. సునీల్ పూలమాల వేసి ఆహ్వానించి, తోటి వారికి ఆయన్ని పరిచయం చేశాడు.

“సూప్ ఓ రాణి, చరణ్ కా రాజా”లో దేవానంద్, వహీదా రెహమాన్.

చివరికి అధ్యక్షుణ్ణి సుడియో థియేటర్ కు
సుకు వెళ్ళారు. ఆల్బాహార విందు జరిగింది.
తరువాత "నాగిన్"లోని గేవాలర్ ఘట్టాన్ని
ప్రదర్శించారు. ఈ ప్రదర్శన కేగానే
అధ్యక్షుడు అసలైన భారతీయ సంగీతం
వినాలని ఉండన్నారు. వెంటనే నళినీజయ
గంత్ నిపిలిపించారు. ఆమె తన "నాబుహార్"
చిత్రంలోని ఒకపాట మధురంగా పాడింది.
ఈపాటని అధ్యక్షుడు చాలా మెచ్చు
కున్నారు. ఆమెది కోకిలకంఠమని ప్రశంసించిస్తూ
ఆటోగ్రాఫ్ కూడా ఇచ్చారు.

అంతేనే పూ తన ప్రక్కనే కూర్చున్న
అమితాను కూడా అధ్యక్షుడు సుకర్నో
మెచ్చుకున్నారు. ఆతరువాత ఈ విలేఖరితో
మాట్లాడుతూ తన అందాన్ని ఆయన తేగ
మెచ్చుకున్నారని, పెళ్ళియిందా అనీ, ఎవర్న
యినా ప్రేమించావా అనీ ఆయన అడిగారనీ,
తనతో విందుకు రమ్మని అడిగారనీ ఆమె
చెప్పింది.

ఫోటోగ్రాఫర్లు తనకేసి చూసి తట
పటాయినూ ఉండటం చూసి 12||
సుకర్నో నల్లకళ్ళదాలు తీసేసి పక్కనున్న
అందాల తారలతో మాట్లాడుతూ కూర్చు
న్నారు. ఫోటోగ్రాఫర్లు కావలసివచ్చి
ఫోటోలు తీసుకున్నారు.

* * *

బొంబాయి ప్రభుత్వం ఈ నెల 11 వ తేదీన
ప్రారంభించిన జాతీయ పాదపు ప్రతాప
ఉద్యమానికి సహాయంగా తారలు సర్కిల్,
దిలీప్ కుమార్, బేబీ నాజ్, రూపమాల,
డెయిజీ ఇరానీ, తదితరులు, సంగీత దర్శకులు
శంకర్, జైకిషన్, ఇంకా లతామంగే
కర్కర్, ఆమె సోదరిసుమలు, మహమద్
రఫీ, తలత్, ముఖేష్, సుధామల్ హాత్రా,
హేమంత్ కుమార్ మొదలైనవారు ఒక
ప్రత్యేక కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.
కార్యక్రమాన్ని బొంబాయి పోలీసు కమిషనర్
వరు శ్రీ ప్రవీణ్ సింగ్ జీ అధ్యక్షతన ఒక
సంఘం ఏర్పాటు చేసింది. బ్రాబర్న్ స్టేడి
యంలో జరిగిన ఈ కార్యక్రమానికి ఇరవై
వేలమంది హాజరయ్యారు. దాదాపు రెండు
లక్షలదాకా పాదపు ఉద్యమానికి సమ
కూరింది. డేవిడ్ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభం
భించాడు. కాని ఫిలింతారలు ఎంతసహక
రించినా కార్యక్రమం ఉపయోగపడలేదు.
ఏర్పాట్లు అవీ కూడా సరిగా జరక్క అంతా
అనకలేవకగా అయింది. అందులో మొదట్లో
జరిగిన కార్యక్రమమంతా చెల్లగావుంది.
మరీఫూరమేమిటంటే ఒక విటముకి మరొక

పొన్నలూరివారి "శోభ"లో రాజసులోచన.

విటముకి మధ్య ఒక్కోసారి ఇరవైయేసి
నిమిషాలదాకా వ్యవధి ఉండటంచేత విడుగు
పుట్టింది. సహజంగా వెనకాల గ్యాలరీలో
వాళ్ళు నానాగోల చేశారు. ఏమైతే నేం
ఒక మంచి జాతీయ ఉద్యమానికి దీనివల్ల
బోరెడు లాభం కలిగింది. మామూలుగా
అయితే ఒక్క సయాపైసాలయినా విదల్పని
వారంతా తారల్ని చూడటానికి వచ్చి ఏదో
ఎవరికి తోచినంతవారు పాదపుప్రతాప
ఉద్యమానికి సహాయం చేశారు.

* * *

మధ్యప్రదేశ్ లోని పాంచ్ మర్రి వద్ద
'లాక్ష్మీ' మూటింగ్ కి వెళ్ళిన తొమ్మిదవ
నిరూపారాయ్ కారు చిన్న ప్రమాదానికి
లోనైంది. ప్రస్తుతం ఈమె "ధీర్విదర్వాజా"
అనే చిత్రంలో ముఖ్యభూమిక నిర్వహి
స్తోంది.

మాత్రం సంవత్సరోత్సవాలు నిరుత్సాహం
ఈయేడు బాగాజరిగాయి. దిలీప్ కుమార్,
అశోక్ కుమార్ మొదలైన నటులు రెసారెం
టులలో చేరి సరదాగా కాలంగడిపారు.
నళినీజయవంత్ జహూ బీచ్ లోని దేవా

నంద్ గృహంలో ఆతిథ్యం స్వీకరించింది.
జేవానంద్, ఆతనిభార్య కల్పనా మిత్రుల
ఇళ్ళకువెళ్లి శుభాకాంక్షలు అందజేసి
వచ్చారు.

నట దర్శక నిర్మాత గురుదత్ ప్రస్తుతా
నికి హిందీ చిత్రం "రాజ్", బెంగాలీ
చిత్రం "శోభ" నిర్మాణం ఆపు
చేశాడు. సెంట్రల్ స్టూడియోలో ఒకప్లూర్
దీర్ఘకాలికపద్ధతిని అడ్డకుతీసుకుని, అక్కడ
"కాగజ్ క ఫూల్" అనేచిత్రం ఆరంభం
చాడు. అందులో గురుదత్ వీమాదారహ
మానతో కలిసినటిస్తున్నాడు. నడివయసులో
పడిన దర్శక నిర్మాత ఒకడు ఒకయువతిని
వలసచిత్ర తారగా పైకి తీసుకురావటం,
అలా తీసుకురావటంలో తన జీవితాన్ని,
తనభార్య జీవితాన్ని బోరెడు కష్టాలపాలు
చేయడం ఈ చిత్రంలో ఇతివృత్తం. దీనికి
ఎస్. డి. బర్మన్ సంగీతదర్శకుడు. సినిమా
స్కోపులో తీస్తున్నారు. జూట్ డోర్
మూటింగ్ చాలామటుకు సిమ్లాకొండలో
జరుగుతుంది.

సినిమావార్తలు

ఈ నెల 10 క రేడిన విడుదల అయిన సారథి సుడియోస్ చిత్రం "ఎత్తుకు పెత్తు" విజయవంతంగా నడుస్తూ, ప్రజాదరణ పొందుతున్నట్లు తెలుస్తోంది.

సారథి సుడియోస్ (హైదరాబాద్)లో వివిధ సంస్థల పేరిట తయారుచేయనున్న చిత్రాల ప్రకటనలు మొన్న సంతకాంతి సందర్భంలో వెలువడాయి. సారథి సుడియోస్ రెండవ చిత్రాన్ని, సారథి ఫిలిమ్స్ 18 క చిత్రాన్ని తాజీచాణక్య డైరెక్టు చేస్తారు. నాగార్జున ఫిలిమ్స్ మొదటి చిత్రాన్ని కబీర్ దాస్, నరేంద్ర ఫిలిమ్స్ మొదటి చిత్రాన్ని జి. రామినీడు, సారథి ఎండ్ నాగార్జునవారి రెండవ చిత్రాన్ని

సి. వి. ఆర్. ప్రసాద్ డైరెక్టు చేస్తారు.

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీవారి తాజా చిత్రం "అన్న-తమ్ముడు" వచ్చే నెలలో విడుదల కానున్నది. ఇందులో ఎన్. టి. రామారావు, జగ్గయ్య, శేలంగి, ముక్కామల, కుటుంబ రావు, ఆర్. నాగేశ్వరరావు, జానకి, రాజమలారదన, మాలి, గిరిజ నటిం చారు. మాటలు పినిశెట్టి, బి. వి. ఎన్. ఆచార్య వ్రాశారు. సంగీతం అశ్వత్థామ, దర్శకత్వం సి. యస్. రావు నిర్వహించారు. నిర్మాత కడారు వెంకటేశ్వరరావు.

వీరి మరొక చిత్రం "శ్రీ కృష్ణమాయ"లో నారదుడుగా ఎ. నాగేశ్వరరావు, కృష్ణ

దుగా రఘురామయ్య నటిస్తున్నారు. ఇంకా జనసన, సూర్యకళ, మాలి, సూర్యకాంతం, చాయాజేవి, కుటుంబరావు, ఎ. వి. సుబ్బారావు, పల్లరామమూర్తి, కె. వి. యస్. శర్మ, డా॥ శివరామకృష్ణయ్య మున్నగువారి చిత్రంలో నటిస్తున్నారు. రచన రావురి, బి. వి. ఎన్. ఆచార్య; సంగీతం టి. వి. రాజు, దర్శకత్వం సి. ఎస్. రావు నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ చిత్రం ఏప్రిల్ లో విడుదల అవుతుందట.

ఇదికాక ఇంకా అనేక పౌరాణిక చిత్రాలు తెలుగులో తయారు కాబోతున్నాయి. గౌరీనాథకామ్రై, ముక్కామల, అమరనాథ్, నూరి బాబు, రఘురామయ్య, వంగర, శ్రీవత్స, శ్రీరంజని, సత్యమొదలైనవారునటిస్తున్న "శ్రీరామాంజనేయ యుద్ధం" ఒకటి. కాకినాడ ప్రాడక్షన్స్ తీస్తున్న ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు

విజయగోపాల్ ప్రొడక్షన్స్ వారి "గంగాగారి సంవాదం"లో నారాయణరావు, కృష్ణకుమారి, పి. హేమలత

రెండు చక్కని చిత్రాలు

ఎఫేర్ టు రిమెంబర్

గ్రామరస తారలు కార్లగాంట్, డెబోరా కర్ నటించిన ఫాక్స్ కంపెనీ చిత్రం "ఎఫేర్ టు రిమెంబర్" బొంబాయిలో బహుళజనాదరణ పొంది, ఇప్పుడు మద్రాసులో కూడా వారాల తరబడి జనాన్ని బాగా ఆకర్షిస్తోంది. నిజమైన ప్రేమకు ధోరణిగా లేదని ఈ చిత్రంలో సీరియాలిటీ ఉన్నా, ఆద్యంతిమూ గున్నితమైన హాస్యమూ, వినోదకరమైన సన్ని

ఎన్. ఎన్. ఆచార్య; రచన కొవ్వలి; సంగీతం జంధ్యాల, నిర్మాత కె. ముబ్బయ్యగారి.

సీతాకళ్యాణంనుంచి శ్రీరామ పటాభిషేకం దాకా రామాయణమంతా చూపించే "శ్రీరామ భక్త హనుమాన్" (బసంత్ పిక్చర్స్) మరొకటి. బాబూభాయిమిస్త్రి డైరెక్షన్ చేసిన ఈ చిత్రానికి తెలుగులో శ్రీ శ్రీ మాటలు, పాటలు రాస్తున్నారు.

అంజలీదేవి, ఎన్. టి. రామారావు, చలం, రేలంగి, ఆర్. నాగేశ్వరరావులతో బాలదండర్ దర్శకత్వం అశోకావారి చిత్రం "భూలోకరంభ" ఈ నెలఖరలో విడుదల కానున్నది.

శివాజీగజేలేన్, నాగయ్య, జమున, శాంతకుమారి, రంగారావు, రమణారెడ్డి మున్నగు వారు నటించిన ఆరుణావారి "బొమ్మలపెళ్లి" ఆంధ్రలో ఈ నెల 11 న విడుదలై నడుస్తోంది.

రవి సీరిమ్మవారి "కొండవీటిదొంగ" కూడా సంకెంఠి కాసుకగా ఆంధ్రలో విడుదలైంది. ఇందులో అంజలి, కన్నాంబ, ఇ. వి. సరోజ, రంజన్ నటించారు.

పు న ర్జ న్మ

శ్రీ తెలంగాణ రామదాసు రచించిన "పునర్జన్మ" అనే నాటకాన్ని రిఫలీక్ థియేటర్ సందర్భంలో విజయవాడ, ఉదయినీ థియేటర్స్ వారు మద్రాసు, వాణిమూల్లో ప్రదర్శిస్తున్నారు. ఇందులో నీనీపాటలు కె. వి. ఎస్. శిర్కె, వల్లం నరసింహారావు, పేకటి శివరాం, ఇంకా నిర్మల, మున్నగు వారు నటిస్తారు.

బేళాలు, కంటతడి పెట్టింపజూచే ఘట్టాలు బాగా ఉన్నాయి.

కార్లగాంట్, డెబోరా కర్ న్యాయార్థ పోతున్న ఒక నాకలో యాదృచ్ఛికంగా కలుసుకుంటారు. కార్ల ఆదిమంకే ఒక అమృత ప్రేమకు, డెబోరా ఒక అబ్బాయి ప్రేమకు బద్ధులై ఉంటారు. కనక మొదట్లో వీరు మర్యాదగానే ప్రవర్తిస్తారు. కాని చివరికి మనస్తో ప్రభావానికి లోబడి, తల మున్నగుగా ప్రేమ సముద్రంలో పడి పోతారు. నాక న్యాయార్థుల చర్యలతో ముందు ఒక వాగానం చేసుకుంటారు - ఆరు నెలల తరవాత ఒకానొక రోజున తామిద్దరూ ఎంపైర్ స్టేట్ బిల్డింగ్ గోపురాగ్రాన

(స్వరానికి దగ్గరకదూ!) కలుసుకోవాలనీ, ఈ ఆరు నెలలలోనూ తమ పాత ప్రేయ్యి వదిలింతుకోవాలనీ. ఈ ఒప్పందం జరిగాక ఆరు నెలలూ గడిచిపోతాయి. గడువురోజున కార్ల ఎంపైర్ స్టేట్ భవన గోపురంలో డెబోరా కోసం ఎదురు చూస్తూ వుంటాడు. ఆమె అతన్ని కలుసుకోవాలనీ రాబోతూ, తొందరలో కారు ప్రమాదంలో గాయపడుతుంది; ప్రేయ్యి కలుసుకోలేక పోతుంది. ఈ సంగతి తెలియక ఆమె తన్ను మోసం చేసిందని భావపడి, నిరాశతో కార్ల వెళ్ళి పోతాడు. కొన్నాళ్ళకి ఆమె, అతడు ఒక చోట అనుకోకుండా తలసృష్టతారు. తరవాత ఆమె ఇంటికి అతడు వెళ్ళి నూటిపాటూ మాటలతో తన ఉక్రోశం అంతా వెళ్ళి బుచ్చుతాడు. ఆమె అన్నిటినీ శాంతంగా ధరిస్తుందిగాని ఆసలుసంగతి చెప్పదు. ఈ ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం ముగిసేలోగానే అతడికి హఠాత్తుగా లేలుసుంది ఆమెకు కార్లు లేవని, ప్రమాదానికి లోనై ఆమె సంకేతస్థలానికి

జలరుహావారి "రాజనందిని"లో గీరిజ

రెండు చక్కని చిత్రాలు

రాణకపోయిందనీ. కథ సుఖాంతమవుతుంది. కార్ గ్రాంట్, డెబోరా కర్ ఈ చిత్రంలో అత్యుత్తమంగా నటించారు. దర్శకుడు లియో మెక్ కార్. కథ భారతీయ చిత్రాలకు దగ్గరగా ఉండటం చేత (ముఖ్యంగా కౌరువమాదం, అప్పరిసీను) ఈ కథను కొద్దిమార్పులతో స్వదేశీచిత్రంగా దించేయాలనే తహతహను ఎందరు నిర్మాతలు నిగహించుకొగలరో ఆగి చూడాలి.

ఎడ్వైరబుల్ క్రైటన్

గృహవారం మద్రాసులో విడుదలయిన కొలంబియా చిత్రం "ఎడ్వైరబుల్ క్రైటన్" విషయంలో అలా ఆగి చూడాల్సిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఈ చిత్రాన్ని మన ప్రేక్షకులస్థాయికి దించగలగటం స్వదేశీ నిర్మాతలకు తలకుమించిన పని. ప్రఖ్యాత

రచయిత జె. ఎమ్. బారీ (పిటర్ పాన్, మేరీ రోజ్) రాసిన నాటకం ఆధారంగా ఈ చిత్రం బిటన్ లో తీశారు. ఈ చిత్రంలో కథ చాలా చిత్రమైనది. సాధారణంగా ఇలాంటి కథలు లోకంలో జరగవు. కొందరు మామూలుగా జరిగే విషయాల్నే తీసుకుని కథలు రాస్తారు; మరికొందరు మామూలుగా జరగని విషయాలు తీసుకుని కథలు రాస్తారు. రచయిత గొప్పవాడైతే జరిగే కథనైనా, జరగని కథనైనా మానవుడి ప్రతిబింబం చూపించే అద్దంలాగ వాడుకుంటాడు.

కొల్లలుగా డబ్బు, చిల్లరగా ముగ్గురు కూతుళ్లు, క్రైటన్ అనే బట్టరు కలిగిన లార్ లోమ్ (నటుడు సెసిల్ పార్కర్) అనే ఇంగ్లీషు ఆసామీ ఒక ఓడ తీసుకుని కుటుంబంతో సహా దక్షిణ పసిఫిక్ సముద్రంలో ప్రయాణానికి బయల్దేరుతాడు. ఓడలో ఉన్నవాళ్ళు లార్ లోమ్, ఆయన ముగ్గురు కూతుళ్ళు, ఇద్దరు కూతుళ్ళు ఇద్దరు ప్రియులు, బట్టరు క్రైటన్ (నటుడు కనెత్

మూర్) ఇంకో దాసిసిల్. చాలామారం పోయాక పెద్దతుపానువచ్చి, ఓడకి చిల్లులూ, ప్రయాణికులకుండెల్లో రాళ్ళూ పడతాయి. వీరింతా ఒక చిన్న బోటులో ఎక్కి ప్రాణాలు రక్షించుకుని, ఒక ద్వీపం చేరుకుంటారు. అది నిర్జనద్వీపం. అక్కడిదాకా ముందుకు నడిచిన కథ ఆద్వీపంలో అడ్డం తిరుగుతుంది. అప్పటి దాకా యజమానులు యజమానులు గాను, బట్టరు బట్టరుగానూ ఉంటారు. క్రైటన్ వృత్తిచేత బట్టరైనా, జన్మతః బట్టరైనట్లు ప్రవర్తించా ఉంటాడు. యజమానికి, ఆయన కూతుళ్ళకు తలలో నాలుకలాగ ఉంటాడు, ఎక్కడా సంప్రదాయానికి, మర్యాదకు, విరుద్ధం రానియ్యడు. ఒకసారి ఇంగ్లండులో ఉన్నప్పుడు లార్డులోమ్ "సర్వ మానవ సమానత్వం" ఆచరణలో పెట్టబోనే "వెర్రి వెర్రి వేమలు వెయ్యక మీ యజమాని హోదాలో మీరుండండి" అని మందలిస్తాడు. అటువంటి క్రైటన్ నిర్జనద్వీపంలో ఎలా

అశోకావారి "భూలోకరంభ"లో మారువేషాలలో రేలంగి, స్వర్ణీయ జోగారావు.

ప్రవ రిస్తాడు? మిగతావాళ్ళు ఎలా ప్రవ రిస్తారు?

లార్డులోమ్ ఆయనకుతున్న, మిగతా ఇద్దరు యువకులు గొప్పవంకాల్లా పుట్టిన వాళ్ళు; డబ్బు, హోదా అన్నీ ఉన్నవాళ్ళు. కానీ నిర్లక్ష్యంలో ఇవేమీ గడిచిన ఖరీదు చెయ్యవు. తినండి, నిలవండి, కప్పకోటానికి గుడ్ల ఇవి ఎవడైతే తనంతటతను సంపాదించుకుంటాడో వాడే అద్వీపంలో సెగ్గొస్తాడు. ఎప్పుడూ పనిచేసి ఎరగని లార్డులోమ్ వగలాలు తెలమొహాలు వేస్తారు. అప్పుడు క్రైటన్ లోని బట్టరుకాక ఆసలు మునిసి బయటపడతాడు. అగ్గిపెట్టెలు లేకుండా నిప్పు చెయ్యాలంటే అతడే చెయ్యాలి. ఆహారం సంపాదించాలంటే అతడే సంపాదించాలి. ఉండటానికి కుటీరాలు అతడే తయారుచెయ్యాలి. మిగతావాళ్ళు మొదట్లో లింకం చూపించినా చివరికి గతిలేక అన్నిటికీ అతనిమీదే ఆధారపడతారు. అతన్ని వాయుకుడుగా అంగీకరిస్తారు. అతన్ని 'గవర్నర్, గవర్నర్' అని పిలుస్తారు.

ఇలా రెండేళ్ళపాటు వారు అద్వీపంలోనే ఉండిపోతారు. క్రైటన్ తన నాయకత్వాన్ని దుర్వినియోగం చెయ్యడు; చెయ్యాలన్న అవసరమూ అతనికి లేదు. డబ్బు, హోదా అనే పునాదులపై నిలిచిన నాగరిక ప్రపంచంలోనే బట్టరూ, హిట్లరూ తయారవుతారు. వ్యక్తివిలువ అనే పునాదిపై నిలిచే "అనాగరిక" ప్రపంచంలో సాంఘికంగా అంతా సమానులే. పిళ్ళి అక్కడ నుఖంగా నాగరికతకు దూరంగా ఉన్నామనే బెంగ లేకుండా ఉంటారు. క్రైటన్ తమలో నిద్రపోతున్న మానవత్వాన్ని మేల్కొలిపాడని ఒప్పుకుంటారు.

ఇక ఎలాగూ అద్వీపంలోంచి బయటపడే మార్గంలేదు గనక, అక్కడే శాశ్వతంగా వీర్యాట్టు చేసుకుందామని క్రైటన్ చెబుతాడు. మొదట్లోతన్నుక సీరి కొట్టిన లార్డులోమ్ పెద్దకూతురు మేరీ ఇప్పుడు తన్ను ప్రేమిస్తోంది గనక ఆమెను పెళ్ళాడటానికి సిద్ధపడతాడు. అంతా సరేనంటారు అతడు సరిగ్గా వివాహప్రమాణం చేయబోయే సమయానికి కొంతదూరంలో ఒక ఓడ కనబడుతుంది. క్రైటన్ ను ప్రేమించిన మేరీ తప్ప మిగతావారంతా ఆ ఓడను పిలుస్తామంటారు. క్రైటన్ తలుచుకుంటే ఆ ఓడ దిగిరికి రాకుండాచేసి, తన నాయకత్వాన్ని, మేరీ వినిల బెట్టుకోగలడు. కానీ అతడు మిగతావారికోసం త్యాగం చేస్తాడు. ఓడ ఒడుకు వస్తుంది. ఓడలోంచి "నాగరిక" జనులు ఒడుకు అడుగుపెడతారు. అతనినించి యజమానులు యజమానులూ, క్రైటన్ బట్టరూ అయిపోతారు. కనుక పెళ్ళి అగిపోతుంది. అగి పోయినందుకు మేరీ బాధపడు

తుంది. అందరూ ఓడ ఎక్కి నుర్రేతంగా ఇంగ్లండు చేరుకుంటారు. నిర్లక్ష్యంలో కథ అడ్డంగా నడిచినసంగతిలోకొనికే తెలిస్తే తమ మర్యాద నిలవదని లార్డులోమ్ క్రైటన్ మీద గౌరవం ఉన్నా, అతన్ని ఉద్యోగంనుంచి తొలగించాలనుకుంటాడు. మేరీ కిష్టం లేక పోయినా, ఆమెనదివరకే పెళ్ళిచేసుకోదలచిన ఒక గొప్పవాడితో పెళ్ళి నిశ్చయమవుతుంది. క్రైటన్ తానా ఇంట్లో ఉండటం ఇక భావ్యంకాదని ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇచ్చేస్తాడు. తన్ను మొదటినించీ గాఢంగా ప్రేమించిన తన వర్గపు దాసీ

వీల్లను (తీసుకుని అందరికీ గుడ్లైతే చెప్పి కలిపి పోతాడు.

"ద్వీపంలో మనం గడిపిన నుఖాదికాల్ని ఎలా మరిచిపోతాను గవర్నర్ కి?" అని మేరీ అంటుంది. "అదంతా ఒక కల. దాన్ని నిజం చేసుకోవాలని ప్రయత్నించడు. కల తాస్తూ కరిగిపోగలదు!" అని క్రైటన్ కలహా ఇస్తాడు. అతడు చెప్పిపోతుంటే అతని గొప్పదనం గుర్తించిన లార్డులోమ్ వగలా లండనూ ఎంతో బాధపడతాడు.

ఇది రెండు ద్వీపాల కథ. ఒకటి నాగరిక తగు చిహ్నమైన ఇంగ్లండు, ఇంకోటి అనా

వృ థ శ క్తి....

పుషార్ తోవండి మీతోజన వద్దా ముం నుండి బ్రి కవనరమైన శక్తి సంతయు మీ దు పొందగలరని నిస్సందేహముగా నమ్మవచ్చును అనలు నేతియందలి పుష్టికి సమానమగు అదనపుపుష్టి కింపైన ఆహార పదార్థము లతో కలసి, ఆరోగ్యవర్ధకుల్లో నీయ మేనైన ద్రవ్యాలయందు నింపబడిన పుషార్ మీ ఆరో గ్యమునకు, ఆనందమునకు ఆదర్శమైనది

Jushar

వ న స్ప తి

విటమిన్ ఏ, డి లతో నిండియున్నది.

* కుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, కర్నూలు.

2 పౌ||,
5 పౌ||,
10 పౌ|| ల,
ద్రవ్యార్థ
లభించును.

అపోలో ఆర్ట్స్ వారి హిందీ చిత్రం "కినారే కినారే"లో మినాకుమారి, జేవ్ అనంద్. వీరిద్దరూ కలిసి నటించడం ఇదే మొదటిసారి.

రెండు చక్కని చిత్రాలు

గరికతకు చిహ్నమైన పసిఫిక్ ద్వీపం. నాగరిక అని మనం అనుకునేది మనుషుల్ని ఎంత కృత్రిమ వ్యక్తులుగా తీయడమేమో, అనాగరికత అని అనుకునేదాంట్లో నిజమైన విలువలు ఎలా బయటపడతాయో ఈ చిత్రం చూపిస్తుంది. మొదటి నుంచి చివరదాకా కడుపుబ్బ నవ్వింపే హాస్యమా, నూపులూ, ఖలోవులూ, క్రైబన్ గా కనెక్ట్ మూర్ ఆత్మత్తినునటన, టెక్నికల్ ఛాయాగ్రహణంలో సముద్రతీరపు రమణీయ దృశ్యాలు, తమాషాకథ, కథలో అంతర్వాహినిగా మానవ స్వభావాన్వీలనం ఇవన్నీ పుష్కలంగా ఉన్న ఇలాంటి చిత్రాలు అరుదుగా చూస్తాము.

అక్కినేని నాగేశ్వర రావుకు సన్మానం

శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావుకు గుంతకల్లు పురపాలక సంఘమువారు సంగ్రహం రోజున సన్మానం చేశారు.

శ్రీ నాగేశ్వరరావు 14 వ లేదీన ఉదయం మొయిలులో నిర్మాతలు శ్రీ కె. ఎన్. ప్రకాశరావు, శ్రీ టి. వి. ఎన్. శాస్త్రి, నటుడు శ్రీ పేకటి శివరాం గారలతో గుంతకల్లు వెళ్ళారు. పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు డాక్టరు వై. మానుమంతరావు, కార్యదర్శి

డాక్టర్ సత్యనాథన్ ఆ సేక ఫీలిం డిస్ట్రిబ్యూటింగ్ కంపెనీల మేనేజర్లు, పురప్రముఖులు, సుమారు అయిదువేల మంది జనం సేవనుకు వచ్చారు. పూలతో అలంకరింపబడ్డ జేపుకాదు లో నాగేశ్వరరావును పట్టణీధులలో పూరించారు. ట్రాన్ బాక్సులలో ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానింపబడిన పురప్రముఖులు సుమారు రెండువందలమందితో నాగేశ్వరరావుగారికి విందు భోజనం యేర్పాటు చేశారు. హాస్పిటల్ గ్రాండ్స్ లో యేర్పాటైన సన్మానవధికు, ఆంధ్రసంగీత బాటక ఆకాడమీ సభ్యులు శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి ఆధ్యక్షత వహించారు. గుంతకల్ పురపాలక సంఘం తరపున డా॥ మానుమంతరావు స్వాగత సన్మానపత్రం చదువుతూ నాగేశ్వరరావును సంతకరించగలడం తమ అద్భుతమని చెప్పారు. రజిత పేటికలో సన్మానపత్రం సమర్పించబడింది. పౌర సన్మాన సంఘం తరపున డాక్టరు సత్యనాథన్ గారు సన్మానపత్రం చదివి సమర్పించారు. రాయలసీమకాంగ్రెసు నాయకులు, కాసనసభ్యులు శ్రీ కల్లూరు సుబ్బారావు, ఆశీర్వాద నాకతిలు చల్లి, పంచలో హోలీతో చెసిన రెండడుగుల ఎత్తుగల నటరాజ విగ్రహాన్ని పౌరసన్మాన సంఘం తరపున నాగేశ్వరరావుకు సమర్పించారు. వివిధ సమాజాలు ఆ సేక సమితులు నాగేశ్వరరావుగారి పుష్పమాలాలంకృతులు చేశాయి. సన్మాన పత్రాలు సమర్పించాయి. శ్రీ నాగేశ్వరరావు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనాలు సమర్పిస్తూ, తనకు జరిగిన యా సన్మానం తమ ఒక్కరికే చెందదని, యావత్ ఫీలిం పరిశ్రమకూ, అందరి వ్యక్తులందరికీ చెందుతుందని చెప్పారు. పురపాలక సంఘానికి, సన్మాన సంఘానికి, మిత్రులైన శ్రీ బి. వి. రాజు గారికి తదితర ఫీలిం డిస్ట్రిబ్యూటింగ్ కంపెనీల మేనేజర్లకు, పాదులకు అందరికీ కృతజ్ఞతాభివందనాలు తెల్పారు.

K. జయరాం,

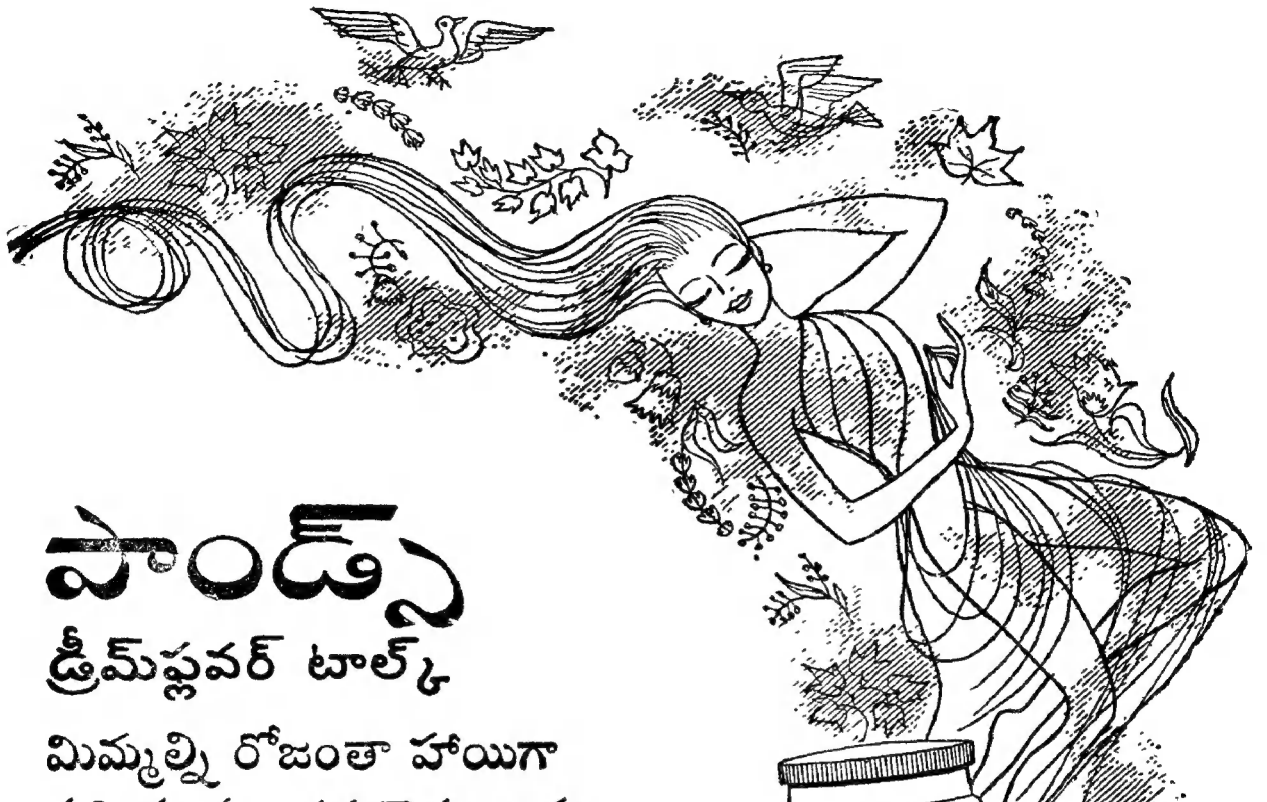
న్యూస్ ఏజెంటు, రామనివాస్.
కింగ్స్ పబ్లిక్, బొంబాయి - 19.
ఆంధ్రప్రదేశ్ - సచిత్ర వారపత్రిక,

దినపత్రిక, ఆనందవికటం, కల్కి, కుముదం, కలైమగల్ వగైరా తెలుగు, తమిళ, మళయాళ, కన్నడ, హిందీ, మరాఠీ, గురాజతీ, ఇంగ్లీషు భాషలలో అన్ని రకములైన దినపత్రికలు వారపత్రికలు మాగ జైనులు నవలలు మేము సప్తయి చేయుదుము. ఇంటివద్ద గూడ డిలివరీ యిస్తాం. కొవలసినవారు మాకు వివరములకు వ్రాయండి.

వాత్సల్యం

ఫోటో: ఎన్. రామకృష్ణ.

పాండ్స్

డ్రీమ్ ఫ్లవర్ టాల్క్

మిమ్మల్ని రోజంతా హాయిగా
మరియు సువాసన వెదజల్లుతూ
ఉంచుటలో సాటిలేనిది

నవోత్సాహమునిచ్చే, పరిమళముగల పాండ్స్ డ్రీమ్ ఫ్లవర్ టాల్క్ పొడరు వాడితే తీక్షణమైన ఎండతో చికాకు కలిగించే వాతావరణములో కూడ మీకు చల్లగా, హాయిగా ఉంటుంది. ఈ మెత్తని పొడరును ఒళ్లంతా రాసుకొంటే చెమట వలన కలిగే చికాకు లేకుండా మీరు రోజంతా ఉత్సాహముగా మరియు హాయిగా ఉంటారు. రోజంతా హాయిగా ఉండుటకు ఎల్లప్పుడూ పాండ్స్ డ్రీమ్ ఫ్లవర్ టాల్క్ పొడరునే వాడండి.

చీన్ ట్రా-పాండ్స్ ఇన్ కార్పొరేషన్
(పరిమితమైన బాధ్యతతో. యు.ఎస్. అమెరికాలో
సంస్థాపితము)

